

2025

Tilinpäätös

Lempäälän kunta

Kunnanhallitus

30.3.2026

Sisällysluettelo

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	3
TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	4
TOIMINTAKERTOMUS.....	5
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO	5
KUNNAN HENKILÖSTÖORGANISAATIO	7
YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	8
KUNNAN HENKILÖSTÖ	13
YMPÄRISTÖASIAT.....	15
MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	16
ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	17
ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	17
KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	18
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	22
TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €.....	22
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €.....	23
TASE JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €.....	25
KOKONAISTULOT JA -MENOT	28
KOKONAISTALOUTEEN LIITTYVÄT KUVAAJAT	29
KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	32
YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	32
KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA HAVAINNOT KONSERNIYHTIÖISTÄ.....	33
KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €.....	34
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €.....	35
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €	37
ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ.....	40
TOTEUTUMISVERTAILU.....	41
TALOUSARVION SITOVUUS.....	41
TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	43

KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMISEN SEURANTA.....	43
TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	45
MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	57
KUNNANHALLITUS.....	57
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	70
HYVINVOINTI- JA ELINVOIMALAUTAKUNTA.....	84
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA	100
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUEITTAIN	117
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	122
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN.....	125
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	132
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	133
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	135
TULOSLASKELMA.....	135
RAHOITUSLASKELMA.....	136
TASE.....	137
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKELMAT.....	139
KONSERNIN TULOSLASKELMA.....	139
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	140
KONSERNIN TASE.....	141
LIITETIEDOT.....	144
ERIYTETTY LASKELMAT	166
ALLEKIRJOITUKSET	167
LUETTELOT JA SELVITYKSET	168

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Lempäälä on edelleen ikärakenteeltaan yksi Suomen elinvoimaisimmista kasvukunnista. Kunnan väkiluvun ennakkotieto 31.12.2025 on 25 036, eli vuotuinen nettokasvumme oli viime vuonna 0,7 %. Tällä väkiluvulla sijoitumme 41. kunnaksi kuntakokoon mukaisessa rankingissa. Vuonna 2025 väestönkasvu kohdistui erityisesti työikäiseen väestöön, mikä vahvistaa kunnan elinvoimaa pohjaa myös tulevaisuutta ajatellen. Lempäälän työttömyysasteen vuosikeskiarvo 8,2 % oli viime vuonna yksi Tampereen kaupunkiseudun alhaisimpia, mutta heikentyneet työllisyysnäkymät haastavat kuntatalouden kestävyttä yhä enemmän myös Lempäälässä.

Vuonna 2024 hyväksytyistä talouden sopeuttamistoimista huolimatta vuoden 2025 talousarvio oli syksyn muutostalousarvion jälkeenkin yhä 3,0 milj. € alijäämäinen. Toimintakulujen kokonaiskasvu oli noin 5,1 milj. € (+5,8 %). Yksinomaan kuntien kasvanut rahoitusvastuu työmarkkinatukikustannuksista sekä tilinpäätösvuoden alussa käynnistyneen Tampereen seudun työllisyysalueen palvelukustannukset selittivät toimintakulukasvusta 4 milj. €, eli lähes 80 %. Tilinpäätökseen 2025 alijäämä supistui investointivarausten purkukäsittelyjen jälkeen vajaaseen -1,4 milj. €:oon. Talouden suunta on näin ollen oikea, mutta tilikauden toiminnallisen tuloksen kääntäminen ylijäämäiseksi edellyttää myös tulevina vuosina määrätietoisia ja suunnitelmallisia toimia.

Lempäälän vahva elinvoima näkyi vuonna 2025 myös valtakunnallisissa tutkimuksissa. Lempäälä saavutti viime vuonna koko Manner-Suomen kuntien aluekehitystutkimuksessa (WSP) 7. sijan. Lisäksi elinvoima-, vetovoima- ja pitovoima (EVP) –indeksillä mitattuna olimme Manner-Suomen kunnista 19. paras. Tulokset kertovat kunnan kehittämistyön onnistumisesta ja Lempäälän houkuttelevuudesta asuin- ja toimintaympäristönä.

Uusi valtuustokausi käynnistyi kesäkuussa 2025. Valtuuston ensitöinä muodostettiin yhteinen talouden tilannekuva, jonka mukaan keskeisin haasteemme on hallitun tasapainon säilyttäminen; elinvoiman vahvistaminen, palvelujen turvaaminen ja kuntatalouden kestävyys on pidettävä samanaikaisesti hallinnassa. Päivitetyin kuntastrategian linjaukset, joilla pyritään hallitsemaan kokonaistaloutta ja kasvua ovat tulevaisuuden kannalta hyvin merkittäviä.

Haluun kiittää koko Lempäälän kuntakonsernin henkilöstöä, luottamushenkilöitä sekä kaikkia yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä vuoden 2025 aikana tehdystä työstä. Yhdessä rakennetut onnistumiset luovat pohjan kunnan kestäväälle kehitykselle myös tulevaisuudessa

Lempäälän kunta

Noora Pajari

kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kuntalain 113 § mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

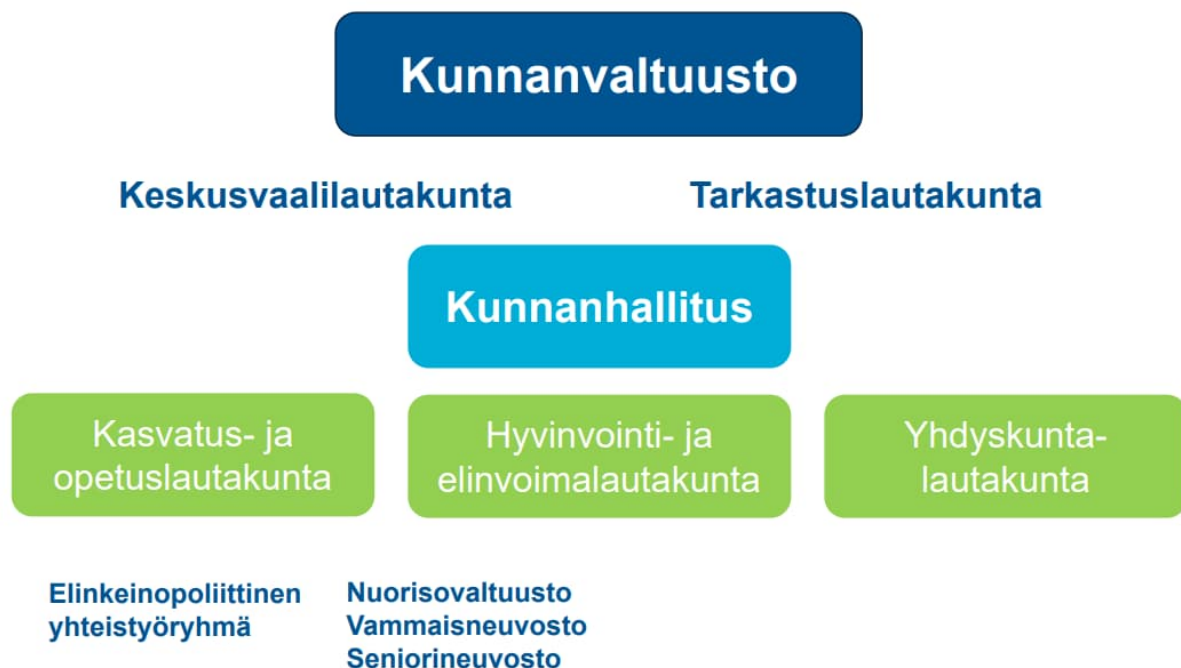
Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Lempäälän kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Lempäälän kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää kunnanvaltuusto, johon kuuluu 43 valtuutettua. Kuntalain 14 §:n mukaan kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Vuonna 2025 pidettiin Kuntavaalit ja uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Lisäksi kunnan toimielinorganisaatio muuttui 1.6.2025 alkaen.

Lempäälän kunnan hallinto 1.1.2025 – 31.5.2025

Vuoden 2021 Kuntavaalien tuloksen mukainen kunnanvaltuuston paikkajakauma 1.1.2025 – 31.5.2025 oli Kansallinen Kokoomus 13, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 8, Perussuomalaiset 7, Suomen Keskusta 6, Vihreä liitto 4, Suomen Kristillisdemokraatit (KD) 3, Vasemmistoliitto 2.

Kunnanvaltuuston puheenjohtajana toimi 22.1.2025 saakka Jocka Träskbäck (Kok.), jonka jälkeen puheenjohtajana toimi Riina Aspila (Kok.), 1. varapuheenjohtajana toimi 19.3.2025 saakka Tuula Petäkoski-Hult (SDP), jonka jälkeen 1. varapuheenjohtajana toimi Heikki Havukainen (SDP), 2.

varapuheenjohtajana Jani Saikkonen (PS), 3. varapuheenjohtajana Maikki Hämäläinen-Ylikahri (Kesk.) ja 4. varapuheenjohtajana Hannele Lehikoinen (Vas.).

Kunnanhallitus ja konsernijohto johtavat kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanhallituksessa on 11 jäsentä.

Kunnanvaltuusto nimesi 30.10.2024 kunnanjohtajan sijaiseksi talousjohtaja Kari Auvisen siihen saakka, kunnes uusi virkaan valittu kunnanjohtaja ottaa viran vastaan. Kunnanjohtajan virka täytettiin 21.10.2024 ja uusi kunnanjohtaja Noora Pajari otti viran vastaan 3.2.2025.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi Maria Päivänen (SDP) 19.3.2025 saakka, jonka jälkeen puheenjohtajana toimi Tuula Petäkoski-Hult, 1. varapuheenjohtajana toimi Riina Aspila (Kok.) 22.1.2025 saakka, jonka jälkeen 1. varapuheenjohtajana toimi Pasi Huhtala ja 2. varapuheenjohtajana Veijo Niemi (PS).

Lautakunnat ja puheenjohtajat: kasvatus- ja opetuslautakunnan pj. Antti Kiiveri (PS), yhteisölautakunta pj. Henri Haapajoki (SDP), yhdyskuntalautakunta pj. Kari Tolonen (Kok.), viranomaislautakunta pj. Heikki Havukainen (SDP), tarkastuslautakunta pj. Esko Ruottunen (PS) ja keskusvaalilautakunta pj. Martti Nelimarkka (Kok.).

Kunnanvaltuusto (19.3.2025 § 37) päätti perustaa 1.6.2025 alkaen hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan sekä lakkauttaa yhteisölautakunnan, viranomaislautakunnan ja elinvoimajaoston. Lisäksi kunnanvaltuusto päätti vähentää valtuuston varapuheenjohtajien määrän neljästä kahteen.

Lempäälän kunnan hallinto 1.6.2025 – 31.12.2025

Vuoden 2025 Kuntavaalien tuloksen mukainen kunnanvaltuuston paikkajakauma 1.1.2025 – 31.5.2025 oli Kansallinen Kokoomus 12, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 10, Suomen Keskusta 8, Perussuomalaiset 4, Vihreä liitto 4, Vasemmistoliitto 3, Suomen Kristillisdemokraatit (KD) 2.

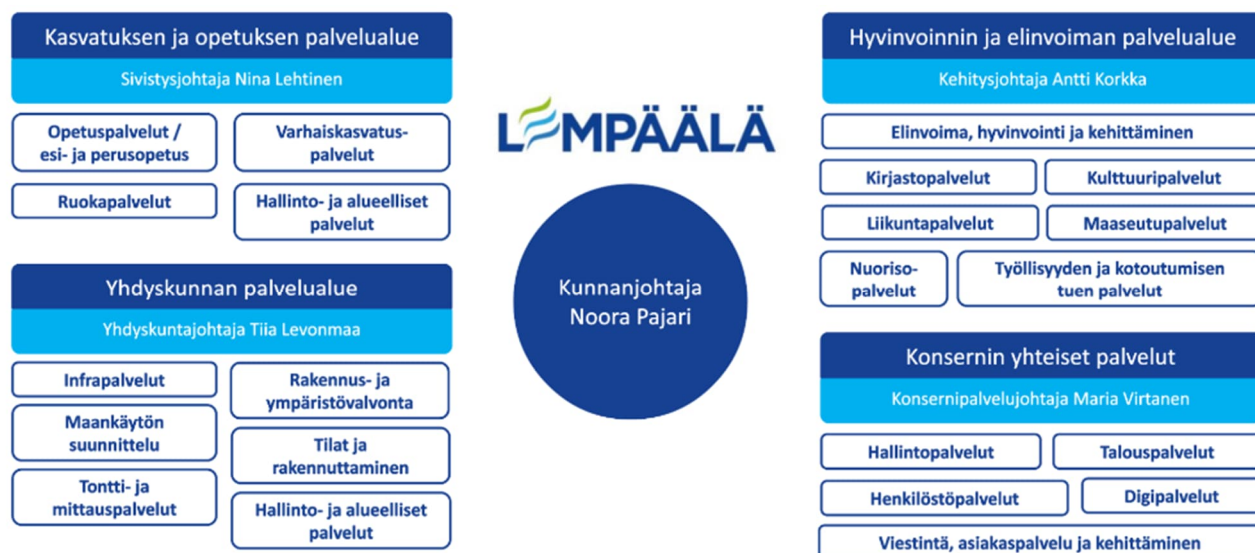
Kunnanvaltuuston puheenjohtajana toimi Tuula Petäkoski-Hult (SDP), 1. varapuheenjohtajana Minna Rajamäki (Kok.) ja 2. varapuheenjohtajana Maikki Hämäläinen-Ylikahri (Kesk.).

Kunnanhallitus ja konsernijohto johtavat kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja. Kunnanhallituksessa on 11 jäsentä. Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi Riina Aspila (Kok.), 1. varapuheenjohtajana Henri Haapajoki (SDP) ja 2. varapuheenjohtajana Tuukka Liuha (Kesk.).

Lautakunnat ja puheenjohtajat: kasvatus- ja opetuslautakunnan pj. Hanna Kairimo (SDP), yhdyskuntalautakunta pj. Juho Palokangas (Kok.), hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta pj. Pasi Haapaniemi (Kesk.), tarkastuslautakunnan pj. Kari Tolonen (Kok.) ja keskusvaalilautakunnan pj. Heikki Hult (SDP).

KUNNAN HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Vuoden 2025 talousarvioon kirjattiin näkyviin aie uudistaa sekä luottamushenkilö- että henkilöstöorganisaatiota keväällä 2025 tulevaa valtuustokautta silmällä pitäen. Luottamushenkilöorganisaatio ja tähän liittyvä hallintosääntöpäivitys hyväksyttiin voimaan astuvaksi 1.6.2025 lukien. Elinvoimajaosto ja yhteisölautakunta lakkautettiin ja ne yhdistyivät uudeksi hyvinvoima- ja elinvoimalautakunnaksi. Myös viranomaislautakunta lakkautettiin ja sen tehtävät siirtyivät yhdyskuntalautakunnalle. Henkilöstöorganisaatiota uudistettiin siten, että kunnanhallituksen alainen prosessirakenne purettiin ja tilalle perustettiin keskitetyt tukitoiminnot yhdistävä palvelualue ”konsernin yhteiset palvelut”. Palvelualueen toimintoja johtaa konsernipalvelujohtaja. Organisaatiouudistusten vaikutukset talousarviorakenteeseen päivitettiin talousarviomuutoksena keväällä 2025.

Tilivelvollisuus

Kuntalain mukaan valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat. Toimiessaan jäsenenä muussa toimielimessä valtuutettu on tässä tehtävässään tilivelvollinen.

Lempäälän kunnan tilivelvollisia toimielimiä ovat: kunnanhallitus, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta, yhteisölautakunta, yhdyskuntalautakunta ja viranomaislautakunta.

Kuntalaki ei vaadi tilivelvollisten viranhaltijoiden määrittelemistä ennakolta, mutta toiminnan järjestämisen kannalta on selkeämpää, jos viranhaltijat tietävät etukäteen, keitä vastuuvapauslausuma koskee.

Lempäälän kunnan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja, palvelualueiden johtajat, prosessijohtajat ja tehtäväalueiden esihenkilöt. Heillä on kokonaisvastuu kunnan, palvelualueiden, prosessien tai tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta. Lisäksi tilivelvollisia viranhaltijoita ovat tilivelvollisten toimielinten esittelijöinä toimivat viranhaltijat.

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen valtakunnallinen kehitys

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuotteen (BKT) kasvu vuonna 2025 on vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous.

Suomen vienti on kasvanut syksyn aikana sekä määrissä että hinnoissa mitattuna. Palveluiden viennin määrä on kuluneen vuoden osalta kääntynyt laskuun. Vuoden 2025 suurin yllätys on ollut tavaraviennin voimakas kasvu. Tavaroiden vienti on tammi-syyskuun aikana kasvanut USA:n asettamista tavaratulleista huolimatta noin neljä prosenttia suhteessa viime vuoden vastaavaan jaksoon. Viennin vahvan kasvun lisäksi myös tuonti on kasvanut voimakkaasti, sillä monet investoinnit, kuten datakeskukset sisältävät merkittäviä tuontipanoksia. Huolimatta hävittäjähankintojen siirtymisestä vuodelle 2026 kuluneen vuoden tuonti on tullin tilastotietojen perusteella pysynyt verrattain voimakkaana etenkin energia- ja kaivosteollisuustuotteiden kannattelemana, joka sisältää mm. raakaöljyn, maakaasun, kivihiilen ja erinäisten malmien tuonnin.

Julkisyhteisöjen alijäämä on jämähtänyt syväksi. Alijäämä heikkenee ja pysyy yli kolmessa prosentissa suhteessa BKT:hen 2020-luvun loppuun asti. Velkasuhde nousee vuonna 2025 yli 89 prosentin. Velkasuhteen kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Hintatason kehitys näyttäytyy tällä hetkellä kuluttajille hyvin erilaiselta riippuen siitä, onko heillä velkaa vai ei. Joka tapauksessa hintojen nousu on hidastunut selvästi viime vuosista ollen tällä hetkellä alle euroalueen keskiarvon ja Euroopan keskuspankin 2 prosentin inflaatiotavoitteen.

(Lähde: otteita VM:n Taloudellisesta katsauksesta, joulukuu 2025)

Lempäälän taloudellinen tilanne vuonna 2025

Yleistilanne Lempäälässä

Lempäälän väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutiedon 31.12.2025 mukaan 25 036. Väestönkasvu edellisvuoden viralliseen väkilukuun 24 854 verrattuna oli +182 asukasta (+0,7 %). Vuoden 2025 nettokasvusta sekä syntyvyyden enemmisyys että kuntien välinen nettomuutto tuottivat kasvusta molemmat noin 45 % lopun 10 % perustuessa nettomaahanmuuttoon.

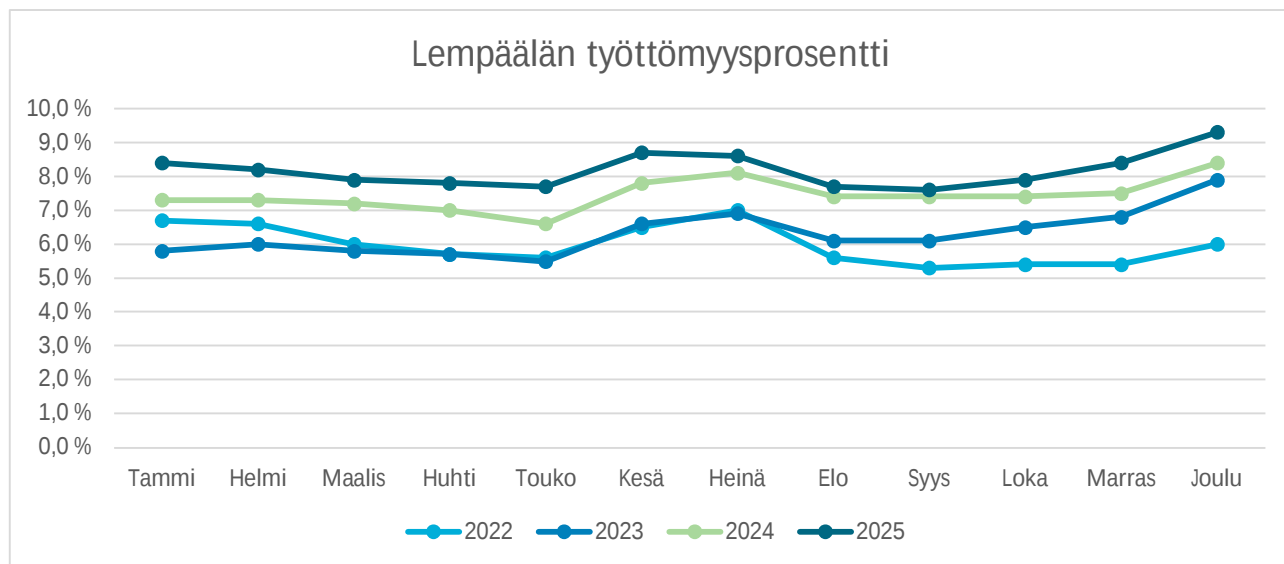
Kolmena viime vuotena Lempäälän vuosittainen väestönmuutos on ollut välillä 0,5 % - 0,7 %. Tämän johdosta Lempäälän väkiluku vuoden 2025 lopussa on painunut alle Tilastokeskuksen pitkän aikavälin kunnittaisen väestöennusteen (10/2024) tason. Merkille pantavaa on myös se, että

etenkin peruskouluikäisten lasten määrä jatkaa vähentymistä Tilastokeskuksen ennustettakin nopeammin.

Lempäälän väestöennuste
(Lähde: Tilastokeskus)

	Yhteensä 31.12.	0–6 31.12.	7–12 31.12.	13–15 31.12.	16–18 31.12.	19–49 31.12.	50–64 31.12.	65–74 31.12.	75– 31.12.
toteutunut 2024	24854	2029	2157	1211	1162	9492	4376	2307	2120
ennuste 2025	25269	1999	2089	1219	1178	9748	4475	2310	2251
ennakkotieto 2025	25036	2017	2079	1200	1185	9582	4432	2298	2243
ennuste 2026	25517	2001	1999	1217	1179	9874	4560	2336	2351
ennuste 2027	25755	2022	1917	1207	1176	9977	4648	2345	2463
ennuste 2028	25984	2003	1905	1163	1176	10079	4730	2370	2558

Lempäälän työttömyysasteen vuosikeskiarvo nousi edellisvuoden 7,4 %:sta 8,2 %:iin. Koko Tampereen seudun työllisyysalueen työttömyysasteen vuosikeskiarvo nousi hieman enemmän 11,0 %:sta 12,0 %:iin.

Tuloslaskelma

Toimintakate, joka muodostuu käyttötalouden tuottojen ja kulujen erotuksesta, kertoo paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla eli verorahoituksella. Vuonna 2025 toimintakate oli -74,9 milj. € ja se heikkeni edellisvuoteen verrattuna 2,1 milj. € (-2,9 %).

Käyttötalouden toimintakulut olivat 92,7 milj. € ja kokonaisuutena ne ylittivät muutetun talousarvion 0,4 milj. €:lla. Toimintakulujen kasvu vuodesta 2024 oli 5,1 milj. € (5,8 %). Henkilöstökulut

olivat suurin kuluerä 48,8 milj. € ja ne kasvoivat edellisvuodesta 1,2 milj. € (2,6 %). Kasvusta valtaosa selittyy uuden kunta-alan palkkasopimuksen sopimuskorotuksista. Palveluostoihin käytettiin 27,5 milj. € ja ne kasvoivat edellisvuodesta peräti 3,6 milj. € (15,1 %). Kasvusta valtaosa selittyy uuden, lakisääteisen työllisyysalueen palveluostoilla ja perusopetuksen kotikuntakorvausmenojen kasvulla. Aine- ja tarvikemenot olivat 5,65 milj. € ja ne vähenivät edellisvuodesta runsaat 0,3 milj. € (-5,2 %). Avustusmenot olivat 4,7 milj. € ja ne kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 1,0 milj. €. Yksinomaan kunnan rahoitusosuus työttömyysturvakustannuksista kasvoi lakimuutosten ja heikentyneen työllisyystilanteen takia peräti 1,3 milj. €. Muut toimintakulut olivat 6,0 milj. € ja ne vähenivät edellisestä vuodesta runsaat 0,4 milj. € etenkin rakennusten ja laitteiden leasingvuokriin sisältyvän koron alentumisen takia.

Käyttötalouden toimintatuotot olivat 17,8 milj. € ja kokonaisuutena ne ylittivät muutetun talousarvion 1,55 milj. €. Toimintatuottojen kasvu vuodesta 2024 oli peräti 3,0 milj. €. (20,3 %) ja tämä selittyy etenkin maa-alueiden luovutusvoittotuotoilla, joita kertyi vuonna 2025 3,6 milj. € edellisvuoden vajaan 0,5 milj. €:n sijaan. Myös palveluiden myynti- ja maksutuotot, jotka molemmat olivat runsaat 3 milj. €, kasvoivat edellisvuodesta. Sen sijaan käyttötalouden avustustuotot olivat noin 1,0 milj. € ja ne vähenivät edellisvuoteen verrattuna runsaat 0,5 milj. €.

Kuntien verotulokertymä oli vuonna 2025 yleisen taloustaantuman takia erittäin huono, sillä valtakunnallisesti kuntien kokonaisverotulo vähentyi edellisvuodesta -0,2 %. Lempäälässä kokonaisverotulokertymä alitti muutostalousarviossakin alennetun tuloarvion 1,1 milj. €:lla ollen 63,6 milj. €, mikä oli vajaat edellisvuotta 0,6 % enemmän. Kunnan tuloveroa kertyi vajaat 52,8 milj. € eli 2,1 % enemmän kuin edellisvuonna. Kiinteistövero tuotto oli 7,4 milj. € eli runsaat 0,1 milj. € edellisvuotta vähemmän. Osuus yhteisöveron tuotosta sen sijaan laski yli 15 % vajaaseen 3,4 milj. €:oon kun se edellisvuonna oli runsaat 4,0 milj. €.

Valtionosuudet olivat 19,3 milj. € eli noin 0,1 milj. € pienemmät kuin edellisvuonna. Alkuperäistä 19,2 milj. € valtionosuustuloarviota korotettiin muutostalousarviolla 0,1 milj. € eli toteuma oli muutostalousarvion mukainen.

Nettorahoituskulut olivat runsaat 1,4 milj. € ja ne kasvoivat edellisvuodesta runsaat 0,2 milj. €. Nettorahoituskulujen määrä ylitti myös talousarvion vajaat 0,1 milj. €.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate 6,6 milj. € (263 €/as.) oli likimain muutostalousarvion mukainen. Vuonna 2024 vuosikate oli vajaat 8,7 milj. € (349 €/as.).

Lempäälän suunnitelmapoistot olivat selvästi talousarvioon oletettua pienemmät eli 9,9 milj. € ja vuosikate kattoi poistoista 66 % (edellisvuonna 83 %).

Tilikauden tulos ennen varausten käsittelyä oli vuonna 2025 runsaat -3,3 milj. € alijäämäinen, eli runsaat 1,6 milj. € muutostalousarviossa oletettua parempi. Tilikauden tulos kuitenkin heikkeni yhä edellisvuoden -1,8 milj. €:n tasosta eli oli toistamiseen selvästi alijäämäinen.

Vuonna 2025 purettiin taseen strategisen maanhankinnan investointivarausta 1,45 milj. €. Lisäksi Sääksjärven koulun peruskorjaus- ja laajennushankkeen valmistuttua purettiin tähän tarkoitukseen taseessa ollut 2,5 milj. € investointivaraus. Investointivarausten yhteismäärä taseessa pieneni täten 12,1 milj. €:sta 8,15 milj. €:oon.

Varausten kokonaiskäsittelyn jälkeenkin Lempäälän tilikausi 2025 jää vajaat -1,4 milj. € alijäämäiseksi. Lempäälällä on aiempien tilikausien yhteenlaskettua taseylijäämää vajaat 35 milj. €.

Investoinnit, rahoituslaskelma ja tase

Vuoden 2025 nettoinvestoinnit olivat 23,0 milj. € ja investointien määrä alitti muutostalousarvion mukaisen runsaan 24,7 milj. € tason noin 1,7 milj. € (toteuma 93,1 %)

Hankeryhmittäiset investointien toteumat perusteluineen on esitetty toimintakertomuksen investointiosan yhteydessä sivuilla 125–131. Rahoituslaskelmasta johdettu tunnusluku, investointien tulorahoitus-% pysyi yhä vaatimattomalla tasolla ollen vain 28,0 % (vuonna 2024 25,3 %).

Kunnan lainamäärä vuoden 2025 tilinpäätöksessä on vajaat 135,2 milj. € eli 5 399 €/asukas, kun vastaavat luvut vuotta aiemmin olivat 117,2 milj. € ja 4 722 €/asukas. Tilinpäätöksen laadintaohjeen mukaisesti peruskunnan lainakantaa koskeva tunnusluku sisältää myös konsernitiliä käyttävien tytäryhtiöiden yksikkötilien plus-saldot. Lainat ja vuokravastuut -tunnusluku oli vuonna 2025 169,3 milj. € eli 6764 €/asukas (edellisvuonna 155,8 milj. € eli 6 278 €/asukas).

Laskennallisen lainanhoitokatteen tunnusluku oli heikko 0,5 (edellisvuonna 0,7). Kassan riittävyyttä kassapäivinä kuvaava tilinpäätöshetken tunnusluku oli 11 pv. (6 pv.)

Kunnan vakavaraisuutta ja alijäämän sietokykyä kuvaava omavaraisuusaste heikkeni ollen 37,6 % (41,7 %). Hyvinvointialueuudistuksen käytännössä puolittaessa kuntien tulopohjan myös suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun laskenta on muuttunut oleellisesti vuodesta 2023 lukien. Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2025 148,2 % kun se oli edellisvuonna 133,7 % ja vuonna 2023 103,8 %. Tunnusluku kertoo, paljonko kunnan yhden vuoden käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Loppuvuodesta 2024 käynnistyneen valmisteluun perustuen kunnanvaltuusto uudisti 1.6.2025 lukien hallintosääntöpäätöksellään valtuustokauden toimielinorganisaation rakennetta ja yhdisti myös kunnanhallituksen alle sijoitettuja keskitettyjä tukipalveluita ja prosesseja konsernin yhteiset palvelut -palvelualueeksi. Asiasta on annettu informaatiota myös vuoden 2025 osavuositilauksien yhteydessä ja esimerkiksi vuoden 2025 talouden ja toiminnan raportointi sekä vuoden 2026 talousarviovalmistelukierros pystyttiin toteuttamaan jo uudistetulla organisaatorakenteella.

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta annetun yleisohjeen mukaisesti kunnan tulee antaa toimintakertomuksessa selostus merkittävistä poikkeamista tilinpäätösvuoden talousarvioon siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Kunnanvaltuusto käsitteli sitovuustason mukaiset ylitysoikeudet kokouksessaan 18.2.2026 § 6. Tältä osin voidaan toimintakertomuksessa todeta seuraavaa:

- Toimielinten käyttötalouden talousarviomuutoksilla päivitetty palvelusuunnitelmat toteutuivat hyvin talousarvion mukaisina hyvin lukuun ottamatta kasvatus- ja opetuslautakuntaa. Sitovuustason mukaisesti (ml. ulkoiset ja sisäiset erät) toimielimistä kunnanhallituksen, hyvinvointi- ja elinvoimakunnan ja yhdyskuntalautakunnan palvelusuunnitelmien sekä toimintakulut että toimintakatteet toteutuivat talousarviota paremmin.
- Valtuuston hyväksyi ylitysoikeutena kasvatus- ja opetuslautakunnan palvelusuunnitelmaan noin 2 m€:n kulujen ylitysoikeudet. Pääasialliset tekijät olivat ylitykset henkilöstökuluissa, opetuksen kotikuntakorvausmenoissa ja varhaiskasvatuksen palvelusetelikuiluissa. Vastaavasti myös lautakunnan toimintatuotot ylittyivät selvästi eli vajaat 0,7 m€ (toteuma% 122,1)
- Kunnanhallituksen palvelusuunnitelman alaiset rahoitustuotot/-kulut ylittyivät nettomääräisesti vajaat 0,1 milj. € ennakoitua suuremman lyhytaikaisen lainanoton rahoituskustannusten takia.
- Kunnanhallituksen palvelusuunnitelman alaisten verotulojen tuloarviota alennettiin muutostalousarviolla 1 milj. €, mutta tästä huolimatta 64,7 milj. € verotuloarvio alittui runsaat 1,1 milj. €.
- Investointiosassa talonrakennuksen ja liikuntapaikkojen hankeryhmän määräraha ylittyi vajaat 1,1 milj. €. Ylitys johtui kiinteän omaisuuden hankintaan myönnetyn lisämäärärahan (KV 29.04.2025 § 46, 1,45 milj. €) toimeenpanovaiheen kirjanpidollisesta käsittelystä. Koska kiinteistökauppaan kuului myös noin 1,0 milj. € arvolla tehdasrakennus, sen osuus kuuluu kirjanpidollisesti rakennuksiin ja täten talonrakennusten ja liikuntapaikkojen hankeryhmän toteumaan. Yhteenlaskettuna kiinteän omaisuuden sekä talonrakennuksen ja liikuntapaikkojen määrärahat eivät ylittyneet. Myös nettoinvestointien kokonaissumma alitti talousarvion.

KUNNAN HENKILÖSTÖ

Työvoimakustannukset ja henkilöstöinvestoinnit

	2025	2024
Ennakonpidätyksen alaiset palkat	-39 344 076	-38 711 260
Eläke- ja sosiaalivakuutusmaksut*	-8 167 830	-7 889 355
Yhteensä	-47 511 906	-46 600 615
 Vuosilomapalkat	 -2 417 535	 -2 373 455
Terveysperusteisten poissaolojen palkat, brutto	-1 347 498	-1 398 567
Perhevapaiden palkat, brutto	-265 253	-245 135
Palkallinen tilapäinen hoitovapaa	-99 482	-96 627
Saadut KELA-korvaukset (sairaus, äitiys- ja isyysvapaat, ym.)	555 952	666 475

* prosenttiosuus ennakonpidätyksen alaisista palkoista

Vakituisen henkilöstön sairastavuus

Vakituisen henkilöstön sairastavuus	2025	2024
Vakituinen henkilöstö	819	816
Sairauspäiviä yhteensä	15106	15 008
Sairauspäiviä / hlö	18,4	18,4
Sairastaneiden lkm.	655	712
Sairastaneiden osuus	79,98 %	87,26 %

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstökertomus vuosittain.

Henkilöstöpalveluiden tuottaminen

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on luoda ja kehittää henkilöstöön liittyviä prosesseja ja toimintatapoja sekä toimia johdon ja esihenkilöiden tukena päivittäin erilaisissa palvelussuhteen elinkaareen liittyvissä asioissa. Palveluiden kehittämisessä keskitytään johtamisen, osaamisen kehittämisen, esihenkilötyön, työsuojelun ja työhyvinvoinnin osa-alueisiin. Tavoitteena on myös löytää keinoja osaavan työvoiman, hyvän työntekijäkokemuksen ja työnantajakuvan varmistamiseksi.

Oleellisia muutoksia ovat olleet 1.6.2025 voimaan tullut organisaatiouudistus sekä suurinta osaa henkilöstöstä koskenut tasopalkkamallin käyttöönotto. Vuonna 2025 tulivat voimaan myös uudet virka- ja työehtosopimukset.

Työhyvinvoinnin johtaminen

Lempäälän kunnan työhyvinvoinnin johtamisen tavoitteena on panostaa perusasioihin muutosten keskellä luomalla vakautta ja rauhaa työhön, lisäämällä yhteisöllisyyttä ja selkiyttämällä tehtävänkuvia. Mielen hyvinvoinnin tukipalveluihin panostamista on jatkettu edelleen.

Työkyvyn tuen tilanteissa on ollut paljon onnistumisia, joilla on mahdollistettu työhön paluuta sairauspoissaolojen jälkeen sekä tuettu työssä jatkamista. Työkykyä, työhyvinvointia ja työturvallisuutta tukevien ohjeiden käsittelyä työyhteisöissä on jatkettu. Työterveyshuollon kustannukset ja sairauspoissaolojen kustannukset nousivat edellisestä vuodesta, vaikka koko henkilöstön sairauspoissaolopäivien määrä laski hieman. Työterveyshuolto kilpailutettiin keväällä 2025 ja syksyllä valmisteltiin siirtymää uudelle palveluntuottajalle.

Syksyllä toteutettiin työhyvinvointikysely, johon vastasi 70,1 % henkilöstöstä. Koko kyselyn vastausten keskiarvo oli 3,9 (1–5). Kyselyn tulosten perusteella on luotu kunnan strategiasta juonne-
tut tavoitteet sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi niin koko kunnan tasolla kuin työyksiköittäin. Tavoitteiden toteutumista seurataan jatkossa Pulssi-kyselyllä.

Osaamisen ja organisaation kehittäminen

Organisaation ja johtamisen kehittämistä on jatkettu Paras työpaikka -hankkeen mukaisesti. Vastuullisen johtamisen käsikirjaa on jaettu esihenkilöille ja se on huomioitu myös uusien esihenkilöiden perehdytyksessä. Johtamislupauksen toteutumista on seurattu säännöllisesti Fiilis-kyselyn avulla.

Henkilöstöpalveluissa on vahvistettu tukea esihenkilöille kaikilla osa-alueilla: palvelussuhde-, työsuojelu- ja työkykyasioissa sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä. Digitiekartan toimenpiteitä edistettiin mm. lisäämällä perehdytyspolkuja sähköiseen oppimisympäristöön. Osaamisen vahvistamiseksi ja henkilöstön oman osaamisen jakamisen mahdollistamiseksi on luotu osaajapankki, jonka kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu v. 2026.

Esihenkilöakatemian koulutuksia sekä esihenkilöiden #kyllä-päiviä jatkettiin edellisvuosien tapaan. Perjantaikahvit toteutuivat suunnitelmien mukaisesti ja HR-viestintää on vahvistettu mm. konsernipalveluiden uutiskirjeen muodossa esihenkilöille ja henkilöstölle.

Työsuojelu

Työn riskien arviointeja ja toimenpiteitä on päivitetty työyhteisöissä. Panostaminen oleellisten riskien sekä konkreettisten toimenpiteiden tunnistamiseen riskien hallitsemiseksi jatkui ennallaan. Työn psykososiaaliset riskitekijät korostuvat edelleen kaikilla palvelualueilla. Granite-järjestelmään kirjattiin työturvallisuusilmoitukset ja ilmoituksia on tehty enemmän kuin vuonna 2024. Eniten ilmoituksia tehtiin sisäilmastoon ja väkivaltaan liittyen. Suurin osa sisäilmaan liittyvistä ilmoituksista on Hakkarin koulusta. Väkivaltatilanteet ovat pääsääntöisesti lasten ja

oppilaiden aiheuttamia. Ilmoitusten avulla saadaan erilaisia kuormittavia tilanteita näkyväksi työyhteisöissä ja toimenpiteillä pyritään jatkossa ennaltaehkäisemään tilanteita paremmin. Työn riskien arviointeja ja työturvallisuusilmoituksia seurataan sekä yksiköiden, palvelualueiden että koko kunnan tasolla. Työtapaturmien määrän lasku on jatkunut.

Työsuojeluparitoimintaa on kehitetty edelleen. Sisäilmaprosessi on todettu toimivaksi ja asiat etenevät prosessin mukaisesti hyvällä aikataululla. Työn terveellisyyden ja turvallisuuden kehittämiseksi toimitaan tiiviissä yhteistyössä työterveyden kanssa.

Työsuojelun vahvistamiseksi päätettiin lisätä työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttöä ja jakaa se yhdelle päätoimiselle työsuojeluvaltuutetulle ja yhdelle osa-aikaiselle valtuutetulle 1.1.2026 alkaavalla työsuojelukaudella. Vaalit järjestettiin syksyllä 2025.

YMPÄRISTÖASIAT

Lempäälän kunnan alueella on runsaasti vesistöä, joiden rannoilla on paljon sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta. Vesistöjen laatua tarkkaillaan säännöllisesti vuosittain ympäristönsuojelun vesistötarkkailuohjelman mukaisesti sekä eri toimijoiden veloitettarkkailuihin perustuen. Vesistöihin kohdistuvia vaikutuksia aiheuttaa maataloudesta, rakennettujen alueiden hulevesistä, yhdyskuntien jätevesistä ja haja-asutuksen jätevesien käsittelyjärjestelmistä kulkeutuvat ravinteet, mikrobit ja muut haitalliset aineet sekä Pyhäjärven osalta säännöstelyn vaikutukset. Myös ilmastomuutos vaikuttaa vesistöissä ja niiden valuma-alueilla veden laatuun ja vesiluontoon. Lempäälän pistekuormittajista merkittävin on Lempäälän Vesi Oy:n jätevedenpuhdistamo, josta puhdistetut jätevedet johdetaan Kuokkalankosken kautta Pyhäjärven vesistöön. Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Sulkavuorella aloitti jätevesien käsittelyn syksyllä 2025, jolloin myös Lempäälästä alettiin johtaa jätevesiä Sulkavuoreen puhdistettavaksi. Vuodesta 2026 lähtien jätevedet tullaan kokonaisuudessaan johtamaan siirtoviemäriä pitkin puhdistettavaksi Tampereen Seudun Keskuspuhdistamoon ja jätevesien käsittely Lempäälän jätevedenpuhdistamolla päättyy.

Lempäälän kunnan alueella sijaitsee neljä luokiteltua pohjavesialuetta, joista kolmea hyödynnetään yhdyskunnan vedenhankinnassa. Pohjavesialueilla pilaantumista voivat aiheuttaa mm. polttonesteiden varastointi ja kuljetukset, tiesuolauksen kloridipäästöt, viemäriverkostojen vuodot ja jätevesien johtaminen maahan sekä maa- ja metsätalouden typpipäästöt. Lempäälässä on laadittu pohjavesialueiden suojelusuunnitelma. Vuonna 2025 valmistui suojelusuunnitelman päivitys, jonka toteuttamiseen myönnettiin harkinnanvaraista valtionavustusta.

Lempäälän kunnan alueella on kunnan ja yksityisten maanomistajien omistamia luonnonsuojelualueita sekä suojeltujen luontotyyppien alueita yhteensä n. 1,5 % kunnan pinta-alasta. Lempäälän kunnan luonnon monimuotoisuusohjelman (2024–2031) avulla pyritään turvamaan luonnon monimuotoisuuden säilyminen, vahvistamaan kuntalaisten luontosuhdetta sekä kehittämään luontotiedon hallintaa. Kahden ensimmäisen toteutusvuoden aikana ohjelman toimenpiteistä noin 10 % on edennyt suunnitteluvaiheeseen ja reilu puolet toteutusvaiheeseen. Vuonna 2025 kunnan maalle perustettiin uusi noin 30 hehtaarin suuruinen luonnonsuojelualue Merunmetsä

(Metso-kohde). Vuonna 2025 toteutui myös mm. Lempäälän arvokkaita luontokohteita koskevan julkaisun päivitys, jonka tarkoitus on lisätä ymmärrystä luonnon monimuotoisuudesta, tarjota kokonaiskuva Lempäälän luonnosta sekä nostaa esiin kunnan merkittävimpiä luontokohteita.

Lempäälän läpi kulkee Tampere-Helsinki moottoritie (VT 3) sekä rautatie. Kunnan alueelle sijoittuu lisäksi nauhataajaman läpi kulkeva Tampereentie ja muita vilkkaasti liikennöityjä maanteitä. Liikennemelu onkin Lempäälässä yksi merkittävä ympäristöoloihin vaikuttava tekijä. Lempäälän kunnassa on laadittu meluntorjunnan toimintasuunnitelma, jonka myötä pyritään edistämään parempaa ääniympäristöä. Lempäälän kunnan vilkkaimmin liikennöityjen liikenneväylien meluvaikutusta on selvitetty mallintamalla päivä- ja yöajan melutasot vuoden 2022 ja 2040 liikennemäärätiedoilla. Melumallinnus on jaettu kunnan verkkosivustolla myös muiden käyttöön.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvomia ympäristölupa- tai rekisteröintivelvollisia toimintoja oli 46 kpl vuonna 2025. Toimialoina ovat mm. metalliteollisuus, energian tuotanto, jake-luasemat, VOC-yhdisteitä käyttävä toiminta, maa-ainesten otto, mineraalituotteiden valmistus, eläinsuojat, jätteen käsittely sekä muut toiminnot. Vuonna 2025 kunnan ympäristönsuojelu teki 23 valvontasuunnitelman mukaista tarkastuskäyntiä. Vuonna 2025 ympäristönsuojelun toimesta oli tarve teettää ympäristöluvanvaraisen toiminnan loppumiseen liittyviä jätehuoltotoimia. Lempäälässä on myös ympäristöriskeiltään suurempia toimintoja, joihin liittyy mm. kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia kemikaalikuljetuksineen, suurempia VOC-laitoksia ja jätevedenpuhdistamo. Lempäälän kunnassa on neljä (4) kemikaaleihin ja räjähteisiin liittyvää Tukesin valvomaan kohdetta. Pirkanmaan ELY-keskuksen valvomia ympäristölupakohteita on yhdeksän (9), joista kolme sisältyy myös Tukesin valvomiin kohteisiin. Lisäksi Pirkanmaan pelastuslaitoksen valvomia vähäisen teollisen käsittelyn ja varastoinnin kohteita on Lempäälässä noin 40. Kunnan ja valtion valvontaviranomaisten valvomat toiminnot eivät sijaitse Lempäälän luokitelluilla pohjavesialueilla. Toiminnoista osa (alle 10) sijoittuu vesistön läheisyyteen ja noin puolet sijoittuu yhdyskuntarakenteen mukaiselle taajama-alueelle.

MUUT EITALOUELLISET ASIAT

Hyvään hallintoon kuuluu, että kansalaiset ja yhteistyökumppanit voivat luottaa viranomaisen ja virkamiehen toimintaan sekä riippumattomuuteen ja avoimuuteen. Toiminnan on oltava puolueetonta ja sen on myös näytettävä puolueettomalta sidosryhmien ja kansalaisten näkökulmasta. Virkamies/työntekijä, luottamushenkilö tai julkista valtaa käyttävä henkilö ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä lahjaa, etua, lupautusta tai tarjousta itselleen tai toiselle, jos se voi heikentää luottamusta hänen toimintaansa tai viranomaistoimintaan.

Vuoden 2025 kuluessa uuden valtuustokauden käynnistymisestä lähtien valmisteltiin valtuutetun käsikirjan päivittämistä ja päivitykset viimeisteltiin luottamushenkilön käsikirjaksi vuoden lopulla. Luottamushenkilön käsikirja sisältää myös luottamushenkilön huoneentaulun, joka kokoaa yhteen tärkeimmät eettiset periaatteet, johon luottamushenkilöorganisaatio on sitoutunut. Kunnalla on myös päivitetty vieraanvaraisuuden, etujen ja lahjojen vastaanottamisen ohjeistus.

EU- ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti Lempäälällä on käytössä ns. eettisen ilmoituskanava anonyymien vakavien väärinkäytösilmoitusten käsittelemiseksi. Kunnanhallituksen tietoon ei ole tullut korruptioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita. Johtavat luottamushenkilöt ja esittelijävastuussa olevat viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja sen perusteella laadittuja hankintaohjeistusta. Esihenkilöakatemian avulla koulutetaan vuosittain esihenkilöitä hallinnon, talouden ja henkilöstöhallinnollisten tehtävien asianmukaiseen hoitoon.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Lempäälän kunnanvaltuuston päättämä kokonaistalouden sopeuttamisohjelman toimeenpano on tehty vuosien 2024–2026 talousarvioihin. Sopeutustoimien taloutta tervehdyttävää kokonaisvaikutusta ovat suuresti vähentäneet voimassa oleva kunta-alan palkkasopimusratkaisu ja kuntien kasvaneet kustannukset työllisyydenhoidossa.

Uuden kunnanvaltuuston hyväksymä kuntastrategian kirjaus kuntapalvelujen kustannuskasvun mitoittamisesta verotulokasvua alhaisemmalle tasolle on hyvä ja välttämätön, mutta samalla erittäin haastava tavoite tulevien vuosien taloussuunnittelulle. Kuntalaisten tarvitsemien palveluiden ajallinen ja laadullinen turvaaminen edellyttää tulevana vuosina kuntien, hyvinvointialueiden ja työllisyysalueen saumatonta ja tiivistä yhteistyötä. Mahdolliset julkisen palveluverkon ja palveluiden muutokset on pystyttävä arvioimaan kunkin alueen tilannekuvaan sopivalla tavalla ja kustannustehokkaasti.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Heikko bkt-kasvu ja yhä uudet maailmanpolitiikan kriisit heijastuvat jo tälläkin hetkellä Suomen taloustaantumana kautta kunnan verotulopohjan kasvuun. Varsinkin Lempäälän tyypiset elinvoimakunnat, jotka investoivat kuntakasvuun merkittävästi tulevana vuosina, joutuvat rahoittamaan kasvun vaatimia investointejaan haastavassa tilanteessa. Investointien rahoittaminen pysyvästi velkamäärää lisäten ei ole kestävä vaihtoehto.

Myös markkinakorkojen ja inflaation kasvuriskit ovat realisoitumassa maailmanpolitiikan epävarmuuden seurauksena. Molemmilla tekijöillä on selvä heijastusvaikutus Lempäälän kuntakonsernin kokonaistalouteen.

Valtiontalouden pitkäkestoinen alijäämäisyys ja tilanteen kohentamispyrkimykset tulevat hyvin todennäköisesti heijastumaan myös kunta-valtio -suhteeseen kuntakentälle negatiivisella tavalla. Esimerkiksi odotukset kasvukuntien kannalta oikeudenmukaisemmasta valtionosuusjärjestelmän uudistuksesta tulevilla hallituskausilla on syytä pitää erittäin maltillisina, sillä jakovaraan tai valtionosuuksien uusjakoon ei näytä löytyvän edellytyksiä. Myös hankintalakiin valmisteltu lakiesitys ei toteutuessaan tule vähentämään lakiesityksessä kuvatulla tavalla kuntien kustannuksia vaan todennäköisesti lisää erityisesti siirtymäajan prosessikustannuksia.

KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN-HALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Lempäälän kunnan toiminta on lainmukaista sekä taloudellista ja tuloksellista. Hallintosäännössä ja konserniohjeessa on määritelty sisäisen valvonnan perusteet sekä tehtävät.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunnat vastaavat palvelualueiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoinnista kunnanhallitukselle. Kunnanjohtaja ja muut johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta omalla vastuualueellaan.

Tehtävä- ja vastuualueiden esihenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta.

Konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja, vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Yhteistä riskienhallintajärjestelmää käytetään niin kuntakonsernin kokonaisriskien kuin myös työn riskien ja turvallisuushavaintojen kartoitukseen, arviointiin ja hallintaan. Samaa järjestelmää hyödyntäen on toteutettu myös väärinkäytösilmoitusten vastaanotto.

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta- ja arviointitoimenpiteistä

Organisaatiolle keskitetysti annettuja ohjeistuksia on sisällytetty laajasti yhteen paikkaan intranet Kanavaan. Ohjeistusten kattavuutta, ajantasaisuutta ja ohjeiden mukaista toimintaa on tarkoitus seurata aiempaa systemaattisemmin sisäisen valvonnan kontrollitoimenpiteillä.

Riskienhallinnan järjestelmätyökalu on kattavasti käytössä niin peruskunnassa kuin tytäryhtiöissä. Eri yksiköt on ohjeistettu päivittämään kokonaisriskien aineistoaan vähintään osavuositilauksien ja tilinpäätösvalmistelun yhteydessä. Lisäksi vuosittain pidettävässä esihenkilöakatemian koulutuksessa on korostettu järjestelmään tallennetun tiedon hyödyntämistä eri yksiköiden kokonaisjohtamisessa. Kokonaisriskien arviointi on perusteltua päivittää valtuustokausittain.

Työn riskien ja työturvallisuushavaintojen ylläpitäminen riskienhallintatyökalulla on ohjeistettu koko henkilöstölle kunnan intranet Kanavassa. Riskienhallintatyökalua hyödynnetään myös opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden ns. kiinnipitoilmoitusten ja lääkehoidon vaaratilanneilmoitusten dokumentoinnissa.

Edellisvuoden kehittämistoimenpidekirjauksen mukaisesti alkaneen valtuustokauden luottamushenkilöille järjestettiin laajasti perehdytyskoulutusta. Samalla varmistettiin uudistetun toimielin-

ja henkilöstöorganisaation sujuva käyntiinlähtö. Konsernin yhteisten palveluiden kehittämistoimina on meneillään useita erillisvalmisteluja, jotka liittyvät sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja hyvän hallinnon käytänteisiin.

Vuonna 2025 Lempäälässä laadittiin ensimmäinen ns. tietotilinpäätökseksi koottu kuvaus tietosuojan ja tietoturvan tilasta. Se kuvaa, miten kunta on toteuttanut tietosuojan ja tietoturvaan liittyviä lakisääteisiä velvoitteita sekä seurannut ja kehittänyt henkilötietojen käsittelyä.

Tietosuojan ja tietoturva on huomioitu jatkuvassa toiminnassa mm. seuraavilla tavoilla:

- kunnassa on nimetty tietosuojavastaava sekä tietoturvavastaava ja kuntaan on perustettu kuukausittain kokoontuva tietosuoja- ja tietoturvaryhmä
- henkilöstölle on laadittu vuosittain suoritettava tietosuojakoulutus ja vuosittaisella tietoturvakyselyllä seurataan osaamisen tasoa, kerätään havaintoja ja kehittämisideoita
- tietoturvapoikkeamia varten on laadittu oma ilmoituslomake henkilöstön käytettäväksi
- henkilöstötiedottamisessa on säännöllisesti käsitelty ajankohtaisia tietosuoja-aiheita
- ulkoisten tietopyyntöjen käsittelyprosessi on määritelty ja tietopyyntöihin on vastattu lakisääteisissä määräajoissa
- kehitystarpeina on tunnistettu tietosuojan ennakkollisen huomioimisen varmistaminen järjestelmä- ja palveluhankinnoissa
- henkilöstön kouluttamisen ja osaamistason seurannan tavoitteeksi on asetettu, että 60 % henkilöstöstä on suorittanut vaaditun koulutuksen

Edellisvuosien tapaan Lempäälässä tehtiin myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearviointikysely. Siihen vastasivat palvelualuejohtajat sekä tehtäväalueiden esihenkilöt - kukin omaa aluettaan arvioiden. Kyselyssä arvioitiin johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestämistä, tavoitteiden asettamista ja seurantaa, riskienhallintaa, informaation ja kommunikaation toteutumista sekä muita teeman kannalta keskeisiksi arvioituja asioita. Aihepiireistä oli muodostettu yhteensä 30 kysymystä, joihin vastattiin valitsemalla jokin seuraavista vaihtoehdoista: heikosti/ei ollenkaan, välttävästi/vähän, kohtuullisesti/tydyttävästi, hyvin, erinomaisesti sekä en osaa sanoa. Lisäksi oli mahdollisuus antaa sanallista palautetta.

Analyysiä varten kyselyjen vastaukset muutettiin numeeriseen muotoon antamalla vastausvaihtoehdoille arvot 0–4 sekä en osaa sanoa. Kaikkiin kysymyksiin annettujen vastausten (n=20) keskiarvo pysyi lähes samana ollen 3,02 (edellisvuonna 3,01). Eri vastaajien näkemysten vaihteluväli oli 2,69–3,34 (edellisvuonna 2,63–3,73). Itsearviointikyselyyn annettujen vastausten yhteydessä saatiin myös sanallisia täsmennyksiä, joita hyödynnetään jatkotyöskentelyssä.

Edellisvuoden tavoin kaikki kysymykset arvioitiin vähintään tasoon 2,50 ja 17 kysymyksen arvona ylitti 3,00:n. Parhaimmat arvot annettiin mm. seuraaviin teemoihin:

- yhteiskilpailutettujen hankintasopimusten noudattaminen,
- oman työyksikön työkyvyn, sairaspotilaiden, työtyytyväisyyden ja työturvallisuuden systemaattinen seuranta

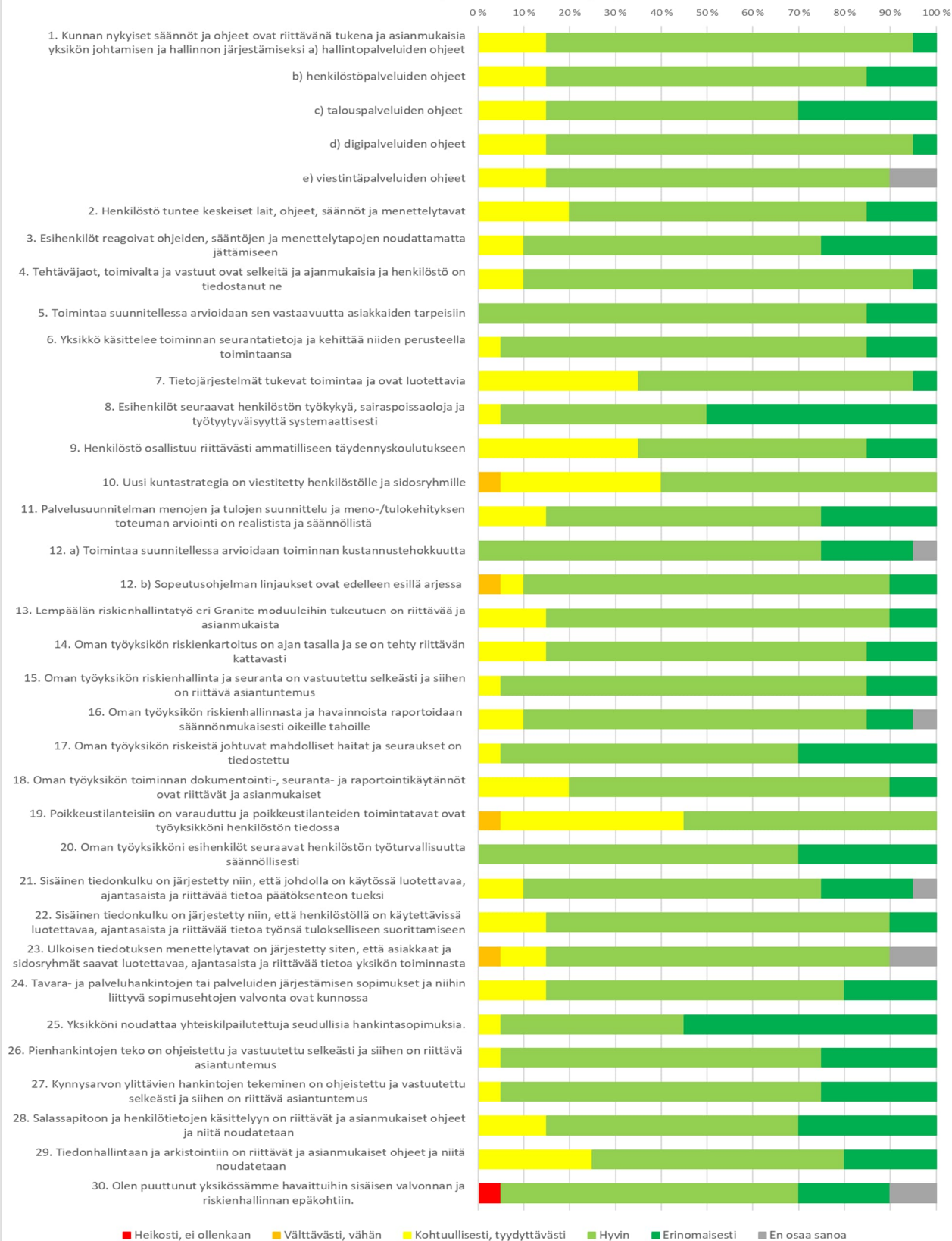
- oman työyksikön riskeistä johtuvien seurausten tiedostaminen

Eniten edellisvuodesta paranivat arviot, jotka liittyivät mm. kynnysarvot ylittävien hankintojen ohjeistukseen, sopimuksiin ja niiden valvontaan sekä henkilöstö- ja talouspalveluiden ohjeistukseen. Heikentyneenä arviona itsearviointikyselystä nousi esiin mm. poikkeustilanteisiin varautuminen ja henkilöstön tietoisuus poikkeustilanteisiin liittyvistä toimintatavoista.

Kokonaisarvio: tunnistetut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisalueet ja suunnitellut kehittämistoimet voimassa olevalle taloussuunnitelmakaudelle

- suunnitelmallinen poikkeustilanteisiin varautuminen ja tähän liittyvä työyksiköiden täydennyskoulutus, häiriöviestinnän kehittäminen ja muu tarvittava lisäresursointi
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisvaltainen kehittäminen/toimeenpano
- koko kuntakonsernin kokonaisvaltaisen riskikartoituksen ja konserniohjeen päivittäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kysely 2025

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	17 794	14 783
Toimintakulut	-92 677	-87 581
TOIMINTAKATE	-74 883	-72 798
Verotulot	63 614	63 266
Valtionosuudet	19 290	19 399
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	670	686
Muut rahoitustuotot	646	819
Korkokulut	-2 728	-2 631
Muut rahoituskulut	-31	-67
VUOSIKATE	6 578	8 674
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 901	-10 485
Arvonalentumiset	0	-16
Poistot ja arvonalentumiset	-9 901	-10 501
TILIKAUDEN TULOS	-3 324	-1 827
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 013	553
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	3 950	1 200
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 387	-74

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut %	19,2	16,9
Vuosikate/Poistot %	66,4	82,6
Vuosikate, euroa/asukas	263	350
Asukasmäärä	25036	24815

Toimintatuotot/Toimintakulut, % (Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista)
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate/ Poistot, % (Vuosikate prosenttia poistoista)
= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 578	8 674
Tulorahoituksen korjauserät	-3 614	-449
Tulorahoituksen korjauserät	-502	-502
	2 964	8 225
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 514	-35 487
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 048	1 212
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 052	530
	-19 414	-33 745
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 450	-25 521
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-92	-25
Antolainasaamisten vähennykset	190	110
	98	85
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 297	29 200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 526	-10 507
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 210	6 872
	17 981	25 566
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-117	10
Saamisten muutos	-847	27
Korottomien velkojen muutos	895	-794
	-69	-757
Rahoituksen rahavirta	18 010	24 894
Rahavarojen muutos	1 560	-627
Rahavarat 31.12.	3 977	2 417
Rahavarat 1.1.	2 417	3 044
Rahavarojen muutos	1 560	-627

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-45 334	-27 922
Investointien tulorahoitus, %	28,0	25,3
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,7
Kassan riittävyys, pv	11	6
Asukasmäärä	25 036	24 815

Investointien tulorahoitus, %
 $= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate
 $= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)
 $= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €

VASTAAVAA

	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	54	108
Aineettomat hyödykkeet	54	108
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	41 303	39 760
Rakennukset	62 766	48 188
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 178	22 621
Koneet ja kalusto	428	50
Muut aineelliset hyödykkeet	61	61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30 306	31 282
Aineelliset hyödykkeet	155 043	141 963
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	37 432	37 332
Muut lainasaamiset	30 029	30 128
Muut saamiset	551	551
Sijoitukset	68 011	68 010
PYSYVÄT VASTAAVAT	223 108	210 080
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	152	200
Muut toimeksiantojen varat	37	38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	189	238
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0	92
Pitkäaikaiset saamiset	189	238
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 006	1 388
Lainasaamiset	7 795	6 886
Muut saamiset	2 153	2 675
Siirtosaamiset	1 982	1 047
Lyhytaikaiset saamiset	12 935	11 996
Saamiset	12 935	12 088

Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 009	981
Rahoitusarvopaperit	1 009	981
Rahat ja pankkisaamiset	2 968	1 436
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 913	14 505
VASTAAVAA	240 210	224 823
VASTATTAVAA		
	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	44 150	44 150
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	34 960	35 034
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 387	-74
OMA PÄÄOMA	77 723	79 110
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	4 304	2 291
Vapaaehtoiset varaukset	8 150	12 100
	12 454	14 391
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	152	200
Lahjoitusrahastojen pääomat	234	346
Muut toimeksiantojen pääomat	54	38
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	440	583
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	80 872	71 705
Pitkäaikainen vieras pääoma	80 872	71 705
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	40 000	32 500
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 130	11 526
Lainat muilta luotonantajilta	2 163	1 453
Saadut ennakot	319	492
Ostovelat	5 248	5 517

Muut velat	861	1 161
Siirtovelat	8 001	6 384
Lyhytaikainen vieras pääoma	68 722	59 034
VIERAS PÄÄOMA	149 593	130 739
VASTATTAVAA	240 210	224 823

Taseen tunnusluvut	31.12.2025	31.12.2024
Omavaraisuusaste, %	37,6	41,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	148,2	133,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	33 573	34 960
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 341	1 409
Lainakanta 31.12., 1 000 €	135 164	117 184
Lainakanta 31.12. euroa/asukas	5 399	4 722
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	169 336	155 780
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	6 764	6 278
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	30 029	30 128
Henkilöstömäärä	968	963

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuu

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT

Toiminta

Toimintatuotot	17 793 610
Verotulot	63 613 815
Valtionosuudet	19 290 052
Korkotuotot	669 971
Muut rahoitustuotot	646 426
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-3 613 927

Investoinnit

Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 048 283
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 052 495

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten vähennys	190 123
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 296 612
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	8 209 909

Kokonaistulot yhteensä

133 197 371

MENOT

Toiminta

Toimintakulut	92 676 563
Korkokulut	2 728 463
Muut rahoituskulut	31 348

Investoinnit

Investointimenot	24 514 300
------------------	------------

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäys	91 642
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11 525 825

Kokonaismenot yhteensä

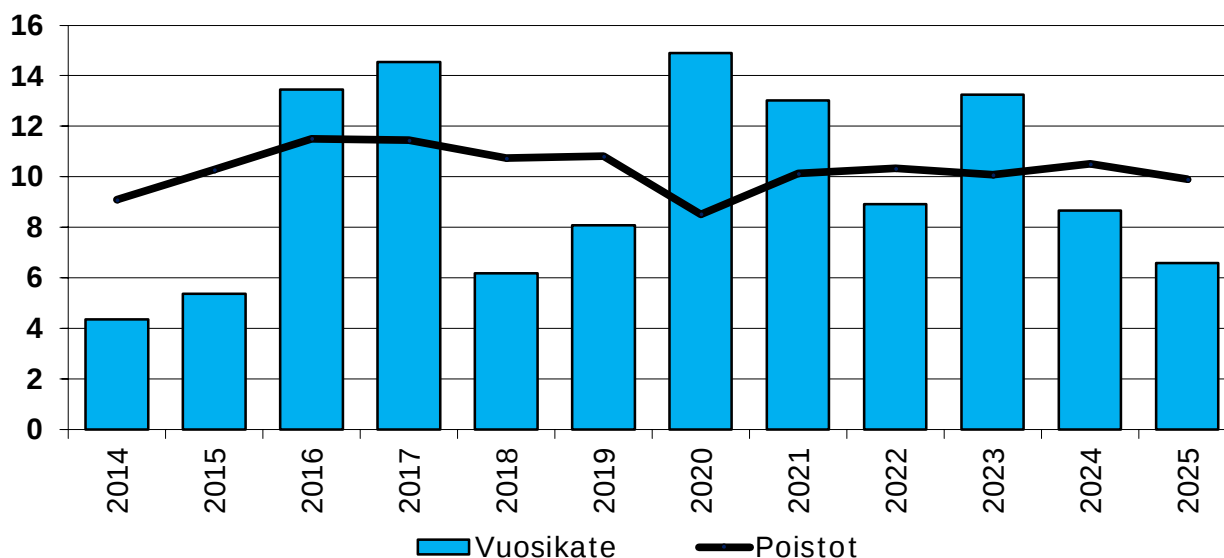
131 568 141

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 133 197 371 - 131 568 141 = 1 629 230

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 1 560 155 - (-69 076) = 1 629 230

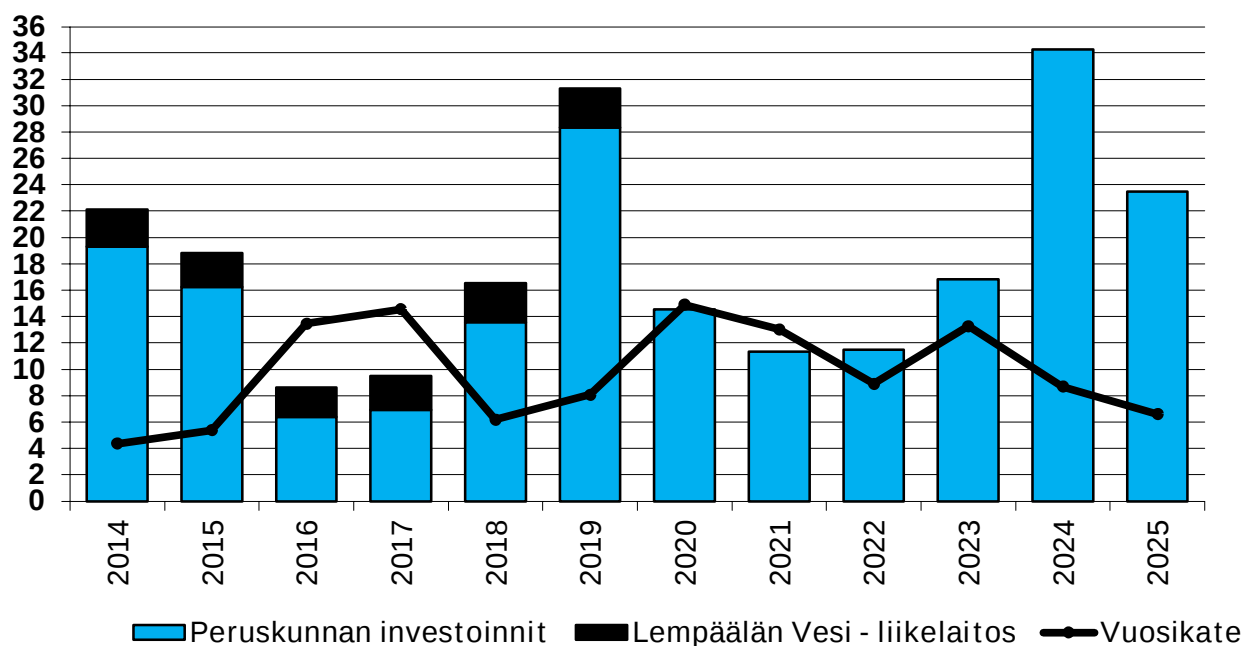
KOKONAISTALOUTEEN LIITTYVÄT KUVAAJAT

Vuosikate ja poistot, milj. € (vuosikate / poistot ja arvonalentumiset)

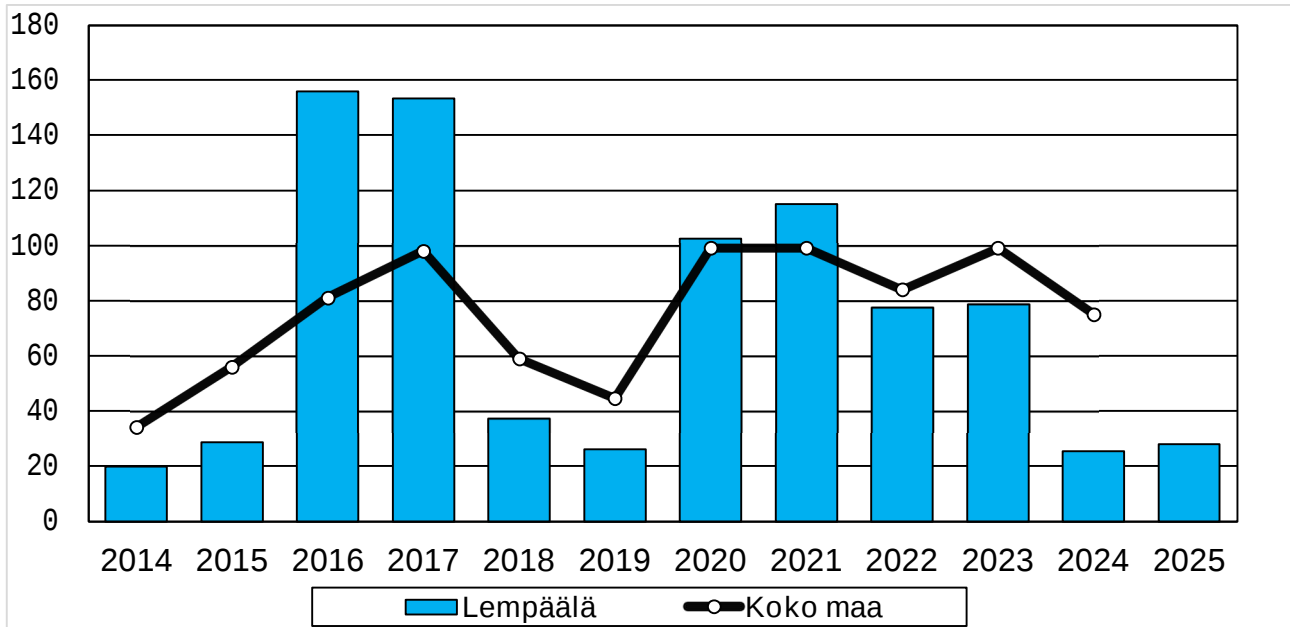
Vuosikate ja investointien omahankintamenot, milj. €

(omahankintameno = investointimenot – investointien rahoitusosuudet)*

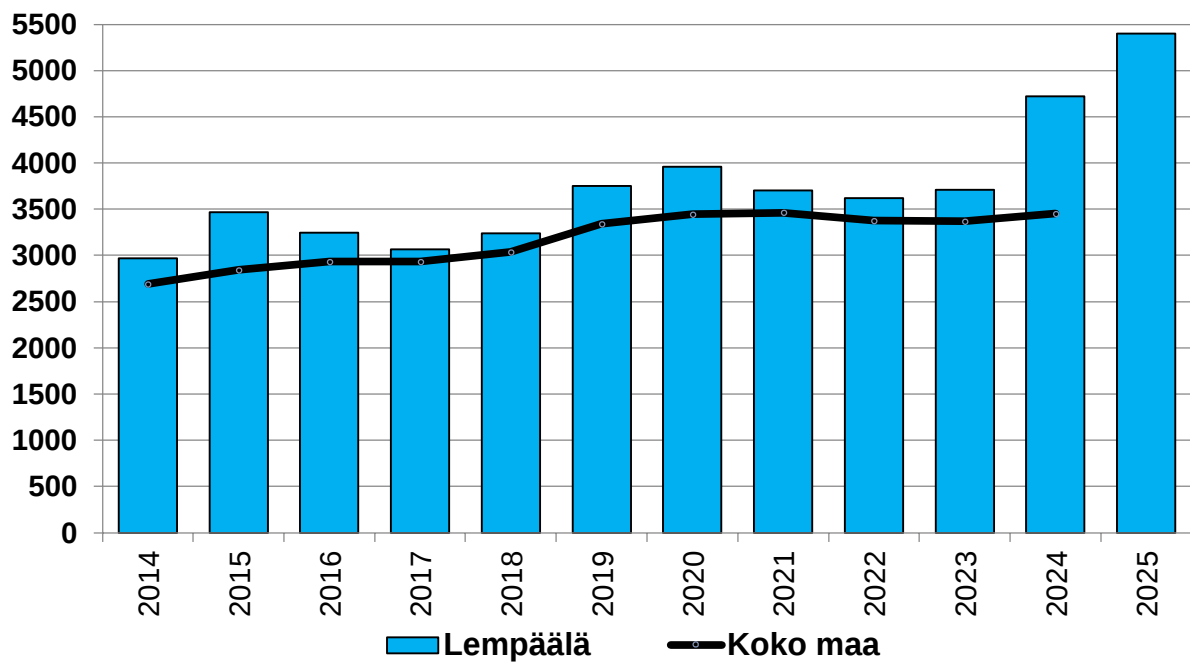

* v. 2024 investoinnin omahankintamenoa korjattu.

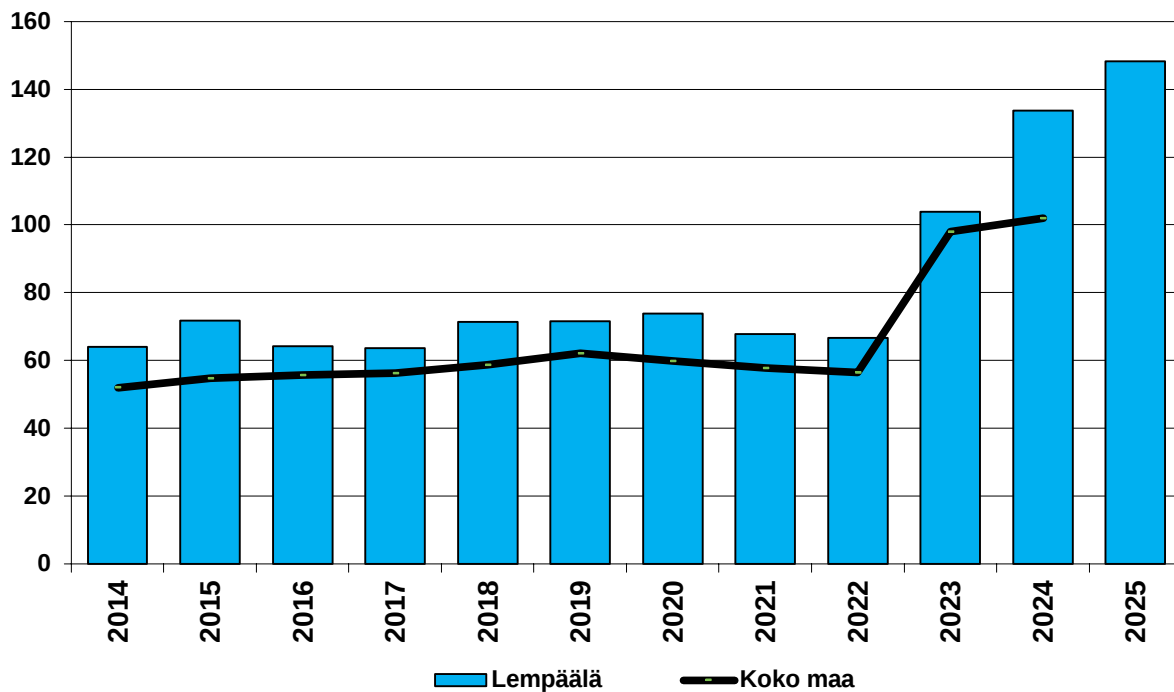
Investointien tulorahoitus, % (vuosikate / investointien omahankintameno)

Lainat, euroa/asukas

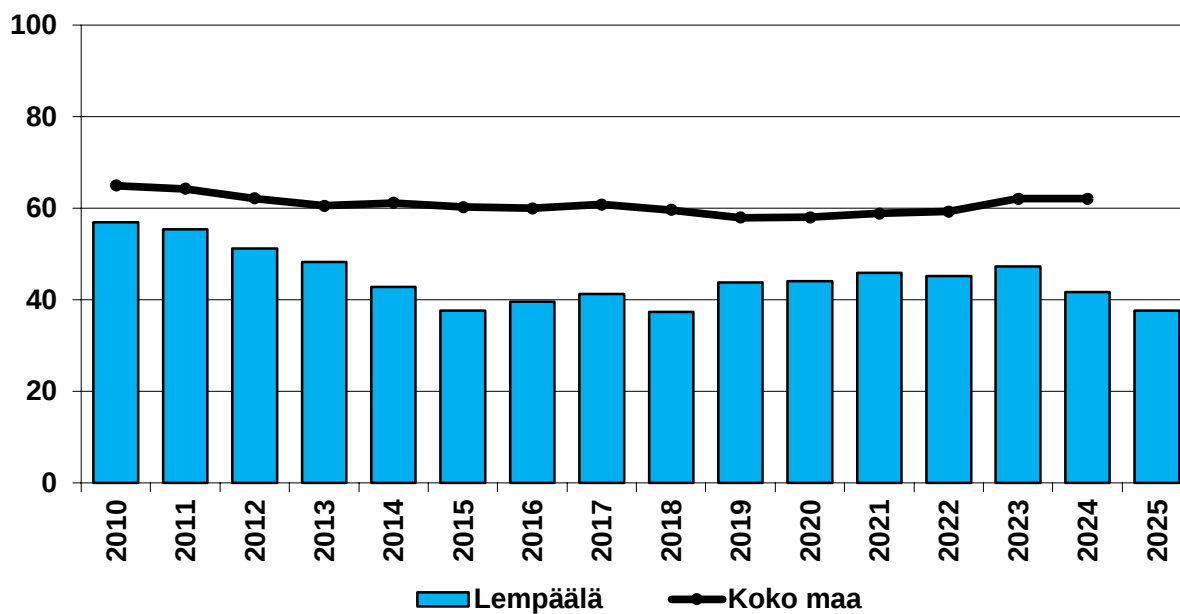

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = (vieras pääoma – saadut ennakot) / Käyttötulot

Omavaraisuusaste, %

= (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset / (koko pääoma – saadut ennakot)

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Tytäryhteisöt	Yhdistetty kpl
Yhtiöt	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	6
Muut yhtiöt	2
Kuntayhtymät	3
Osakkuusyhtiöt*	6
Yhteensä	20

*Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta

Vuoden 2025 alusta lukien Lempäälän Energia Oy fuusioitiin Lempäälän Lämpö Oy:öön edellisvuonna toteutetun fuusiointivalmistelun mukaisesti.

Kuntakonserniin perustettiin loppuvuodesta 2025 myös uusi 100 % tytäryhtiö Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy. Yhtiön perustamisen tarve liittyy kiinteistöjen vuokraamiseen hyvinvointialueille. Tämä on yhtiöittämisvelvoitteeseen kuuluvaa toimintaa eikä se sisälly kuntalain 127 §:n mukaisiin poikkeuksiin yhtiöittämisvelvoitteesta. Kunta toimii ko. vuokraustoiminnan osalta lähtökohdaisesti kilpailutilanteessa markkinoilla ja yhtiöittämisvelvoite perustuu kilpailuneutraliteettivaatimukseen.

Konsernituloslaskelman vuosikate heikkeni edellisvuodesta 1,6 milj. € ollen vajaat 14,6 milj. €. Vuosipoistojen taso pysyi 17,8 milj. € tasossa ja konsernituloslaskelman alijäämäksi muodostui runsaat -2,5 milj. €, kun se edellisvuonna oli vajaat -1,4 milj. €. Konsernitaseen kumuloitunut ylijäämä aleni 24,5 milj. €:oon (979 €/asukas).

Konsernitaseen loppusumma kasvoi yli 310 milj. €:oon (edellisvuonna vajaat 295 milj. €) etenkin aineellisten hyödykkeiden lisäysten johdosta. Nettoinvestointien määrä aleni edellisvuoden yli 53 milj. €:n huippulukemista 29,4 milj. €:oon. Investointien tulo-rahoitusprosentti oli 43,1 % (edellisvuonna 29,9 %). Konsernivelan määrä oli vuoden lopussa 210,1 milj. € eli 8 393 €/asukas, kun vastaavat luvut vuotta aiemmin olivat 192,4 milj. € ja 7 754 €/asukas. Konsernin lainat ja vuokravastuut -tunnusluku heikkeni ollen 9 785 €/asukas (edellisvuonna 9 484 €/asukas)

Omavaraisuusaste koko kuntakonsernissa heikkeni 23,8 %:iin (edellisvuonna 26,1 %) ja suhteellinen velkaantuneisuus 186,1 %:iin (edellisvuonna 177,9 %).

KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA HAVAINNOT KONSERNIYHTIÖISTÄ

Konsernivalvonnan nykytila ja havainnot konserniyhtiöistä

Päivitettyyn Lempäälän kuntastrategiaan kirjattiin vuonna 2025 vastuullisen omistamisen tavoite. Tämä tarkoittaa yhdessä tehtävää konsernitasoista, kestäväää ja pitkäjänteisestä tavoiteasetantaa sekä toimintojen suunnittelua.

Kuukausittain kokoontuva konsernijohtoryhmä, johon kuuluvat kunnanjohtaja ja kaikkien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, edistää osaltaan konserniyhtiöiden asioiden valmistelua, tavoitteiden seurantaa ja riskienhallintaa. Omistajapoliittinen tavoiteasetanta on kytketty taloussuunniteluun yhtiökohtaisten tavoitekorttikäsittelyjen avulla. Tytäryhtiöt toimivat riskienkartoituksessaan ja riskienhallinnassaan samalla järjestelmällä ja raportointimenettelyllä.

Hallintosäännön mukaisesti Lempäälän kunta hankki valtuustokauden päättyessä ulkopuolisen arvioinnin omistajaohjauksen tuloksellisuudesta. Kunnanhallitus käsitteli arvioinnin elokuussa 2025 ja päätti käynnistää raportissa suositellut toimenpiteet kunnan omistajaohjauksen kehittämiseksi.

Peruskunnan toimintatapaa vastaten myös konserniyhtiöiden toimitusjohtajille tehtiin oma itsearviointikysely, joka keskittyi sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan yhtiöiden liiketoiminnan ja konserniohjauksen näkökulmasta. Parhaat itsearviot liittyivät konsernijohtolle annettavien raportointien käytäntöihin, yhtiöiden riskienhallinnan ajantasaisuuteen ja riskien säännölliseen raportointiin yhtiön johdolle. Kriittisimmin edellisvuosiin verrattuna arvioitiin omistajaohjauksen riittävyttä kunnan kokonaiskehittämiseen liittyvissä konsernitasoisissa ratkaisuissa.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	43 462	39 012
Toimintakulut	-107 880	-101 890
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	23	-4
TOIMINTAKATE	-64 395	-62 882
Verotulot	63 279	62 906
Valtionosuudet	19 757	19 882
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	109	221
Muut rahoitustuotot	483	629
Korkokulut	-4 115	-4 532
Muut rahoituskulut	-566	-70
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 088	-3 753
VUOSIKATE	14 554	16 154
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 803	-17 779
Arvonalentumiset	0	-16
Poistot ja arvonalentumiset	-17 803	-17 795
TILIKAUDEN TULOS	-3 249	-1 641
Tilikauden verot	-12	-14
Laskennalliset verot	-88	47
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	828	248
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 522	-1 361
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/toimintakulut %	40,3	38,3
Vuosikate/Poistot %	81,7	90,8
Vuosikate, euroa/asukas	581	651
Asukasmäärä	25036	24815

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	14 554	16 154
Tilikauden verot	-12	-14
Tulorahoituksen korjauserät	-3 637	-445
	10 905	15 694
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-34 812	-55 152
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 048	1 212
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 323	618
	-29 440	-53 323
Toiminnan ja investointien rahavirta	-18 535	-37 628
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-169	-106
Antolainasaamisten vähennykset	10	472
	-159	365
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	26 557	37 446
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 535	-3 449
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 698	-1 651
	17 720	32 346
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-116	10
Vaihto-omaisuuden muutos	-199	82
Saamisten muutos	486	619
Korottomien velkojen muutos	784	-2 009
	955	-1 298
Rahoituksen rahavirta	18 516	31 414
Rahavarojen muutos	-20	-6 214
Rahavarat 31.12.	6 195	6 215
Rahavarat 1.1.	6 215	12 429
Rahavarojen muutos	-20	-6 214

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5
vuodelta, 1000 €

Investointien tulorahoitus, %

Laskennallinen lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv

-65 340

43,1

0,6

14

-47 716

29,9

0,7

14

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 €

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	433	410
Muut pitkävaikutteiset menot	180	260
Aineettomat hyödykkeet	614	670
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	43 227	41 415
Rakennukset	139 533	127 438
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 851	45 882
Koneet ja kalusto	15 443	13 862
Muut aineelliset hyödykkeet	67	1 754
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	36 104	35 268
Aineelliset hyödykkeet	281 225	265 620
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 027	2 004
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	9 158	9 182
Muut lainasaamiset	240	250
Muut saamiset	793	512
Sijoitukset	12 217	11 948
PYSYVÄT VASTAAVAT	294 056	278 238
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	356	200
Lahjoitusrahastojen varat	0	1
Muut toimeksiantojen varat	37	247
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	392	447
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	385	187
Vaihto-omaisuus	386	187
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	142	169
Muut saamiset	8	6
Siirtosaamiset	9	9
Pitkäaikaiset saamiset	159	184

Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 229	4 815
Muut saamiset	2 426	3 059
Siirtosaamiset	2 285	1 527
Lyhytaikaiset saamiset	8 940	9 401
Saamiset	9 099	9 585
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 009	981
Rahoitusarvopaperit	1 009	981
Rahat ja pankkisaamiset	5 186	5 234
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 680	15 987
VASTAAVAA	310 129	294 672
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	44 150	44 150
Arvonkorotusraho	1	1
Muut omat rahastot	3 926	2 219
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 040	27 968
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 522	-1 361
OMA PÄÄOMA	72 596	72 978
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 097	3 635
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	152 479	199 969
Lahjoitusrahastojen pääomat	234 430	346 441
Muut toimeksiantojen pääomat	256 561	246 713
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	643 470	793 123
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	153 707	143 280
Lainat julkisyhteisöiltä	105	152
Muut velat	5 648	5 403
Pitkäaikainen vieras pääoma	159 460	148 836
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	40 000	32 500
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 270	16 429
Lainat julkisyhteisöiltä	48	47

Saadut ennakot	403	586
Ostovelat	7 287	7 894
Muut velat	1 952	2 249
Siirtovelat	9 658	8 053
Laskennalliset verovelat	715	671
Lyhytaikainen vieras pääoma	76 333	68 431
VIERAS PÄÄOMA	235 793	217 267
VASTATTAVAA	310 129	294 672

Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	23,8	26,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	186,1	177,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	24 518	26 607
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	979	1 072
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	210 129	192 410
Konsernin lainakanta 31.12., euroa/asukas	8 393	7 754
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	244 970	235 334
Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	9 785	9 484
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	240	250
Henkilöstömäärä	1126	1124

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Konsernin lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen -3 323 985, 84 € käsittelystä valtuustolle seuraavaa:

- puretaan taseesta strategiseen maanhankintaan tehty vapaaehtoinen investointivaraus 1 450 000,00 €
- puretaan taseesta Sääksjärven koulukeskuksen kehittämiseen tehty vapaaehtoinen investointivaraus 2 500 000,00 € ja kirjataan kyseiseen investointikohteeseen liittyvä vastaava poistoeron lisäys -2 500 000,00 €
- puretaan kirjattuja poistoeroja suunnitelman mukaan 487 134,72 €
- katetaan tilikauden alijäämä -1 386 851,12 € taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa.

TOTEUTUMISVERTAILU

TALOUSARVION SITOVUUS

Käyttötalousosa

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kuntaliiton uudistetussa suosituksessa talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisesta on todettu, että täydellisyysperiaatteen mukaisesti myös kunnan eri tehtävien sisäiset ostot ja myynnit sisällytetään talousarvioon, vaikka niihin ei suoraan liittyisi rahan käyttöä. Tämän johdosta toimielinten sitovat määrärahat ja tuloarviot esitetään myös sisäiset erät mukaan lukien.

Toimielinten määrärahojen ja strategisten tavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksen toimintakertomuksessa.

Käyttötalousosassa toimielimen tai investointiosassa hankeryhmän sitovien määrärahojen merkittävät ylitykset ja tuloarvion alitukset suhteessa toimielimen kokonaisbudjettiin on tuotava valtuuston päätettäväksi. Alle 50 000 € ylityksiä tai tuloarvion alituksia ei tarvitse tuoda käsitte-lyyn

Valtuustoon nähden sitovia toimielimiä käyttötalousosan määrärahoineen, tuloarvioineen ja tavoitteineen ovat:

- Kunnanhallitus
- Kasvatus- ja opetuslautakunta
- Yhteisölautakunta
- Yhdyskuntalautakunta

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ja tuloarvioita ovat myös:

• Verotulot	Kunnanhallitus
• Valtionosuudet	Kunnanhallitus
• Rahoitustuotot ja -kulut, netto	Kunnanhallitus

Investointiosa

Investointiosassa hankeryhmittäinen nettomääräraha on sitova. Valtuustoon nähden sitovia hankeryhmiä ovat:

• Kiinteä omaisuus	Kunnanhallitus
• Irtain omaisuus	Kunnanhallitus
• Talonrakennus ja liikuntapaikat	Yhdyskuntalautakunta

- Liikenneväylät ja viheralueet

Yhdyskuntalautakunta

Rahoitus

Valtuuston nähteen sitovia rahoituslaskelman eriä ovat:

• Antolainauksen muutokset, netto	Kunnanhallitus
• Lainakannan muutokset, netto	Kunnanhallitus
• Oman pääoman muutokset, netto	Kunnanhallitus

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tilinpäätöksessä 2025 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi perustuu vuonna 2022 hyväksytyn ja vuonna 2024 väliarvioidun kuntastrategian tavoiteasetantaan.

Valtuustokauden vaihdoksen jälkeen uusi kunnanvaltuusto käynnisti kuntastrategian päivityksen ja kuntastrategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa joulukuussa 2025.

Uuden, vuosiksi 2026–2035 hyväksytyn kuntastrategian nimi on ”Lempäälä lähelläsi”. Strategia kiteyttää Lempäälän vahvuudeksi kunnan sijainnin, niin maantieteellisesti kuin palvelutuotannossa. Vision toteuttamiseksi strategia jakaantuu neljään teemaan: Lähellä sinua, Lähellä kaikkea, Lähellä meitä ja Lähellä tulevaa.

Strategiset teemat koostuvat johdanto-osasta, strategisista tavoitteista sekä valtuustokauden mittaisista ”Näin onnistumme” -mittareista, joiden kautta strategian toteutumista arvioidaan.

Strategisiin tavoitteisiin pääsemiseksi laaditaan kuntastrategiaa toteuttavat poikkihallinnolliset toimenpideohjelmat, joissa kuvataan ne konkreettiset toimenpiteet, joiden kautta strategiset tavoitteet saavutetaan. Toimenpideohjelmat tullaan laatimaan valtuustokauden mittaisiksi ohjelmiksi viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Ohjelmat tulevat valtuuston päättäväksi kevään 2026 aikana.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntien toteuttamaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä on vuoden 2023 alusta alkaen mitattu kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen vaikuttavalla hyte-kertoimella. Lempäälän hyte-kerroin on vuoden 2025 tiedoilla 77. Lempäälän hyte-kerroin on Pirkanmaan kunnista ja Tampereen seutukunnan kunnista 2. paras ja valtakunnallisesti 6. sijalla. Vuoden 2025 hyte-kertoimen tiedoilla Lempäälän kunnalle maksettava valtionosuus on noin 589 000 euroa.

Vuonna 2025 kaikkia ikäryhmiä koskettavia hyvinvointia haastavia ilmiöitä Lempäälässä olivat tulevaisuuden epävarmuus, yksinäisyys, mielen hyvinvoinnin haasteet ja liikkumattomuus. Vuoden 2025 kouluterveyskyselyssä lasten ja nuorten koettu terveydentila ja elämään tyytyväisyys olivat kohentuneet ja muun muassa sähkösavukkeiden käyttö puoliintunut yläkouluikäisillä. Yli 65-vuotiaiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot olivat vähentyneet vuoden 2023 tasosta. Lempääläläisten hyvinvointitilanteesta ja toteutuneista toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle hyvinvointiraportissa, joka käsitellään kunnanvaltuustossa vuosittain touko-kesäkuussa.

Ilmastotyö

Lempäälän on liittynyt vuonna 2018 mukaan Hiilineutraalien kuntien verkostoon (HINKU). Pyrimme vähentämään kasvihuonepäästöjä 80 %:lla vuodesta 2007 vuoteen 2030 mennessä.

Tavoite on erittäin vaativa ja yli 15 vuoden päästölaskentadatan (SYKE, Suomen ympäristökeskus) perusteella päästöennusteen ja päästötavoitteen välillä on yhä merkittävää ns. päästökulua.

SYKE-päästölaskentadatasta on saatavilla vuoden 2024 ennustetietoa. Sen perusteella Lempäälän kokonaispäästöt ovat muuttuneet -2 % verrattuna edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -35 %, kun koko maan keskiarvomuuutos on vastaavana aikana ollut -46 %. Sen sijaan Lempäälän alueella päästöjen määrä asukasta kohden on ollut 4.0 tCO₂e, mikä on alhaisempi kuin koko maan keskiarvo (4.7 tCO₂e / asukas). Vertailuvuodesta 2007 lähtien asukaskohtaiset päästöt ovat muuttuneet -49 %.

Lempäälässä ilmastotavoitetta edistävien toimenpiteiden tarkastelu on kytketty osaksi taloussuunnittelun valmistelua. Eri palvelualueet ja tytäryhtiöt ovat tunnistaneet toimia, joilla on vaikuttavuutta eri päästösektoreiden CO₂-päästöjen alenemaan. Valtaosa tunnistetuista toiminnoista kohdistuu tie- ja raideliikenteen infra- ja joukkoliikennetoimenpiteisiin, hiilinielujen edistävään viheralueinfran rakentamiseen ja kunnossapitoon sekä kaukolämmön ja kulutussähkön energiatehokkuustoimiin. Euromääräisesti edellä todettuihin toimiin on kohdistunut vuonna 2025 noin 2,5 milj. €.

Lapsiystävällinen kunta

Lempäälällä on UNICEFin hyväksymä lapsiystävällisen kunnan toimintasuunnitelma, jonka tavoitteet ovat:

- Kunta huolehtii, että osallisuus toteutuu lasten jokapäiväisissä kasvuympäristöissä ja että sen edistäminen on ohjaava toimintaperiaate lasten ja nuorten kanssa työskenteleville.
- Kunta jäljittää ja seuraa poikkihallinnollisesti julkisten varojen käyttöä lapsiin sekä tekee lapsivaikutusten arviointia talousarviopäätöksistään (lapsibudjetointi eli LABU).
- Kunnan viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt ja keskeiset sidosryhmät on perehdytetty lapsen oikeuksiin. Lapsen oikeudet ovat osana kunnan perehdytysohjelmia.
- Kunta kohdentaa resursseja tai erityistä tukea haavoittuvassa asemassa oleville lapsille.
- Lapsille ja nuorille suunnatun ennaltaehkäisevän mielenterveystyön lisääminen ja kehittäminen paremmin saavutettavaksi huomioiden erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja nuoret.

Lapsiystävällinen kunta -status edellyttää toimintasuunnitelman toteutumista kunnan toiminnoissa ja toteutuksen arviointia UNICEFin toimesta. Viimeisimmän arvioinnin (UNICEF, helmikuu 2026) mukaan tavoitteet ja toimenpiteet ovat edenneet pääosin suunnitelman mukaisesti. Tavoitteet ulottuvat niin kunnan hallinnon rakenteiden lapsenoikeustyöhön kuin esimerkiksi lasten arjessa lähellä olevissa palveluissa kaikkien lasten osallisuuden ja kuulumisen varmistamiseen. Kehitystyötä tehdään tiiviisti yhdessä lasten kanssa.

TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

LEMPÄÄLÄN VESI OY

Lempäälän Vesi Oy:n tehtävänä on toiminta-alueellaan turvata sopimusasiakkaidensa laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden määrällinen saatavuus sekä huolehtia viemäriveresien poisjohtamisesta ja käsittelystä huomioiden vesien- ja ympäristönsuojelulliset tavoitteet.

Lempäälän Veden tehtäväalueita ovat talousveden hankinta, käsittely ja jakelu toiminta-alueella, jätevesien johtaminen ja käsittely toiminta-alueella, hulevesien johtaminen hulevesiviemäröinnin alueella sekä vesihuoltoverkostojen ja -laitteistojen kunnossapito laitoksen alueella.

Lisäksi Lempäälän Vesi Oy myy muun infran rakentamis- / rakennuttamispalveluita yhdyskunnan palvelualueelle ja toimii infrarakennuskohteissa yhteistyössä muiden Lempäälän kunnan konserniyhtiöiden kanssa.

Lempäälän Vesi Oy:llä on 15 vakinaista työntekijää.

Strateginen tavoite	Talousarvio-tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilanne-päivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Laskuttamattomien vesien (vesijohdotesi ja jätevesi) määrän vähentäminen	Laskuttamaton jätevesi on alle 25 % käsitellyistä jätevesimäärästä. Vuonna 2023 määrä oli 27,5 %. Laskuttamaton puhdas vesi on enintään 15 % käsitellyistä jätevesimäärästä. Vuonna 2023 määrä oli 20,6 %	Laskuttamaton jätevesi oli käsitellyistä jätevesistä 25,6 % Laskuttamaton puhdas vesi verkostoon johdettusta vedestä oli 16,0 %	Toteutuu osittain
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Asiakasmaksut ovat kohtuulliset	Asiakasmaksut ovat kaupunkiseudun keskiarvossa.	Tavoitteeseen ei päästy, mutta asiakasmaksuissa päästiin lähemmäksi kaupunkiseudun keskiarvoa.	Ei toteudu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Tulos oli noin 588 t€ voitollinen. Budjetoitu tulos oli noin 200 t€. Arvioitua suurempi vedenmyynti paransi tulosta.

Rakentamisen edelleen jatkuva matalasuhdanne kuormittaa yhtiön taloutta, koska kaikkia kaava-alueiden vesihuoltoon investoituja euroja ei saada takaisin liittymismaksutuloina.

Siirtoviemärin rakentaminen ja jätevesien johtaminen Tampereen Seudun Keskuspuhdistamolle ovat edenneet suunnitellusti. Siirtoviemärin käyttöönotto aloitettiin suunnitellusti vaiheittain syyskuussa 2025. Siirtoviemäristä on rakennettu 31.12.2025 tilanteessa yli 90 % ja jätevesistä on käännetty Sulkavuoreen noin 60 %.

Lempäälän Vesi Oy	2023	2024	2025
Rahoitustulos-%	46,60	46,55	48,72
Omavaraisuusaste-%	17,55	17,21	18,29
Quick ratio	0,81	1,25	1,76
Liikevaihdon kasvu %	-2,16	16,28	11,76

LEMPÄÄLÄN LÄMPÖ OY

Lempäälän Lämpö -konsernin toiminta-ajatuksena on tuottaa energiaa ja lämpöä helposti, kustannustehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Kaiken toiminnan lähtökohtana on tyytyväinen lopputukäyttäjä ja asiakas. Yhtiön visiona on olla innovatiivinen energia-alan edelläkävijä alueellaan.

Lempäälän Lämpö Oy:n täysin omistaman tytäryhtiö Lempäälän Energia Oy:n tehtävänä on toimia energiantuotantoyhtiönä.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Yhtiön toiminta on kannattavaa, kilpailukyistä ja kustannustehokasta.	Lempäälän Lämpö -konsernin käyttökate-% on vähintään 6 % ja rahoitustulos-% on vähintään 4 %.	Vuoden 2025 alustavat tunnusluvut: Käyttökate-% 27 ja rahoitustulos-% 23.	Toteutuu
Ympäristö ja kestävä kehitys	Energiaomavaraisuuden parantaminen hiilineutraaleilla energialähteillä.	Uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuus tuotetusta kaukolämmössä pidetään nykyisellään n. 70 % tasossa.	Uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuus toteutunut 70 % tasossa.	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Vuoden 2026 alku on käynnistynyt Lempäälän Lämmössä operatiivisesti vakaasti. Lämmöntuotanto ja -jakelu ovat toimineet ilman merkittäviä häiriöitä. Alkuvuoden kylmä sääjakso on lisännyt kysyntää, mutta energiamarkkinoiden hintavaihtelu on kasvattanut kustannuspaineita. Tilannetta hallitaan aktiivisella hankinta- ja riskienhallinnalla.

Uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuus tuotannosta on säilynyt strategisten linjausten mukaisella tasolla. Yhtiö on liittynyt uuteen energiatehokkuussopimukseen ja jatkaa tuotantorakenteensa kehittämistä kohti vähäpäästöisempää ja energiajärjestelmän joustavuutta vahvistavaa kokonaisuutta.

Investointiohjelma etenee suunnitellusti. Pääinvestointeja ovat Vesilahti–Lempäälä Biopower Oy:n liittäminen kaasun jakeluverkkoon, sähköpohjaisen kaukolämmön tuotannon lisääminen keskustan ja Marjamäen verkkoihin sekä savukaasupesuri-investoinnin edistäminen Sääksjärven kaukolämmön tuotannossa. Tulevat investoinnit merkitsevät, ettei tulorahoitus yksin riitä kattamaan rahoitustarpeita. Yhtiö valmistelee strategiansa mukaisia rahoitusratkaisuja investointien toteuttamiseksi hallitusti ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset turvaten.

Lempäälän Lämpö Oy	2023	2024	2025*
Rahoitustulos-%	12,63	10,69	20,29
Omavaraisuusaste-%	43,86	42,84	16,19
Quick ratio	0,75	0,80	0,24
Liikevaihdon kasvu %	-10,54	-11,35	*

*Lempäälän Lämpö Oy:n ja Lempäälän Energia Oy:n Fuusion vuoksi luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Lempäälän Energia Oy	2023	2024	2025
Rahoitustulos-%	20,09	20,14	
Omavaraisuusaste-%	3,42	3,65	
Quick ratio	0,16	0,16	
Liikevaihdon kasvu %	-3,69	9,13	

LEMPÄÄLÄN VUOKRAKODIT OY

Lempäälän Vuokratodit Oy on Lempäälän kunnan omistama voittoa tavoittelematon vuokratotaloyhtiö. Yhtiön omistamia ja isännöimiä vuokra-asuntoja on noin 800 kpl. Yhtiön henkilöstömäärä on 6 henkilöä. Hallitukseen kuuluu 4 jäsentä ja 2 varajäsentä.

Yhtiö tuottaa kunnan tavoitteiden mukaista viihtyisää asumisenpalvelua huomioiden taloudellisuus ja sosiaalinen ympäristö. Yhtiö panostaa aktiivisesti laatuun ja kiinteistökannan kehittämiseen rakentamalla uusia kiinteistöjä ja korjaamalla vanhoja pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti.

Strateginen tavoite	Talousarvio-tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilanne-päivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Yhtiö tuottaa kohtuuhintaista asumisen palvelua.	Vuokrataso pysyy kaupunkiseudun keskiarvossa. Käyttöaste pysyy korkealla, vähintään 98 % Vaihtuvuus pysyy pienenä, alle 25 %	Vuokrataso on kaupunkiseudun keskiarvossa. Käyttöaste kum. 12 kk 99,12 % Vaihtuvuus kum. 12 kk 21,39 %	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Asuntomessukohde Saikanportti etenee aikataulussa, kohde valmistuu toukokuun 2026 loppuun.

Yhtiön henkilöstömäärä on 7 henkilöä.

Tilikaudella muutettiin yhtiöjärjestyä hallituksen jäsenmäärän osalta 5–7 henkilöön ja jatkossa yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan lisäksi myös hallituksen varapuheenjohtajan. Yhtiökokous valitsi seitsemän hallituksen jäsentä, joista kaksi toimii asukasjäseninä.

Lempäälän Vuokratodit Oy	2023	2024	2025
Rahoitustulos-%	24,34	21,20	27,20
Omavaraisuusaste-%	11,42	11,34	11,30
Quick ratio/Vuokratodit	1,66	1,29	0,88

LEMPÄÄLÄN KEHITYS OY

Lempäälän Kehitys Oy vastaa Lempäälän kunnan elinkeino- ja matkailuasioden kehittämisestä yhteistyössä kuntakonsernin kanssa sekä osallistuu Tampereen seudun elinkeinoyhteistyöhön palvelusopimuksen mukaisesti ja asetetun talousarvion puitteissa. Yhtiö tekee aktiivista yritysysteistyötä, joka edistää edelleen Lempäälän yritysmyönteisyyden kehittymistä. Yhtiön henkilöstömäärä on neljä ja hallitukseen kuuluu viisi jäsentä.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Yhtiö edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja sijoittumista Lempäälään. Yritykset pysyvät ja kehittyvät Lempäälässä.	Kunnan yritystonttikauppojen määrä on vähintään 5. Yli 1 000 yrityskohtamista tapahtumien, myyntitoiminnan, kontaktoinnin ja hankkeiden kautta.	Varattu/myyty 4 tonttia. Neuvotteluja on käyty vuoden aikana kaikista (=100 %) vapaana olevista yritystonteista. Yrityskohtaamisia yhteensä 1280 kpl.	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yhtiö toteutti koko kuntaa koskevan matkailun yleissuunnitelman "Löytöretki Lempäälään". Vuoden 2025 aikana järjestettiin useita kyselyitä kuntalaisille, matkailualan yrittäjille, opiskelijoille sekä luottamushenkilöille. Lisäksi pidettiin erillinen työpaja 23.5.2025. Yleissuunnitelma on esitelty kunnanhallitukselle ja sitä jatkokehitetään ja edistetään projektimallisesti. Yhtiön koordinoimana projektille nimetään ohjausryhmä.

Yhtiö on ollut aktiivisesti mukana neuvottelemassa Pohjoisrinteen alueen sopimusneuvotteiluissa.

Vuoden aikana toteutettiin yritystapahtumia mm. Lempäälän Hankintamessut, Rekrymessut, Lempäälä Business Forum sekä Asuntomessut Lempäälässä 2026-projektiin liittyvä tapahtuma Koti Lempäälässä. Lisäksi järjestettiin yhteistapahtumia Lempäälän Yrittäjät ry:n ja Business Tampereen kanssa.

Käynnistettiin kesäksi yrittäjähaku- kampanja Myllyrantaan ja Erik Ednerin torille. Molempiin saatiin uudet yrittäjät.

Käynnistetty myös yrittäjien aktivointi Asuntomessut Lempäälä 2026 yritysysteistyölle.

Uuden valtuustokauden linjausten mukaisesti yhtiön hallituksen jäsenmäärä 1.8.2025 alkaen on 7 jäsentä.

Yhtiön liiketoiminta ja talous toteutunut suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2026 talouden suunnittelussa ja toimenpiteissä on huomioitu Lempäälän kunnan sopeutusohjelmassa esiin tulleet säästötoimenpiteet.

Lempäälän Kehitys Oy	2023	2024	2025
Käyttökate-%	-9,67	2,85	2,71
Quick ratio	3,47	3,66	3,69

LEMPON PARKKIKIINTEISTÖT OY / LEMPON PARKKI OY

Lempon Parkkikiinteistöt Oy on Lempäälän kunnan konserniyhtiö, jonka toimialana on omistaa, hallita, vuokrata ja ylläpitää pysäköintilaitoksia. Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksessa on tällä hetkellä neljä jäsentä. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Lempon Parkki Oy on Lempon Parkkikiinteistöt Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö. Yhtiön toimialana on pysäköintiliiketoiminta. Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksessa on tällä hetkellä neljä jäsentä. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Lempon Parkkikiinteistöt Oy mahdollistaa Nova Lempäälä kehityshankeen toteutumisen eli Lempäälän kuntakeskuksen kehittymisen, tonttien myymisen ja radanvarren rakentamisen sekä yhdistää eri liikennemuodot toisiinsa. Kuntakeskuksen rakentaminen edellyttää tärinän, melun ja törmäyksen hallintaa. Nämä asiat otetaan haltuun pääsääntöisesti pysäköintilaitoksilla. Lempon Parkki Oy tuottaa pysäköintipalveluja Lempäälän kunnan alueella.

Strategi- nen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilanne- päivitys
Palvelui- den ja toi- minnan ke- hittäminen	Asiakas (pysäköijä) ko- kee pysäköinnin miel- lyttävänä, helposti saa- vutettavissa olevana, esteettömänä ja laa- duksena. Yhtiö luo kuntaan innovaatiota hyödyntävää ja mai- neeltaan hyvää pysä- köintikulttuuria.	Asiakastyytyväisyysky- selyn yleisarvosana para- nee edelliseen vuoteen verrattuna. Viimeisim- män tyytyväisyyskyselyn yleisarvosana v. 2023 oli 3,81 (max arvosana 5). Vuoden 2024 asiakastyy- tyväisyyskysely toteute- taan syksyllä 2024.	Asiakastyytyväi- syyskyselyn yleisar- vosana nousi. Vuo- den 2024 lukema oli 3,14 ja v. 2025 yleisarvosana 3,70.	Toteu- tuu
Kasvu ja elinvoima	Pysäköintilaitokset ovat taloudellisesti itsekan- nattavia. Yhtiöiden tar- koituksena on toimia yhteiskunnallisesti kes- tävällä tavalla tiedos- taen, että yhtiöiden tar- koituksena on palvella kuntaa ja kuntalaisia laajemman kehitys- vision osana.	Operaattoriyhtiö Lem- pon Parkki Oy pystyy maksamaan käyttöaste- eseen porrastettua vuok- raa kiinteistönomistajalle Lempon Parkkikiinteistöt Oy:lle.	Operaattoriyhtiö Lempon Parkki Oy on maksanut käyt- töasteeseen por- rastettua lisävuok- raa kiinteistönomis- tajalle Lempon Parkkikiinteistöt Oy:lle.	Toteu- tuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Omistajaohjauspyyntö toisen pysäköintitalon suunnittelun aloittamiseksi jäänyt pöydälle odottamaan kunnan pysäköintiselvityksen valmistumista.

Yhtiökokous 17.6.2025 valitsi hallitukseen viisi hallituksen jäsentä.

Lempon Parkkikiinteistöt Oy	2023	2024	2025
Omavaraisuusaste-%	55,79	54,46	54,02
Quick ratio	4,74	3,23	2,55
Liikevaihdon kasvu %	14,59	23,10	20,85

Lempon Parkki Oy	2023	2024	2025
Käyttökate-%	18,95	16,17	11,33
Quick ratio	3,247	3,509	4,062
Liikevaihdon kasvu %	14,88	3,89	-0,25

LEKITEK OY

LEKITEK Oy tuottaa Lempäälän kunnalle ja Lempäälän kuntakonsernin yhtiöille kiinteistöhuolto-, rakentamis-, siivous-, viher- ja liikuntapaikkapalveluita. Toiminnan tarkoituksena on asuin- ja elinympäristön ympärivuotisesta turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja toimivuudesta huolehtiminen Lempäälässä.

Lisäksi palvelemme Lempäälässä yksityissektoria in house -yhtiön rajoissa.

Yhtiössä työskentelee keskimääräisesti noin 115 työntekijää. Yrityksemme hallituksessa on 6 jäsentä. Muiden osakkaiden kuin Lempäälän kunnan tulee yhdessä nimetä kaksi hallituksen jäsentä.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Kunnan palvelusopimushinnoittelu on kilpailukykyistä, vastaa toteutuneita kustannuksia.	Kiinteistöhuollon ja siivouksen mitoitettut tuntihinnat ovat vähintään 10 % markkinoille tuotettuja alhaisemmat.	Kiinteistöhuollon mitoitettu tuntihinta oli 12,2 % ja siivouksen 10,8 % markkinoille tuotettuja alhaisemmat.	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yhtiö teki noin 46 000 eur ylijäämäläisen tuloksen. Tulokseen vaikutti positiivisesti vuoden aikana tehdyt sopeutustoimet, vähälumiset ja leudot talvikaudet sekä suunniteltua vähäisemmät kalustohankintatarpeet.

Lempäälän kunnan Sote-kiinteistöjen kunnossapitovastuu siirtyi 1.1.2026 alkaen Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy:lle.

Henkilöstömäärä on mitoitettu nykyiseen palveluntarpeeseen ja sitä tarkastellaan mahdollisten muutosten myötä.

Jatkossa Lekitekillä ja Lempäälän kunnalla on yhteinen toiminnanohjausjärjestelmä kiinteistöjen ylläpitoon.

Lekitek vastaa kesällä asuntomessualueen ja matkaparkkien puhtaanapidosta sekä vihertöistä.

Yhtiökokous päätti 18.6.2025 nostaa yhtiön hallituksen jäsenmäärän kuudesta seitsemään.

LEKITEK Oy	2023	2024	2025
Käyttökate-%	1,40	2,34	2,15
Quick ratio	1,13	1,21	1,31
Liikevaihdon kasvu %	-16,25	-10,00	-10,73

KOY LEMPÄÄLÄN UIMAHALLI

Lempäälän Uimahalli Kiinteistö Oy on Lempäälän kunnan konserniyhtiö, jonka harjoittaa uimahallipalveluihin liittyvää liiketoimintaa ja vuokraa omistamansa maanalaisen uimahallin tiloja.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Uimahallin ensimmäisenä käyttövuotena toiminta saadaan vakiinnutettua.	Vesimaailma Louhi pääsee asiakastavoitteen seensa 230 000 kävijää vuodessa.	Asiakasmäärä oli 151 300	Ei toteudu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Vesimaailma Louhi on asiakastavoitteen saavuttamiseksi lisännyt markkinointikeinoja. Varsinaisen liiketoiminnan käynnistämismuutoksen häiriöistä johtuen yhtiön taloudellinen tilanne on samaan aikaan haastava.

KOY Lempäälän Uimahalli	2023	2024*	2025
Rahoitustulos-%	-	-	27,44
Omavaraisuusaste-%	21,23	13,74	7,05
Quick ratio	5,06	0,31	0,04
Liikevaihdon kasvu %	-	-	141,12

* v. 2024 lukuja korjattu

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

KUNNANHALLITUS

1000e	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutos	MTA 2025	Toteuma 31.12.2025	Poikkeama	To- teuma %
Toimintatulot (ulk)	1 685	534	0	534	705	170	131,9 %
Toimintamenot (ulk)	-10 836	-8 608	109	-8 500	-8 228	272	96,8 %
Toimintakate (netto)	-9 151	-8 074	109	-7 966	-7 524	442	94,5 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	1 688	534	0	534	705	170	131,9 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-11 443	-8 901	109	-8 792	-8 561	231	97,4 %
Toimintakate (netto)	-9 755	-8 366	109	-8 258	-7 857	401	95,1 %
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-16	0	0	0	0	0	
Muut lask. vyörytystulot	4 133	4 947	0	4 947	4 476	-470	90,5 %
Muut lask. vyörytyskulut	-451	-481	0	-481	-466	15	97,0 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-11 909	-9 382	109	-9 273	-9 028	245	97,4 %

* valtuustoon nähden sitovat
erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Kunnanhallituksen alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 96,8 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 94,5 %. Talousarviomuutos-sarakkeesta ilmenee 1.6.2025 voimaan astuneen organisaatiouudistuksen vaikutus, jossa kunnanhallituksen alaisesta palvelusuunnitelmasta siirtyi määrärahoja 109 000 € hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan talousarvioon. Talousarvion toteutumiseen ei kokonaisuutena liittynyt merkittäviä poikkeamia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Tarkentuneet lainsäädännölliset vaateet menettelytapaohjeistuksineen tulevat olemaan haasteellisia erityisesti tilanteissa, joissa muutosten toimeenpano- ja siirtymäajat ovat lyhyehköjä, esimerkiksi sidosyksiköitä koskevan hankintalain muutosvalmistelu tai valtioneuvoston lainsäädännön muutokset.

Koko organisaatiota palvelevien tukitoimintojen keskittäminen konsernin yhteiset palvelut -palvelualueeksi antaa hyvät edellytykset hyvän hallinnon edistämiseksi ja kouluttamiselle tasalaatuisesti koko organisaatiossa. Oleellista on samalla tunnistaa tärkeimmät kehittämistä edellyttävät asiat, luoda kehittämistoimille realistinen aikataulutusta ja vuosikelloaikataulut sekä varmistaa seurannalla ja raportoinnilla kehittämistoimien hallittu jalkautuminen.

Tietoturva-vaatteet vaikuttavat yhä enemmän hallinto- ja palvelutoimintojen järjestämiseen ja esimerkiksi koko organisaation riittävän osaamistason varmistaminen tietosuojasi-asi-issa vaatii jatkuva täydennyskoulutusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman valmistelua jatkettiin syksyllä 2025 ja eri osalu-alueista koostettava suunnitelma otetaan käyttöön vuonna 2026.

VIESTINTÄ, ASIAKASPALVELU JA KEHITTÄMINEN

Kunnanhallituksen alaiset konsernin yhteiset palvelut tukevat kunnan koko henkilöstöä hallinto-, henkilöstö-, talous-, digi- ja viestintäasioissa. Osa palveluista kuten asiakaspalvelu ja viestintä on suunnattu myös kuntalaisille ja kunnan yhteistyökumppaneille.

Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen -tehtäväalue koostuu viestinnästä ja kuntamarkkinoinnista, kunnan monikanavaisesta asiakaspalvelusta (Palvelukäytävä) sekä kehittämisestä, joka sisältää Asuntomessut ja niihin liittyvät kehittämistoiminnot, konsernin yhteisten palveluiden kehittämisprojektit ja elinkeinojen kehittämisen.

Viestintä vastaa kunnan viestinnän kokonaisuudesta ja toteuttaa laaja-alaista kuntatason viestintää. Jokainen yksikkö on kuitenkin lähtökohtaisesti itse vastuussa omasta viestinnästään. Viestintä auttaa ja tukee organisaatiota viestinnän toteutuksessa sekä vastaa viestinnän kanavista, ohjeistuksista, prosesseista, järjestelmistä ja niiden käyttöoikeuksista. Viestintä vastaa keskitetysti myös kunnan brändin- ja maineenhallinnasta, kriisiviestinnästä, mediasuhteista ja -tiedoista, kunnan markkinointimateriaaleista ja näkyvyystuotteista, markkinointiyhteistyöstä sekä isommista kampanjoista.

Palvelukäytävä vastaa kunnan monipuolisesta asiakaspalvelusta sekä Lempäälän kunnan että valtion yhteispalvelupisteen puitteissa. Palvelukäytävä toimii Lempäälä-talossa yhden oven periaatteella, palvellen sekä kuntalaisia että henkilöstöä. Palvelua saa kasvotusten, digitaalisesti ja puhelimitse.

Asuntomessut Lempäälässä 2026 -hankkeella vahvistetaan Lempäälän vetovoimaa ja tunnettuutta sekä kehitetään ilmastoviisasta, yhteisöllistä asumista. Asuntomessuhanke tarjoaa uusia mahdollisuuksia paikallisille yrityksille ja matkailulle.

Elinkeinojen kehittämisellä ja palveluilla luodaan edellytyksiä elinkeinoelämän kasvulle ja kehitymiselle Lempäälässä, oli sitten kysymys uusyrityksistä, kunnassa jo olevista yrityksistä tai potentiaalisista Lempäälään sijoittuvista yrityksistä. Tavoitteena on yritysten, työpaikkojen ja verotulojen lisääntyminen kunnassa. Lempäälän kunnan strategia, Lempäälä - Kunta, joka sanoo kyllä, korostaa Lempäälän tunnetuksi tekemistä ja hyvän palvelun merkitystä koko kuntakonsernin menestystekijänä.

Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen -tehtäväaluetta johtaa konsernipalvelujohtaja.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
Kasvu ja elin- voima	Kunnan yritys- tonttivaranto (8/2024) on 24 ha ja sen laskennallinen myyntiarvo on 6,1 M€	Myydään tai vuokrataan 30 % vuoden alussa vapaana olevan tonttivarannon myyntiarvosta. Myyntineuvotteluja käydään 50 % vuoden alussa vapaana olevasta tonttivarannon määrästä.	Vuokrattu 4 tonttia (Ajurintaival 3, Moision alue 1, yhteensä 1,98 ha / myyntihinta 420 000 €). Neuvotteluja on käyty vuoden aikana kaikista (=100 %) vapaana olevista yritystonteista.	Toteu- tuu
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Koko kunnan matkailun yleis- suunnitelma val- mistuu ja käyn- nistetään toteut- tamissuunnitel- man laadinta.	Matkailun yleis- suunnitelma on valmistunut.	Koko kunnan matkailun yleissuunni- telma "Löytöretki Lempäälään" on val- mistunut. Vuoden aikana järjestettiin useita kyselyitä kuntalaisille, matkai- lualan yrittäjille, opiskelijoille sekä luottamushenkilöille. Lisäksi pidettiin erillinen työpaja. Yleissuunnitelma on esitelty kunnan- hallitukselle ja sitä jatkokehitetään ja edistetään projektimallisesti. Yhtiön koordinoimana projektille nimetään ohjausryhmä.	Toteu- tuu
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Palvelulupauk- semme mukai- sesti asiakaspa- lautteeseen vas- tataan kolmen vuorokauden (72 h) sisällä palaut- teen saapumi- sesta.	Palautekanavan vastausaika py- syy kolmen työ- päivän sisällä palautteen saa- pumisesta.	Palautteita saapui ajalla 1.1.2025– 31.12.2025 yhteensä 1520 kpl ja vas- tausaika oli 2 päivää 2 tuntia.	Toteu- tuu

Strategi- nen ta- voite	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- päi- vitys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Kunnan brändin kirkastaminen ja viestinnän suun- nitelmallinen ke- hittäminen sekä rekrytointivies- tinnän uudistami- nen	Nykyinen visu- aalinen ilme päi- vitetty kautta linjan eri medi- oissa ja läpi or- ganisaation. Rekrytointivies- tinnän uusi toi- mintamalli on otettu käyttöön	Visuaalisen ilmeen päivittäminen ja kunnan brändin kirkastaminen siirret- tiin strategian päivittämisen jälkeiseen ajankohtaan. Rekrytointiviestinnässä otettiin käyt- töön kampanjalähtöinen toimintatapa, jossa avoimista työpaikoista viestitään tehokkaasti useita eri viestintäkanavia hyödyntäen. Markkinointia tehostet- tiin lisäämällä digitaalisia mainoskana- via; bannerimainontaa alueellisten ja paikallisten lehtien verkkosivuilla ja sovelluksissa sekä maksullista mainon- taa sosiaalisessa mediassa Metan ka- navissa. Maksullisen somemainonnan osalta käytössä on kampanjan tulosten mittaaminen ja raportointi.	Toteu- tuu osit- tain

Muut olennaiset tapahtumat

Lempäälän Kehitys Oy toteutti koko kuntaa koskevan matkailun yleissuunnitelman ”Löytöretki Lempäälään” ja oli aktiivisesti mukana neuvottelemassa Pohjoisrinteen alueen sopimusneuvotte-
luissa. Elinkeinoyhtiö toteutti vuoden aikana useita yritystapahtumia (mm. Lempäälän Hankinta-
messut sekä Lempäälä Business Forum) sekä kesäksi yrittäjähakukampanjan Myllyrantaan ja Erik
Ednerin torille ja käynnisti yrittäjien aktivoinnin Asuntomessut Lempäälässä 2026 -yhteyshyö-
työlle.

Saikan asuinalueen rakentaminen alkoi pääasiallisesti vuonna 2025 ja eteni ennakoitua ripeäm-
mässä aikataulussa. Ensimmäiset omakotitalot valmistuivat käytännössä jo vuoden 2025 puo-
lolla. Asuntomessurakentajien kanssa käytiin jatkuvaa vuoropuhelua rakentamisesta ja messualu-
eeseen liittyvistä asioista. Rakentamisaikataulujen koordinointi onnistui ja alueen rakentamisen
ruuhkatilanteet kyettiin hyvin välttämään.

Asuntomessut Lempäälässä 2026 -hankkeessa siirryttiin tonttimarkkinointivaiheesta Asuntomes-
sutapahtuman suunnittelu- ja toteutusvaiheeseen, jossa päävastuullinen toimija on Osuuskunta

Suomen Asuntomessut. Lempäälän kunnan osaston suunnittelu Asuntomessutapahtumaan käynnistyi. Ensimmäinen mediapäivä pidettiin 2.10.2025 ja sillä saavutettiin hyvä näkyvyys. Kesän matkaparkkikokeilu oli onnistunut ja laajenee messukesänä.

Viestintä tuki kuntastrategian päivitystä ja käynnisti logon ja graafisen ilmeen uudistamisen uuden strategian mukaiseksi. Päätöksentekoviestintää ja nettisivujen saavutettavuutta kehitettiin ja valmistauduttiin kunnan 160-vuotisjuhlavuoden viestintään ja asuntomessuvuoden viestintään. Lempäälän kunnan näkyvyys mediassa kasvoi merkittävästi syksyllä 2025 ja näkyvyyden ennakoidaan kasvavan vuonna 2026.

Digi- ja väestötietovirasto myönsi Palvelukäytävälle vuoden 2025 Digitukiteko-tunnustuksen kunniainnoinnan. Palvelukäytävä-konsepti sai kunniainnoinnan, koska sen toteuttaminen yhdistää tuen saamisen asiakkaan kannalta helpolla tavalla ja toteuttaa monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Palvelukäytävä sai myös Tarkalla korvalla -palkinnon vuonna 2025.

HALLINTOPALVELUT

Kunnanhallituksen alaiset konsernin yhteiset palvelut tukevat kunnan koko henkilöstöä hallinto-, henkilöstö-, talous-, digi- ja viestintäasioissa. Osa palveluista kuten asiakaspalvelu ja viestintä on suunnattu myös kuntalaisille ja kunnan yhteistyökumppaneille.

Hallintopalvelut tukee kunnan luottamushenkilöorganisaatiota ja palvelualueita sekä varmistaa Lempäälän kunnan hallinnon toimintaedellytykset ja päätöksenteon sujuvuuden. Toimintaa ohjaavat laatu, lainmukaisuus ja palveluhenkisyys sekä sähköisten toimintatapojen jatkuva kehittäminen. Hallintopalveluihin kuuluvat mm. kunnan johto, luottamushenkilöasiat, päätöksenteko ja kunnan tietosuoja-asiat sekä tiedonhallinta.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Kuntaorgani- saation tieto- turva- ja tieto- suojaosaaminen lisääntyy vuo- desta 2024 vuo- teen 2025.	Henkilöstön tietoturva- ja tietosuoja- kyselyn tulokset paranevat. Kyselyssä on 14 tietoturvateemaa, jotka voivat olla vastaajalle tuttuja, kertausta vaa- tivia tai osaamista ei ole. Tavoitteena on, että jokaisen teeman osalta vähin- tään 90 % vastauksista on tuttu tai kertausta vaativa.	Tietoturvakysely toteutettiin kesä- elokuussa. Vastaa- jien määrä 159 (2024 181). 14 ky- symyksestä 12 ylit- tää 90 %.	Toteu- tuu osit- tain

Muut olennaiset tapahtumat

Vuonna 2025 toimitettiin kunta- ja aluevaalit ja uusi valtuustokausi käynnistyi 1.6.2025. Sama ajankohtana aloitti uusi toimielinrakenne. Kunta- ja aluevaalit järjestettiin onnistuneesti. Uusi luottamushenkilöorganisaatio muodostettiin ja luottamushenkilöiden koulutukset sekä perehdytykset pidettiin vuoden loppuun mennessä. Tulevan kalenterivuoden kokoukset suunniteltiin vuosikelloon. Luottamushenkilöiden käsikirja päivitettiin.

Kunnan tietosuoja- ja tietoturvatyön kehittämistä jatkettiin ja kaksi henkilöä suoritti tietosuoja-
vastaavan koulutusohjelman. Lempäälän kunnan ensimmäinen tietotilinpäätös laaditaan.

Hallintopalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Elinvoimajaosto (1.6.2025 saakka)	11	11	5
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	2		3
Etäkokousten määrä	5		0
Kasvatus- ja opetuslautakunta	11	12	11
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	10		11
Etäkokousten määrä	0		0
Kunnanhallitus (ml. TA-seminaari)	18	21	22
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	15		16
Etäkokousten määrä	3		2
Kunnanvaltuusto	9	11	10
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	3		3
Etäkokousten määrä	0		0
Valtuustoinfo tai -seminaari	9	11	9
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	2		0
Etäkokousten määrä	1		0
Viranomaislautakunta (1.6.2025 saakka)	9	10	4
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	0		0
Etäkokousten määrä	4		1
Yhdyskuntalautakunta	10	11	11
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	3		5
Etäkokousten määrä	1		0
Hybridikokousten määrä			4
Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta (1.6.2026 alkaen)			6
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia			2
Etäkokousten määrä			0
Yhteisölaakunta (1.6.2025 saakka)	10	10	5
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	7		3
Etäkokousten määrä	1		1
Kokousten määrä (pl. tarla, ELPO, keskusvaaliltk, kunnia-			
merkkitr)	87		83
Kokousten määrä, kesto yli 3 tuntia	42		43
Etäkokousten määrä	15		4
Hybridikokousten määrä			4

HENKILÖSTÖPALVELUT

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on luoda ja kehittää henkilöstöön liittyviä prosesseja ja toimintatapoja sekä toimia organisaation johdon ja esihenkilöiden tukena kaikissa palvelussuhteen elinkaareen liittyvissä asioissa. Henkilöstöpalveluissa toimitaan yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa varmistaen, että yhteistoiminnan edellytykset toteutuvat. Kehittämisessä keskitytään johtamisen, esihenkilötyön, työkykyasioiden ja työhyvinvoinnin osa-alueisiin. Tehtäväalueella pyritään löytämään keinoja osaavan työvoiman saatavuuteen sekä hyvän työntekijäkokeimuksen ja työnantajakuvaan varmistamiseen.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Henkilöstö	Huolehdimme henkilöstömme työhyvinvoinnista, työssä jaksamisesta ja työkyvystä.	Työntekijöiden työssäolopäivät lisääntyvät vuodesta 2024. Joka toinen vuosi tehtävän laajan työhyvinvointikyselyn tulokset ovat vähintään edellisen tutkimuksen tasolla. Fiilismittari keskiarvo 3,5. Kuntatason osaamisen nykytilakartoitus on tehty ja osaamisen kehittämisen prosessi on luotu projektimallin pohjalta.	Työssäolopäivien määrä työkykyyn liittyen on vähentynyt: sairauspoissaolopäivien määrä on lisääntynyt edellisestä vuodesta 256 pv (17 791 > 18 047 pv). Syksyllä 2025 toteutetun työhyvinvointikyselyn tulosten ka. 3,9, edellinen 3,7. Elokuun Fiilis-kyselyn ka. 3,8. Osaamisen kehittämisen prosessi etenee, esim. osaajapankki luotu ja otettu käyttöön.	To- teu- tuu osit- tain

Strateginen tavoite	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
		Paras Työpaikka -kärkihanke: Henkilöstön kanssa yhdessä uudistetut hyvinvointia tukevat henkilöstöetuudet ovat käytössä. Johtamiskyvykkyyttä ja johtamislupausta seuraava mittari on luotu, otettu käyttöön ja asetettu.	Henkilöstöetuudet ovat käytössä. Polkupyöräedun veroetu päättyi hallituksen päätöksellä 31.12.2025, mutta aiemmat sopimukset jatkuvat ennallaan alkuperäisen sopimuksen mukaisesti. Johtamislupauksen toteutumista on seurattu Fiilis-kyselyllä, positiivisten vastausten ka. on noussut 72,7 > 79 %.	

Muut olennaiset tapahtumat

Henkilöstöpalveluissa tehtävät ja työnjako ovat selkiytyneet henkilöstövaihdosten myötä. Tukea esihenkilöille on vahvistettu kaikilla osa-alueilla: palvelussuhde- ja työkykyasiat sekä osaamisen ja johtamisen kehittäminen. HR-viestintää on vahvistettu mm. konsernipalveluiden uutiskirjeen muodossa sekä esihenkilötapaamisissa. Isoimpia uudistuksia ovat olleet tasopalkkajärjestelmän käyttöönotto ja työterveyshuollon palveluntuottajan muutokseen valmistautuminen.

TALOUSPALVELUT

Talouspalvelut-tehtäväalue tukee kunnan eri yksiköiden taloustehtävistä suoriutumista, ennakointia ja omatoimisen talousosaamisen kehittymistä sekä vastaa talouden vuosikellotehtävien aikataulutuksesta ja valmistelusta. Kirjanpito- ja reskontrapalveluista vastaa in house -yhtiö Sarastia Oy.

Strateginen tavoite	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Eri yksiköille tuotettu talousosaamisen tuki vastaa tunnistettuihin tarpeisiin ja kohdentuu oikea-aikaisesti eri käyttäjäryhmät huomioiden.	Valmistelemme talouspalveluiden vuosisuunnitelman, joka määrittää teemoittain ja yksiköittäin järjestettävän talouspalvelujen sisällön. Suunnitelma valmistellaan ja aikataulutetaan yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Keräämme eri käyttäjäryhmiltä säännöllisesti palautetta talouspalvelun sisällöstä. Palautteen tavoitearvo on asteikolla 1–4 arvosana 3. Palautteena kerätään myös vapaaehtoisista sanallista palautetta.	Taloussuunnitelman valmistelukierros sujui aikataulutuksen mukaisesti ja uusille luottamushenkilöille järjestettiin peruskoulutusta Lempäälän kuntatalouden avaintekijöistä. Konsernin yhteisten palvelujen organisaatiouudistuksen toimeenpanossa aiotaan keskittyä palvelualueita mahdollisimman hyvin palvelemaan kokonaispalveluun. Tässä yhteydessä myös sisäisten asiakkaiden asiakaspalautekyselyt on tarkoitus muuttaa kaikkien tehtäväalueiden osalta yhtenäiseksi. Talouspalveluille ei tämän johdosta tehty erillistä palautekyselyä.	Toteutuu osittain

Muut olennaiset tapahtumat

Kesken vuotta 1.6.2025 voimaan astuneen uuden toimielinrakenteen mukainen talousarviorakenne määrärahasiirtoineen saatiin päivitettyä siten, että uuden valtuustokauden toimielinten talouden ja toiminnan seuranta sekä talousarviovalmistelu toteutuivat aikataulussa.

Vuoden 2025 aikana käynnistynyt hankintalakiin ja kuntien In-house yhtiöiden palveluiden käyttöön liittyvä lakimuutosesitys edellytti sekä talous- että hr-palvelujen osalta varautumista mahdolliseen muutokseen. Syksyn 2025 aikana Numera Oy:n tai Monetra Oy:n talous- ja hr-palveluita käyttävät seudun kehyskunnat käynnistivät yhteisen valmistelun todennäköisestä uudesta hankintakilpailutuksesta. Koska asia on merkityksellinen kaikkien kuntien palvelutuotannon kannalta, teema kirjattiin näkyviin vuoden 2026–2028 taloussuunnitelmaan. Yhteisen valmistelun tavoitteena on, että lakiehdotuksen edellyttämät uudet markkinaehtoisesti hankitut palvelut saadaan menestyksellisesti yhteiskilpailutettua loppuvuodesta 2026 ja käyttöönotettua ilman tuotannollisia häiriöitä muutosprojektien jälkeen vuoden 2028 alussa.

DIGIPALVELUT

Digipalvelut vastaa kunnan digitalisaatiosta ja tietohallinnosta. Digipalvelut varmistavat digiratkaisujen taloudellisen ja teknisen kannattavuuden.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- ne- päivi- tys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Digipalveluiden työn parempi or- ganisointi, sekä palvelualueiden aktiivinen tuke- minen.	Suoritetaan kunnan työn- tekijöille sähköinen kysely digipalveluiden toimivuu- desta asteikolla 1–5, jossa kokonaistyytyväisyyden tavoitteena on 3.5.	Sähköinen asiakastyytyväi- syyskysely digiyksikön palve- luihin (asteikolla 1–5) toteu- tettiin henkilöstölle loppuvuo- desta 2025. Kyselyn keskiar- voksi saatiin 3.9 (talousarvio- tavoite 3.5).	To- teu- tuu

Muut olennaiset tapahtumat

Vuonna 2024 aloitettu Tampereen seudun perustietotekniikka palveluiden kilpailutus saatiin päätökseen joulukuussa 2025. Seudullisesti kilpailutettiin palvelut 88 000 käyttäjälle, joista 67 000 on koululaisia tai opiskelijoita. Perustietotekniikka palveluihin kuuluvat työntekijöiden käyt-
täjätuki, noin 55 000 työaseman elinkaaresta huolehtiminen, palvelinten käyttö- ja kapasiteetti-
palvelut, modernit tietoturvapalvelut, tallennustila pilvipalveluissa ja asiantuntijapalveluita.

Tietohallinnon kehyskunnallinen yhteistyösopimus uudistettiin ja hyväksyttiin toukokuussa 2025. Tampereen kehyskunnat ovat tehneet tietohallintoyhteistyötä jo vuodesta 2006 alkaen. Uuden yhteistyösopimuksen myötä yhteisiä palveluita voidaan kehittää ja hallita aiempaa tehok-
kaammin.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

1000e	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muu- tos	MTA 2025	To- teuma 31.12.2 025	Poik- keama	To- teuma %
Toimintatulot (ulk)	4 142	3 021	9	3 030	3 700	670	122,1 %
Toimintamenot (ulk)	-51 039	-49 409	-922	-50 331	-52 304	-1 973	103,9 %
Toimintakate (netto)	-46 896	-46 388	-913	-47 301	-48 604	-1 304	102,8 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	8 623	7 346	9	7 355	8 050	694	109,4 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-70 450	-68 402	-922	-69 323	-71 377	-2 054	103,0 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-61 827	-61 056	-913	-61 968	-63 327	-1 359	102,2 %
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-13	-10	0	-10	-39	-29	400,5 %
Muut lask. vyörytystulot	649	511	0	511	461	-50	90,2 %
Muut lask. vyörytyskustannukset	-3 529	-4 241	0	-4 241	-3 737	504	88,1 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-73 993	-72 653	-922	-73 574	-75 153	-1 579	102,1 %

* valtuustoon nähden sitovat
erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 103,9 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 102,8 %. Syksyn muutostalousarviossa palvelusuunnitelman toimintatuottojen tuloarviota korotettiin 9 000 € ja toimintakuluja korotettiin runsaat 0,9 milj. €.

Tilinpäätökseen toimintatuottoja kertyi yhteensä 3,7 milj. € eli vajaat 0,7 milj. korotettua tuloarviota enemmän. Koska myös korotettu toimintakuluarvio ylittyi lähes 2,0 milj. €:lla lautakunnan talouden kokonaistoteuma ylittyi toimintakatteen osalta 1,3 milj. €. Lainsäädännöllisten tai muiden ennalta arvaamattomien merkittävien muutosten kuluvaikutus huomioitiin muutostalousarviossa oppimisen tuen ja vammaispalvelulain lakiuudistusten sekä perusopetuksen kotikuntakorvausten osalta. Sen sijaan keskitetysti talousarvioon arvioitujen uusien palkkasopimusten kokonaiskustannusvaikutus ja etenkin 2025 talousarvioraamiin päätösperusteisten

sopeutusohjelmavaikutusten lisäksi sisältynyt merkittävä, yli 1 milj. €:n lisäsopeutusvaade ei toteutunut. Tieto taloudellisen tilanteen kokonaisvaikutuksesta tarkentui vaiheittain ja osin yllättäen, mikä liittyi raportointikäytäntöjen, budjetoimattomien henkilöstökulujen ja ennakointimahdollisuuksien puutteisiin. Näihin raportointirakenteisiin puututtiin joulukuussa 2025 ja talouden seuranta sekä reagointikykyä parannetaan tulevinä vuosina. Lisäsopeutusvaateen toimeenpano olisi edellyttänyt vaikutusten arviointiin perustuvia kohdennettuja päätöksiä toteutettuna koulujen ja varhaiskasvatustyyksiköiden osalta uuden lukuvuoden alkaessa (1.8. lähtien). Käytännössä tämä tarkoittaisi palvelujen supistamiseen tai palveluverkkoon liittyviä päätöksiä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Granite-järjestelmä tukee hyvin kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen yksikkö- ja palvelu- aluetasolla riskienhallinnan havaintoja. Vuoden 2025 aikana on korostunut psykososiaalinen kuormitus sekä työntekijöillä että esihenkilöillä. Työntekijä on tarjonnut matalan kynnyksen tuki- palveluja yhteistyössä henkilöstöpalveluiden ja työterveyshuollon kanssa. Monesti asiat eivät liity suoraan työhön, mutta vaikuttavat työhön. Huolta on herättänyt paikoin esi- ja alkuopetuksen oppilaiden haastava käyttäytyminen, mikä edellyttää avun saamiseksi varhaista tukea lapselle, perheelle ja heidän kanssaan työskenteleville aikuisille. Pirhan kanssa tehtävä yhteistyö korostuu lasten ja nuorten palveluissa, mutta haasteena on riittävän nopea avunsaanti.

Systemaattinen poissaolojen seuranta ja ennakoivat sekä töihin paluuta tukevat toimenpiteet ovat keskiössä kaikilla tehtäväalueilla. Osa-aikatyö haastaa arjen toimintojen suunnittelua. Pitkittyneet sairauslomat ovat merkittävä osa kokonaispoissaoloista, yli 50 %. Pitkittyneet sairauslomat liittyvät työn kuormitukseen tuki- ja liikuntaelinten osalta. Näiden lisäksi on kasvanut merkittävästi erilaisten ahdistuneisuushäiriöiden poissaoloperusteiksi. Työkykyneuvottelut ovat merkittävästi lisääntyneet osana varhaisen tuen puuttumista. Lisäksi lyhyet poissaolot ovat kasvaneet ja sen osalta on välttämätöntä yhdessä yksiköiden esihenkilöiden kanssa kehittää sisäisiä sijaistamisprosesseja sekä tarkastella syksyllä 2023 perustetun sijaispoolin toimivuutta (seuranta ja arviointi).

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS

Hallinto ja alueelliset palvelut, kasvatus ja opetus vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja prosessien kanssa. Uuden kunnan myötä korostuu sujuva yhdyspintatyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi tehtävänä on tukea Lempäälän kuntastrategian jalkauttamista edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista reagoimalla proaktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Lempäälän lukio tarjoaa lukiokoulutusta Virta-kampuksella, jossa toimii myös Tampereen seudun ammatillisen koulutuksen (TREDU) toimipiste. Lisäksi Lempäälän kunta on jäsenkunta Valkeakosken seudun ammattiopistossa.

Lempäälän kunta järjestää perusopetuslain (21.8.1998/628) mukaista koululaisten aamu- ja ilta-päivätoimintaa. Toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksullista.

Pirkan opisto on eräs maamme suurimmista kansalaisopistoista. Nokian, Pirkkalan, Lempäälän ja Vesilahden kuntien muodostama oppilaitos järjestää yleissivistävää ja harrastuksia tukevaa koulutusta sekä taiteen perusopetuksen opetuspalveluja neljään opiston jäsenkuntaan.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lempäälän lukio edistää valmiuksia tulevaisuuden työelämään ja edistää kunnan elinvoimaa painotuskurssien myötä. Laaditaan osallistavan (henkilöstö ja opiskelijat) valmistelun myötä esiselvitys painotustarjonnasta	Lempäälän lukion kurssitarjonnan painotustarjontaa koskeva esiselvitys on valmis 11/2025	Selvitys on henkilöstön ja opiskelijoiden vahvaan osallisuuteen perustuvassa valmistelussa. Raportointi kasvatus- ja opetuslautakunnassa 10/2025	Toteutuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Rekrytoidaan vapaaehtoisia ikäihmisiä kohtaamispaikatoimintaan. Pilotin tavoitteena on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja vertaisjakamista sekä torjua yksinäisyyttä tuomalla eri sukupolvet yhteen. Tavoite linkittyy keskeisesti	Vähintään viisi vapaaehtoista osallistuu toimintaan kohtaamispaikoilla keväällä 2025.	Rekrytointikampanjasta huolimatta ei saatu rekrytoitua mummuja tai vaareja kohtaamispaikoille. Sen sijaan kehitetään yhteistyömahdollisuuksia paikallisten yhdistysten kanssa, josta esimerkiksi MLL:N iltatuvat kohtaamispaikoilla syksyllä 2025	Ei toteudu

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilanpäivitys
	perhekeskusverkoston toimintaan ja tavoitteisiin.			

Muut olennaiset tapahtumat

Lempäälän kohtaamispaikkatoiminta supistui 1.8.2025 alkaen kahteen toimintayksikköön, Pikku-kettuun ja Kissankulmaan.

Lempäälän lukion vetovoima on kasvussa. Sisään pääsyn keskiarvoraja oli 8,17.

Virta-kampuksen ateria- ja puhtauspalveluiden kilpailutus toteutettiin. Uusi toimija aloitti vuoden 2026 alussa.

Lukio	2023–2024	2024–2025	2025–2026
Opiskelijamäärä 20.9. yhteensä	444	447	446
kotipaikka Lempäälä	324	325	326
kotipaikka muu kuin Lempäälä	120	119	120
vaihto-oppilaita	1	-	1
Lukio-opintoja yli 3 vuotta suorittavat	30	30	27
TUVA opiskelijat (ei tilastossa)	3	2	5
kaksoistutkinto-opiskelijat (ei tilastossa)	23	10	2

Aamu- ja iltapäivätoiminta lasten lukumäärä 20.9.	2023–2024	2024–2025	2025–2026
esiopetus	256	258	265
1. luokkalaiset	222	215	218
2. luokkalaiset	110	99	94
3.–9. luokkalaiset	4	6	1
yhteensä lapsia toiminnassa	592	578	578

Kotihoidon tuen kuntalisä pilotti	2023–2024	2024–2025	2025–2026
			pilotti loppui
Perheiden lukumäärä	201	178	31.5.2025
Lapset yhteensä	278	244	
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta	226/81,3 %	199/81,6 %	
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta	52/18,7 %	45/18,4 %	

Kohtaamispaikkojen reppupäivien asiakasperheet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lapset yhteensä	96	48	96
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta	90		92/97,9 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta	3		4/2,1 %

OPETUSPALVELUT

Esi- ja perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen oppimis-, kasvu- ja kehitysedellytyksiä yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Esiopetuksen avulla vahvistetaan lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Perusopetuksessa tietojen ja taitojen oppiminen lisääntyy, mutta edelleen on tärkeää vahvistaa esiopetuksessa aloitettua arkielämän valmiuksien oppimista. Toiminnassa tähdätään myös siihen, että oppilaat saavat edellytystensä mukaiset valmiudet jatko-opinnoissa pärjäämiselle.

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oppimista, kasvamista ja kehittymistä itseään, kanssaihmissiään ja ympäristöään arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja joustavana perusopetuksena. Oppimisen ja koulunkäynnin tukena annetaan tehostettua ja erityistä tukea lähtökohtaisesti muun opetuksen yhteydessä.

Lempäälän kunnan esi- ja perusopetuksen kouluverkossa on yksitoista koulua. Alakouluista (esi-6. lk.) kuusi on kyläkouluja ja neljä isoja alakouluja, Yläkouluja (7.–9. lk.) on kolme. Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa lukuvuonna 2025 (8/2024) on 3628 oppilasta.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
Henki- löstö	Erityisopetuksen lainsäädännön 1.8.2025 muutokseen valmistautuminen kuntatasolla ja henkilöstön osaamisen varmistaminen mm. Osakkeen tarjoamien koulutusten myötä	Esi- ja perusopetuksen henkilöstön kouluttautumisaste 100 % uuteen erityisopetuksen lainsäädäntöön.	Koulujen koko henkilöstö on kouluttautunut monikanavaisesti uuteen oppimisen tuen lainsäädäntöön kevään 2025 aikana. Lainsäädännön toimeenpanoa tukevat koulutukset jatkuvat lukuvuoden 2025–2026 aikana osana toimeenpanoa.	Toteutuu
Hyvin- voinnin ja ter- veyden	Erityisopetuksen lainsäädäntöuudistuksen mukaan opetuksen järjestäjän tulee varata viikoittain 0,122 opetustuntia /	Lempäälän kunnan perusopetuksen koulujen ennakoiiviin tukitoimiin osoitettu viikoittainen	Opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen 0,122 opetustuntia viikossa koulunoppilasta kohden (yleinen tukiopeetus, opetuskielen tukiopeetus sekä erityisopettajan	Toteutuu

Strategi- nen ta- voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
edistä- minen (Hyte)	oppilas ennakoiviin tukitoimiin	resurssi on vä- hintään lainsää- dännön edellyt- tämä 0,122 ope- tustuntia/oppi- las.	antama opetus muun opetuksen yhteydessä). Lempäälän kunnan oppimisen tuen uudistuksen osalta kasvatus- ja opetuslautakunta on vahvistanut lain edellyttämän oppi- misen tuen ryhmäkohtaisen resurs- sin siten, että se mahdollistaa re- surssin tarkoituksenmukaisen ja joustavan käytön. Resurssin käyt- töä seurataan ja arvioidaan 5/2026.	
Ympä- ristö ja kestävä kehitys	Talousarviotavoite: Uusien oppilaaksiot- toalueiden käyttöön- otto 1.8.2025 lähtien varmistamaan ope- tuksen järjestämistä tasa-arvoisesti, tar- koituksenmukaisesti ja resurssitehok- kaasti ottaen huomi- oon oppilasmäärän muutokset. Oppilas- paikan osoittami- sessa pyritään hu- mioimaan perheen toiveet silloin, kun toiveena on koulu- kuljetusreitillä var- rella sijaitseva muu kuin luonnollinen lä- hikoulu.	Uudet oppilaak- siottoalueet pal- velevat koulu- verkon kokonai- suutta ja ope- tuksen soveltu- vien tilojen tar- koituksenmu- kaista käyttöä. Turvataan ala- koulujen tasai- nen oppilasmää- rän jakautumi- nen, ottaen hu- miooon kehittä- miskohteiden alla olevien kou- lujen tilanne.	Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt uudet esi- ja perusope- tuksen oppilaaksiottoalueet 1.8.2025 lähtien. Perheet ovat ol- leet tyytyväisiä oppilaspaikan osoittamisprosessiin (ketterä säh- köinen toteutus ja perheiden tilan- teet huomioon ottavat päätökset n.1,5 kk aikaisemmin). Uudet oppilaaksiottoalueet: 1. 8.2025 alkaen alakouluille muodos- tuu kolme oppilaaksiottoaluetta: 1. Lempäälä, eteläinen: Lempainen, Kelho, Mattila ja Lastunen, 2. Lem- päälä, keskinen: Moisio Saikka, Kuokkala, Nurmi ja Säijä (Saikan koulu 1.8.2026 lähtien) ja Lem- päälä, pohjoinen: Kulju ja Sääks- järvi. Yläkoulut muodostavat yhden oppilaaksiottoalueen: Hakkari, Ka- nava ja Sääksjärvi Muutoksen vaikutukset: Muutos koskee esiopetuksen oppilaita ja yläkouluun siirtyviä 7. luokan oppi- laita. Lähtökohta on se, että oppi- laat jakautuisivat tasaisesti eri	Toteu- tuu

Strategi- nen ta- voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
			kouluihin. Edelleen oppilaalle osoi- tetaan lähikouluksi nykyisillä oppi- laaksiottoalueilla oleva koulu, mutta perhe voi pyytää kuntaa osoittamaan koulupaikan toisesta koulusta seuraavista syistä: sisarus- suhde, asiantuntijalausunto esim. terveydellisistä syistä , Lapsiystä- vällisen kunnan hengessä lasten, nuorten ja perheiden sujuvaa arkea ja hyvinvointia edistävä peruste, kuten perheen luontainen asiointi- suunta työ ja päivähoitopaikat huo- mioon ottaen ja oppilaskohtainen tuen tarve vaikuttaa koulupaikan osoittamiseen. Käytännössä oppi- laita voidaan osoittaa perheen omasta toiveesta isoilta kouluilta kyläkouluille tai kyläkouluilta isoille kouluille. Kunnan osoittaessa kou- lun oppilas tulee koulumatkaetuu- den piiriin.	

Muut olennaiset tapahtumat

Vuoden aikana kilpailutettiin koulukuljetukset ja Saikantalon kalustus. Lempäälän koululaislinjo-
jen järjestäminen siirtyi Lempäälän kunnalta Nysselle syyskaudesta 2025 alkaen.

Oppilasmäärä erityis- ja perusopetuksessa 20.9.	2023–2024	2024–2025	2025–2026
Perusopetus yhteensä	3 730	3 626	3 526
vuosiluokat 1–9	3 422	3 316	3 223
esiopetus	308	310	303
Tehostettua tukea saavat oppilaat*	495	483	
Erityistä tukea saavat oppilaat *	279	280	

- Oppimisen tuen lakimuutos 1.8.2025 lähtien: tehostettu ja erityinen tuki poistuu, tilalle ryhmä- ja oppilaskohtainen tuki.

Perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	2022–2023	2023–2024	2024–2025
9. vuosiluokan oppilasmäärä	399	383	386
Lukioihin	51 %	54 %	54 %
joista Lempäälän lukioon	64 %	55 %	42 %
Ammatilliset oppilaitokset	44 %	43 %	37 %
joista Tredu	64 %	58 %	68 %
joista VAAO	25 %	36 %	23 %
Ei tutkintoon johtavaa koulutusta*	6 %	4 %	5 %
Ilman välitöntä opiskelupaikkaa II-asteella	0,3 %	0 %	2 %
Oppivelvollisuuden jatko-ohjaus (VALPAS)	7		1

*sisältää TUVA-koulutukset ja kansanopistojen linjat.

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Lempäälän kuntastrategia toteutuu varhaiskasvatuspalvelujen palvelulupauksen kautta “Autamme jokaista lasta kiipeämään omalle vuorelleen, niin korkealle kuin mahdollista, yhteistyössä häntä ympäröivien turvallisten aikuisten kanssa” konkretisoi varhaiskasvatuksen visiota.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät monipuolisia palveluita varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatuslain mukaisesti varhaiskasvatusta tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvotun siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, lähipalvelun periaatteella, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Lempäälässä on 15 kunnallista päiväkotia ja 4 yksityisen palvelutuottajan palvelusetelipäiväkotia. Kunnallisia, kotona toimivia perhepäivähoitajia on 6 ja yksityisiä kotona toimivia perhepäivähoitajia 7 kappaletta. Yksityisiä ryhmäperhepäivähoitokoteja on 2 kappaletta.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Laadukas koko- päiväpedagogi- nen arki, jossa ta- voitteet asete- taan aikuisten toiminnalle, las- ten tarpeisiin pohjautuen.	Asiakastyytyväisyysky- selyn tavoitekeskiarvo kaikilla osa-alueilla 4, arviointiasteikolla 1–5.	Asiakastyytyväisyyskysely to- teutettiin suunnitellusti. Arvi- ointiasteikkona kyselyssä käy- tettiin asteikkoa 1–5. Tavoite- keskiarvoksi kaikille osa-alueille kunnallisen varhaiskasvatuksen osalta on 4. Tavoitekeskiarvo saavutettiin kaikissa osa-alu- eissa.	To- teu- tuu
Henki- löstö	Lakisääteinen, kelpoisuusehdot täyttävä, työs- sään viihtyvä hen- kilöstö Lempää- län kunnan var- haiskasvatuk- sessa.	Onnistuneet rekrytoin- tiprosessit, joissa koros- tetaan positiivista työn- antajakuva. Avoinna olevista paikoista saa- daan täytettyä kelpoi- silla hakijoilla 100 %.	Vakituisiin toimiin ja virkoihin on saatu rekrytoitua kelpoi- suusehdot täyttäneet henkilöt. Kaikkiin sijaistuksiin ei ole saatu kelpoisuusehdot täyttäneitä henkilöitä.	To- teu- tuu osit- tain

Muut olennaiset tapahtumat

Elokuusta lähtien varhaiskasvatuspäällikön tehtävä hoidettiin sijaisjärjestelyin. Vt. varhaiskasvatuspäällikkönä toimi varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö.

Tasopalkkamalli otettiin käyttöön lokakuussa. Tässä yhteydessä päivitettiin työn vaativuustasot (TVA) tasopalkkamallin mukaisiksi.

Lapsia hoidossa 31.12. yhteensä	TP 2024		TA 2025		TP 2025	
Kunnallinen varhaiskasvatus (0–5 - vuotiaat)	878		940		907	
Alle 3 -vuotiaiden (paikkatarve 1,75/lapsi) määrä kpl /%	246	28 %	350	37 %	256	28 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kaikista	632	72 %	590	63 %	651	72 %
Tehostetun tuen lasten määrä	80		40		89	
Erityisen tuen lasten määrä	17		15		29	
Yksityisen hoidon tuen piirissä lapsia	44		40		55	
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl /% kaikista	9	20 %	15	38 %	19	35 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kaikista	35	80 %	25	63 %	36	65 %
Tehostetun tuen lasten määrä	0		0		0	
Erityisen tuen lasten määrä	0		0		0	
Palvelusetelillä lapsia	231		215		240	
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl /% kaikista	66	29 %	75	35 %	81	34 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kaikista	165	71 %	140	65 %	159	66 %
Tehostetun tuen lasten määrä	12		3		9	
Erityisen tuen lasten määrä	3		2		1	
Kotihoidon tuen piirissä lapsia (sisältää myös ne perheet ja lapset, jotka eivät ole mukana pilotissa)						
Perheiden lukumäärä	177		185		165	
Lapsen yhteensä	235		265		209	
Alle 3-vuotiaat kpl/%	183	78 %	210	79 %	174	83 %
Yli 3 -vuotiaat kpl/%	52	22 %	55	21 %	35	17 %

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut toimii kunnassa 1.1.2023 lukien tulosvastuullisena tehtäväalueena tuottaen ruokapalvelut kunnan päiväkoteihin ja kouluihin. Ruokapalvelut vastaa ruokapalvelun toiminnan suunnittelusta, aterioiden valmistuksesta, kuljetuksesta sekä tarjoilusta asiakaskohteissa. Ruokapalvelut tuottaa aterioita 27 asiakaskohteeseen noin 5 000 asiakkaalle. Toiminta on ammattitaitoista, taloudellista ja asiakaslähtöistä. Ruokapalvelut kehittää aktiivisesti toimintaa kuntastrategiasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja panostaa erityisesti asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen. Ruokakasvatus on kiinteänä osana arkea, jolla edistetään kuntalaisten hyvinvointia yhdessä muiden kunnan toimijoiden kanssa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Ruokapalvelujen palveluverkon toiminnan tarkastelua ja vakiinnuttamista tuotannollisesti ja taloudellisesti. Lisäksi edistetään poikkihallinnollisuuden (yhdessä ruokapalvelu ja aamu- ja iltapäivätoiminta) myötä monipuolisempaa resurssien käyttöä 1.8.2025 alkaen.	Henkilöstömäärärahojen käytön kehitys (sijaiset)	Henkilöstömäärärahojen käyttö ruokapalvelussa on ollut vuonna 2025 maltillista huolimatta tasopalkkamutoksesta ja yleiskorotuksista. Henkilöstövuokrauksen määrärahojen käyttö on merkittävästi kasvanut kasvaneiden poissaolojen vuoksi. Ruokapalvelussa on myös käytetty henkilöstövuokrausta huomioiden erilaiset työkyvyn tukemisen muodot: osa-aikaiset poissaolot ja niiden tuomat työjärjestelyt palvelun turvaamiseksi. Tämän lisäksi määräaikaisilla työsuhteilla on paikattu sijaispooliin kohdistuneita poissaoloja. Palveluverkon muutos on onnistunut hyvin ja on osoittanut sen, että aineiden ja tarvikkeiden ostoissa on pysytty maltillisella tasolla, vaikka palveluntasoa on parannettu merkittävästi arjen hyvinvoinnin tukemiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi lasten ja nuorten ateriapalveluissa.	Toteutuu

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Henkilöstö	Sijaispoolin toiminnan vakiinnuttaminen. Sijaispoolilla vähennetään entisestään vuokratyövoiman käyttöä, jolloin sijaismäärärahojen käyttö on maltillista.	Henkilöstömäärärahojen käytön alenema - 25 %	Sijaispooli ei ole tuottanut selvää parannusta henkilöstövuokrauksen määrärahojen vähäisempään käyttöön. Osittain syynä on ollut lukuisat poissaolot ruokapalvelussa ja osa-aikaiset poissaolot sijaispoolissa. Sijaispoolin tarkastelua on aloitettu, jotta toimivampi ratkaisu löydetään arjen sujuvoittamiseen myös taloudellisesta näkökulmasta.	Ei toteudu

Muut olennaiset tapahtumat

Osana arjen ruokakasvatusta lasten ja nuorten ateriapalveluissa lisättiin kouluruokailuun kasvisruokavaihtoehto vapaaseen ottoon sekaruokan rinnalle. Tällä pyritään lisäämään ravitsemussuositusten mukaista ruokailua ja tutustuttamaan uusiin makuihin rohkeasti. Rinnalla tarjoillaan myös sekaruokaa.

Kouluterveyskyselyn tulosten myötä on osallistettu lapsia ja nuoria ruokalistojen kehittämiseen yhteistyössä, jonka vaikutuksia tullaan näkemään vuoden 2026 aikana ruokailuaktiivisuudessa ja syödyn ruoan määrässä.

Vuonna 2025 valmisteltiin Virta- kampuksen ateria- ja puhtauspalvelukilpailutus yhteistyössä Pirkanmaan Voimian kanssa.

Ruokapalveluiden sairaspöissaolot ovat kasvaneet viime vuosista entisestään. Poissaolojen juurisyyn on mietitty yhdessä koko kasvatuksen- ja opetuksen palvelualueen kanssa toimenpiteitä vuodelle 2026. Poissaolot kuormittavat muuta henkilöstöä ja aiheuttavat heidän keskuudessaan myös ajoittain tyytymättömyyttä mm. sijaistamisen ja perehdytyksen suhteen.

Ruokapalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Valmistuskeittiöiden lukumäärä	2	2	2
Palvelukeittiöiden lukumäärä	5	6	5
Aterioiden jakelupisteiden määrä	25	28	28
Päiväkotiaterioiden määrä/päivä	831	765	790
Esi- ja perusopetuksen aterioiden määrä/päivä	3 719	3 718	3 638
Päiväkotiaterian hinta	2,25	2,35	2,25
Esi- ja perusopetuksen aterian hinta	2,25	2,35	2,25
Yhteisöllisen ruokahetken asiakasmäärä/vuosi	1 645	3 300	3 360
Puistoruokailun asiakasmäärä/vuosi		800	1 338

HYVINVOINTI- JA ELINVOIMALAUTAKUNTA

1000e	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muu- tos	MTA 2025	To- teuma 31.12.2 025	Poik- keam a	To- teuma %
Toimintatulot (ulk)	414	1 378	0	1 378	1 443	65	104,7 %
Toimintamenot (ulk)	-3 161	-10 396	-359	-10 754	-10 212	543	95,0 %
Toimintakate (netto)	-2 747	-9 018	-359	-9 376	-8 768	608	93,5 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	414	1 378	0	1 378	1 445	67	104,8 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-5 995	-13 914	-359	-14 272	-13 671	601	95,8 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-5 581	-12 536	-359	-12 894	-12 226	668	94,8 %
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-145	-19	0	-19	-22	-3	114,4 %
Muut lask. vyörytystulot	627	476	0	476	545	70	114,6 %
Muut lask. vyörytyskustannuk- set	-1 041	-882	0	-882	-936	-54	106,1 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-7 181	-14 815	-359	-15 173	-14 629	545	96,4 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 95,0 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 93,5 %. Syksyn muutostalousarviossa tehdyt muutokset kohdistuivat työllisyys ja kotoutumispalvelut -tehtäväalueelle. Työttömyyden pitkittymisen johdosta Kelalle maksettavien kuntarahoitusosuuksien kuluarviota korotettiin 0,6 milj. €. Sitä vastoin ennakkotiedon perusteella Tampereen työllisyysalueen palveluoston kuluarviota alennettiin 0,35 milj. €. Lisäksi talousarviomuutos -sarakkeesta ilmenee 1.6.2025 voimaan astuneen organisaatiouudistuksen johdosta tehty 109 000 € lisäys hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan talousarvioon.

Tilinpäätöksessä Kelan kuntarahoitusosuuksien korotettu 2,8 milj. €:n kuluarvio alittui runsaat 0,1 milj € ja myös Tampereen työllisyysalueen palveluoston alennettu, runsaan 2,9 milj. €:n kuluarvio alittui vielä ennakoitua enemmän palveluoston ollessa tasauskaskujen jälkeen noin

2,65 milj. €. Koska palvelualueen muissa tehtäväalueissa ei ollut merkittäviä poikkeamia, lautakunnan talouden toteuma oli kokonaisuutena hyvä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Työttömyysturvamenojen kasvu lisää riskiä siitä, että kunnan resurssit kohdistuvat korjaaviin toimenpiteisiin työllistymistä edistävien palvelujen sijaan. Kuuluminen Tampereen seudun työllisyysalueeseen tarjoaa yhteistyömahdollisuuksia, verkostoja ja resurssien jakamista, mutta samalla on edistettävä Lempäälän paikallisten tarpeiden huomioimista seudullisessa päätöksenteossa. Työttömyyden voimakas kasvu toimii kunnalle signaalina kohdentaa toimenpiteitä ennakkoivasti, vahvistaa alueellista yhteistyötä ja kehittää uusia työllisyyttä edistäviä toimintamalleja.

Lasten ja nuorten kohtaamiseen liittyvät turvallisuushavainnot seurataan aktiivisesti. Moniammatillisen yhteistyön tehostaminen, keskusta-alueen nuorisotyön kehittäminen sekä valvottavuuden ja vartiointin lisääminen ovat vaikuttaneet myönteisesti henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuteen koko Lempäälä-talossa.

HYVINVOINTI, ELINVOIMA JA KEHITTÄMINEN

Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden hallinto (hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen) vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta ja päätettäväksi tuotavien asioiden valmistelusta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja alueellisten toimijoiden kanssa. Tehtävänä on tukea kuntastrategian toteuttamista ja elinvoiman kehittämistä edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista. Lisäksi hallinnon alle on asemoitu koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiotyö, yhteisöavustukset sekä kehittämishankkeet ja -ohjelmat. Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden palvelualue tuottaa palveluja seitsemällä tehtäväalueella. Yhteisölliset asukashyvinvointia ja osallisuutta edistävät palvelut ovat: kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut. Elinvoimaa laajasti tukevat palvelut ovat: hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen, työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut sekä maaseutupalvelut.

Strategi- nen ta- voite	Talousarvio- tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- päi- vitys
Hyvinvoin- nin ja ter- veyden edistämi- nen (Hyte)	Yhteistoimin- nan vahvista- minen hyvin- voinnin edis- tämisen työn koordinaa- tiossa palve- lualueiden, si- dosryhmien ja kuntalaisten kesken	Päivitetään hyte-työ- ryhmän ja hyte-ver- kostojen kokouskäy- tanteet Järjestetään hyte-työ- ryhmän ja luottamus- henkilöiden yhteiske- hittämisiltia Luodaan päätöksen- teon rakenteet hyvin- vointia ja terveyttä edistävien suunnitel- mien ja ohjelmien kä- sittelylle Lempäälän kunnassa Ehkäisevän päihde- työn Pakka-	Hyte-johtamisen ja -työryhmien sekä -verkostotoimijoiden raken- teet ja kokouskäytanteet uusittu johtoryhmätyöskentelyn kautta. Hyvinvointijohtamisen toiminta- malli ja sisällöt käyty läpi lauta- kunnan yhteiskehittämisillassa (il- takoulu) hyte-työryhmän valmis- telemena. Päätöksenteon rakenteet hyvin- vointia ja terveyttä edistävien suunnitelmien ja ohjelmien käsit- tellylle on huomioitu uuteen hy- vinvointiohjelmaan. Ehkäisevän päihdetyön Pakka-toi- mintamalli on käytössä kunnassa ja ikärajavallvonnan ostokokeet	Toteu- tuu

Strategi- nen ta- voite	Talousarvio- tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
		toimintamalli on käy- tössä kunnassa	toteutettu yhteistyössä hyvin- vointialueen kanssa.	
Yhteisölli- syys ja osallisuus	Osallisuuden ja yhteisölli- syyden vakiin- nuttaminen osaksi hyvin- voinnin ja ter- veyden edis- tämisen työtä ja järjestöyh- teistyön ra- kenteita	Lempäälän kunnan osallisuusohjelman valmistuminen Toteutetaan asukas- osallisuusilta kuntalai- sille 2 krt/vuosi Järjestetään vapaaeh- toistyön tapahtuma	Lempäälän kunnan osallisuusoh- jelma on valmisteltu toimenpitei- neen osaksi uutta hyvinvointioh- jelmaa. Toteutettu asukasosallisuusillat suunnitelman mukaisesti: Järjestö- ja asukasfoorumit 3/2025 ja 4/2025 ja Sääksjärvi asu- kasilta 11/2025. Järjestetty vapaaehtoistyön ta- pahtuma 12/2025.	Toteu- tuu

Muut olennaiset tapahtumat

Hallinnollisesti suurin muutos tilinpäätöskauden osalta koski uuden palvelualueen käynnistä-
mistä. 1.6.2025 alkaen hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden alle koottiin yhteisöpalveluiden teh-
täväalueet, työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut ja maaseutupalvelut.

Palvelualuejohtajan alaisessa hallinnossa (hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen) keskityttiin laa-
jan hyvinvointikertomuksen toteuttamiseen ja hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden valmis-
teluun sekä yhdyspintatyön edistämiseen hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja kaupunkiseudun
kanssa. Lisäksi järjestötoiminnan yhteistyötä, avustustoimintaa ja asukasiloja toteutettiin aktii-
visesti. Toiminnan keskiössä oli myös uuden palvelualueen tehtäväalueiden ja henkilöstön yhteis-
työn edistäminen sekä kunnan projektihallinnan uudelleen organisointi.

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen			
Yhteistyöfoorumeiden määrä (järjestö-, seura-, kulttuuri-, nuoriso- ja hyte)		12	12
Asukasosallisuustapahtumien kävijämäärä		60	237

Liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalaissa kunnalle asetettuja sisällöntuotannollisia velvoitteita ja mahdollistaa eri väestöryhmien liikkumisen ja liikunnan harrastamisen elämänkulun eri vaiheissa. Liikuntapalvelut vastaa kunnan liikuntaan liittyvästä sisällöntuotannosta esimerkiksi järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä liikunta- ja hyvinvointineuvontaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi liikuntapalveluissa tuetaan kansalaistoimintaa, seuratoimintaa ja kuntalaisten omatoimista liikunta-aktiivisuutta. Seurojen, yritysten ja yksityisten toimijoiden käyttöön myönnetään salivuoroja kunnan hallinnoimien tilojen käyttöön. Liikuntapalveluiden tehtävä tapahtuu eri toimialojen yhteistyönä ja kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

88

Muut olennaiset tapahtumat

Liikuntapalvelut toteutti vuonna 2025 useamman kuukauden toimintaa henkilöstön poissaoloista johtuen vajailla henkilöstöresursseilla, joka haastoi hetkittäin runsaasti tavoitteiden saavuttamista ja toimintojen järjestämistä. Tämän takia esimerkiksi liikuntaneuvonnan asiakkaiden määrä jäi tavoiteltua pienemmäksi, vaikka ohjaustoiminnot saatiinkin toteutettua suunnitellusti ja talousarvion tavoitteet täyttyivät.

Liikuntapalveluiden tavoitteena oli liikuntapalveluiden palvelusuunnitelman sekä vuosikellon luominen vuoden 2025 aikana. Palvelusuunnitelma ja toiminnan vuosikello on luotu. Palvelusuunnitelman tavoitteena on toteuttaa liikkumishjelman ja hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä niihin asetettujen tavoitteiden toteutumiseksi. Palvelusuunnitelma ja liikkumishjelma sisältyvät hyvinvointisuunnitelmaan, joka ohjaa liikuntapalveluiden toimintoja ja tavoitteita.

Myös tavoitteena ollut liikuntaneuvonnan palvelupolun luominen sekä raportointi ja arviointimallin luominen toteutuivat. Liikuntaneuvonnan palvelupolku on luotu ja sitä kehitetään jatkuvasti vastaamaan kysyntää. Liikuntaneuvonnan raportointia, seuranta ja vaikuttavuuden arviointia varten on vuoden 2025 aikana hankittu työkalu, jonka käyttöä ja kehittämistä jatketaan vuonna 2026. Suoritetaulukkoissa on liikuntaneuvonnasta raportoitu asiakkaiden määrä, mutta asiakkaiden kanssa toteutuneiden kontaktien määrä on suurempi, sillä osalla asiakkaista toteutetaan useampi kontaktikerta.

Liikuntapalvelut	TP2024	TA 2025	TP 2025
Terveys- ja erityisliikunnan ryhmät			
ryhmien määrä	44	48	49
osallistujien määrä	515	480	576
Liikuntaneuvonnan asiakkaiden/kontaktien määrä		50	32/52
Koulutettujen vertaisohjaajien määrä	26	35	38

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut toteuttaa kirjastolain mukaista lakisääteistä tehtävää yleisen kirjastotoiminnan järjestämisestä Lempäälän kunnassa. Pääkirjaston, Kuljun lähikirjaston, Sääksjärven lähikirjaston ja Yhteisöbussi Lempin kirjastopalvelut on tarkoitettu ja suunnattu kaikille kuntalaisille. Yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää uudistuvaa ja monipuolista kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastopalveluissa tuotetaan kirjastolain antamia tehtäviä yhteistyössä kirjastoalan muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kirjastopalveluiden saavutettavuuden ja saatavuuden kehittäminen	Kirjaston aukiolotunnit kasvavat 25 % Kirjastojen kävijämäärät kasvavat 10 % Yhteisöbussin kävijämäärät kasvavat 10 %	Kaikkien kirjastoyksiköiden aukiolotunnit olivat yhteensä 9713 eli kasvoivat koko vuoden osalta verrattuna viime vuoteen +56,41 %. Kirjastoyksiköiden kävijämäärä oli 235 572 eli kasvoi +9,54 %. Yhteisöbussi Lempin kävijämäärä 20 754 eli kasvoi +20,58 %.	Toteutuu
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kirjastosta lainattavien fyysisten ja sähköisten sisältöjen kehittäminen	Kirjastokokoelmassa pilotoidaan aineiston kellutusta Lainattavien esineiden valikoiman määrä kasvaa 20 %	Kelluvan kokoelman valmistelu jatkui vuoden 2025, otetaan käyttöön helmikuussa 2026. Lainattavien esineiden määrä oli 482 eli kasvoi +18,43 %.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Talousarvio-tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
		E-kirjaston ja sähköisten sisältöjen oppimistilaisuudet (5 kpl)	Kirjasto toteutti Lempäälän seniorit ry:n kanssa yhteensä 9 digikahvilaa, joissa viidessä avattiin alustusluentona kirjaston digitaalisia sisältöjä ja -palveluita, ja lisäksi yhteensä 9 digikahvilaa. Kirjastolla järjestettiin kaikille avoin disinformaatiotyöpaja ja e-kirjastoa esiteltiin paikallislehdessä.	
		Asiakkaiden osallistaminen aineiston valintaan 2 krt/vuosi	Asiakkaat pääsivät vaikuttamaan uusien liikuntavälineiden hankintaan.	

Muut olennaiset tapahtumat

Kirjaston käyttöluvut ovat noususuuntaisia. Kirjastopalveluiden lainamäärä (546 965) kasvoi 8,9 prosenttia eli käytännössä yhden kuukauden kokonaislainauksen verran. Kirjastojen kävijämäärä (235 572) kasvoi 9,54 prosenttia ja kaikkien kirjastoyksiköiden yhteenlasketut aukiolotunnit (9713) 56,41 prosenttia. Vuoden aikana tehtiin esimerkiksi 641 uutta kirjastokorttia ja lainaajien määrä kasvoi 6,2 prosenttia.

Vuoden 2024 marraskuussa käynnistynyt omatoiminen asiointi Kuljun ja Sääksjärven lähikirjastoissa oli käytössä ensimmäisen kokonaisen vuoden, ja selittää aukiolotuntien merkittävää nousua. Omatoimisen asiointin käyttöönotto on lisännyt lähikirjastojen kävijämääriä sekä lainauslukuja yksiköissä. Kasvaneen käytön myötä henkilöstön työmäärä on myös lisääntynyt.

Yhteisöbussi Lempin kävijämäärä nousi 20,58 prosenttia ja Yhteisöbussin palvelumyyntiä pilotoitiin Akaan kaupungille. Kirjaston esinelainausta kehitettiin julkisen uimapalvelun käyttöön tähtäävien uimakorttien lainauksella sekä uusilla lainattavilla liikuntavälineillä yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Kuntalaiset pääsivät vaikuttamaan välinekokoelman sisältöön. Pääkirjastoon avattiin Nepsy-välinelainaamo, joka tarjoaa väylän tutustua monipuolisiin arjen apuvälineisiin.

Pääkirjaston turvallisuutta parannettiin kirjastotilojen valvottavuuden lisäämisellä, tehostetulla vartiointilla sekä moniammatillisella yhteistyöllä kirjaston ja nuorisopalveluiden kesken. Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden Vahva suositus -tapahtumakonsepti palkittiin Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT:n ja kunta- ja hyvinvointialan Tärkeissä töissä -palkinnolla joulukuussa 2024.

Kirjastopalvelut	TP2024	TA 2025	TP 2025
Kirjastokäynnit / asukas	8,7	8,8	9,48
Kirjaston PIKI-verkkokäynnit / asukas	9,4	9	9,73
Lainat / asukas	20,32	19,8	22,01
Lasten ja nuorten kirjahankinta kpl	6 186	3 500	6 037
Lasten ja nuorten kirjasto-opetuksen osallistujamäärä	2 152	3 000	2 293
Aukiolotunteja yhteensä	6 210	6 000	9 713

KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalvelut toteuttaa lakia kunnan kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle; edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa; tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen; edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa; edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa; edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Strateginen tavoite	Talousarvion tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilanpäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Tapahtumien ja toiminnan vaikuttavuuden, asiakastyytyväisyyden ja kävijämäärien mittaaminen	Vuonna 2024 valmistuvan tapahtumakriteeristön hyödyntäminen kulttuuripalveluiden järjestämien tapahtumien vaikuttavuuden mittaamisessa Kulttuuripalveluiden vuotuisen asiakaskyselyn toteuttaminen. Kyselyn perusteella asiakastyytyväisyys kulttuuripalveluihin 3,5/5. Tapahtumien ja toiminnan kävijämäärien kasvu 10 %	Tapahtumien vaikuttavuuden kriteeristöä on testattu vuonna 2025 järjestettyjen tapahtumien vaikuttavuuden mittaamiseen. Kriteeristön kehittämistä jatketaan vuoden 2026 palvelusuunnitelman mukaisesti. Vuotta 2025 koskeva kulttuuripalveluiden asiakaskysely toteutetaan tammikuussa 2026. Vuotta 2025 koskeva kulttuuripalveluiden asiakaskysely toteutetaan helmi-maaliskuussa 2026. Tällä aikataulutuksella pyritään välttämään usean asiakaskyselyn toteuttaminen kunnassa samanaikaisesti Tapahtumien ja toiminnan kävijämäärät kasvoivat saatavilla olevien tietojen mukaan 2,5 %.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Talousarvion tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
			Todellista kasvua ei pystytty laskemaan, koska Kaarnavene-näyttelytilan laskuri ei ollut teknisen vian vuoksi käytössä 7–12/2025.	
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kulttuuritoimintaan soveltuvien tilojen lisääminen Paikallisten toimijoiden mukaan ottaminen eri tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen	Lempäälässä avataan vähintään yksi uusi kulttuuritoimintaan soveltuva tila vuoden 2025 aikana Järjestötyön vuosikello ja tapahtumien määrä	Kulttuuritoimintaan soveltuvia tiloja suunnitellaan Halkolaan, mutta niiden toteutumisesta ei ole vielä varmuutta. Vuosikello oli käytössä ja kulttuurifoorumeita pidettiin suunnitelman mukaisesti 2 kpl syksyn 2025 aikana.	Toteutuu osittain

Muut olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 aikana on pyritty vakiinnuttamaan kulttuurilähete- ja -luotsitoimintaa osaksi kunta-laisten hyvinvointia ja osallisuutta edistävää työtä. Tässä yhteydessä on havaittu lähete- ja -luotsitoiminnan tilastointiin liittyviä haasteita.

Kulttuuriläheteasiakkaat ohjataan Lempäälässä Pirhan lähitorien ja vammaispalveluiden kautta Kulttuurikeskus PiiPoon 60+ -kulttuuriamupäiviin sekä erityisen tuen lapsille ja heidän perheilleen räätälöityihin Perheiltoihin. Koska lähetteen antamisesta vastaa Pirhan henkilöstö sosiaalisin perustein ja koska kaikki lähetteen saaneet eivät hakeudu läheteessä mainitun kulttuuripalvelun pariin, annettujen läheteiden tilastointi kunnan toimesta on osoittautunut mahdottomaksi.

Kulttuuriluotsitoiminnan osalta haasteeksi on muodostunut se, että laajasta viestinnästä huolimatta luotsattavien asiakkaiden määrä on jäänyt Lempäälässä varsin vähäiseksi. Vapaaehtoisia kulttuuriluotseja on tällä hetkellä viisi, mikä on Lempäälän kokoiseen kuntaan hyvä määrä. Tämän kohtaanto-ongelman ratkaisemiseksi tullaan jatkossa tekemään tiiviimpää yhteistyötä kulttuuripalveluiden, järjestösuunnittelijan ja hyvinvointialueen kesken.

Kulttuuripalvelut	TP2024	TA 2025	TP 2025
Kulttuuripalveluiden järjestämien tapahtumien ja toiminnan kävijämäärä	25 324	19 206	25 945
Kulttuurilähetteellä palveluun hakeutuneiden lukumäärä	Ei tiedossa	15	Ei tiedossa
Toteutuneiden kulttuuriluotsausten lukumäärä	1	5	1

NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelut toteuttaa nuorisolain mukaista toimintaa kunnassa. Nuorisotyön pääkohderyhmänä ovat 13–29 -vuotiaat. Nuorisokasvatus on nuoren itseilmaisun, itsetunnon, itsen hyväksyminen tai itseksi tulemisen tukea. Nuorisopalveluiden tehtävänä on tukea nuorten suhteita toisiin nuoriin, luotettaviin aikuisiin, palvelujärjestelmään ja rakenteisiin, alueeseen ja lähiympäristöön, yhteiskuntaan sekä globaaliin maailmaan ja luontoon. Nuorisopalvelut toteuttaa tehtäväänsä yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Nuorisopalveluiden palveluverkon rakentaminen ja vakiinnuttaminen nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) mukaiseksi	Toiminta ja palveluverkko on nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) mukaista Palveluverkko kuvattuna kunnan nettisivuilla	Nuorisopalveluiden palveluverkko on Lempäälän kunnan nuorisotyön perussuunnitelman mukainen ja toimintaa toteutetaan perussuunnitelman mukaisesti. Nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS) löytyy kunnan internetsivuilta. Nuorisopalveluissa määritelty nuorisotyön palveluverkko on kuvattuna kunnan internetsivuilla.	To- teu- tuu
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Nuorille suunnattu osallisuustoiminta on osallisuusohjelman mukaista	Nuorten osallisuusohjelmassa määritetty nuorten osallisuutta edistävät toiminnot toteutuneet	Nuorille suunnattua osallisuustoimintaa on toteutettu osallisuusohjelman mukaisesti ja ohjelmassa määritetyt toimenpiteet ovat toteutuneet.	To- teu- tuu

Muut olennaiset tapahtumat

Suoritetaulukkoon nostetaan jatkossa kirjaamisjärjestelmä Nuodosta saatuja tilastoja nuorisotyössä toteutuneista osallistujamääristä ja järjestetyistä toimintatunneista. Vuonna 2025 osallistujia oli 29 084 ja järjestettyjä toimintatunteja 4 321.

Syksyllä 2025 on käynnistetty laaja nivelvaihtotyön malli kaikkien Lempääläisten 6–7-luokkalaisten siirtymävaiheeseen. Tukimuotoa toteuttavat kouluyhteisöohjaajat ja hyvinvointiohjaajat työparisuudessa. Mallissa huomioidaan ryhmämuotoinen tuki, kohdennettu tuki, osallisuus ja vanhemmuuden tuki.

Nuorisopalveluiden osalta osallisuusohjelman tueksi on otettu käyttöön osallisuusindikaattori. Osallisuusindikaattoriin vastaavat ryhmäytyspäivissä kaikki yläkoulujen luokat. Indikaattorin avulla pystytään seuraamaan osallisuuden vahvistamiseen suunnattujen toimenpiteiden vaikutusta yläkouluikäisten osalta.

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTUMISPALVELUT

Työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut toteuttavat 1.1.2025 työllisyyspalveluiden uudistuksen yhteydessä kuntiin jääneitä lakisääteisiä tehtäviä. Työtämme ohjaa laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä, laki kotoutumisen edistämisestä, nuorisolaki ja kuntalaki. Lempäälän kunnan työllisyyden ja kotoutumisen tuen palveluiden keskeisenä tehtävänä on tarjota Lempäälän ja Vesilahden kunnan alueen työnhakijoille tukea ja ohjausta työ- ja koulutuspaikkojen hakemiseen, työelämävalmiuksien vahvistamiseen, yksilölliseen työhaun ohjaamiseen sekä apua viranomaisasioiden hoitamisessa. Palvelut ovat tavoitteellista toimintaa, jonka kautta edistetään kuntalaisten pääsyä kiinni työhön ja toimeentuloon. Samalla etsitään ratkaisuja työttömyydestä aiheutuvien lakisääteisten kuntaosuuksien vähentämiseksi.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Työllisyyspalveluiden laadun ja vaikuttavuuden seurantaan kehitetään mittari, jossa kiinnitetään erityisesti huomiota nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien työllistymiseen.	Työllisyyspalveluiden laadun ja vaikuttavuuden seurantaan on kehitetty mittari, jossa kiinnitetään erityisesti huomiota nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien työllistymiseen.	Lempäälän kunnan valtuustolle ja lautakunnalle on esitetty ajantasaista työllisyyden tietoa päätöksenteon tueksi, luoden alueellista ja valtakunnallista tilannekuvaa työllisyystilanteesta. Työllisyyspalveluiden laatua ja vaikuttavuutta on seurattu erityisesti nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien työllistymisen osalta kuukausitasolla. Mittaristoa on kehitetty ja jatkossa tieto tuotetaan systemaattisesti taulukkomuotoon, mikä vahvistaa palvelujen seurantaa ja tuloksellisuuden arviointia.	Toteutuu osittain

Muut olennaiset tapahtumat

Työllisyyden ja kotoutumisen tuen palveluiden yksittäisiä palveluja on kehitetty yhteistyössä työllisyysalueen kanssa niin paikallisesti kuin seudullisesti hyvin tuloksin.

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä (380/2023) astui voimaan 1.1.2025. Yhteistyössä työllisyysalueen ja Vesilahden kunnan kanssa on laadittu Lempäälän ja Vesilahden kuntien yhteinen toimintasuunnitelma yhteistyöhön Tampereen seudun työllisyysalueen kanssa työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamiseksi. Vuodeksi kerrallaan olevaan suunnitelmaan on kirjattu yksityiskohtaisesti kunnan, kehitysyhtiön, työllisyysalueen ja oppilaitosten yhdyspinnat.

MAASEUTUPALVELUT

Maaseutupalveluiden tehtävänä on maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella Pirkanmaalla toteuttaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoja koskevien eri säädösten täytäntöönpano. Maaseutuelinkeinoviranomaisten keskeisimmät tehtävät ovat maataloustuki- ja korvausasioiden hoitaminen, maaseutuyritysten kehittäminen, maaseutuviranomaistoiminnan ja alkutuotannon varautumisasiat sekä hallinnollisten valvonta- ja tarkastustehtävien ja vahinkoarvioiden korvauskäsittelyt.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Maaseutupalvelut toteuttaa vuosittain asiakaspalveluselyn ja ohjaa sähköisen asiointin mahdollistamia uusia toimintoja pääasialliseksi toimintatavaksi.	Asiakaspalveluselystä saatu palaute ja kokonaisarvosana. Tavoitteena on asiakaspalautteen asteikolla 1–5 saada arvosanaksi yli 4.	Maaseutuviranomaistoiminnan asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin 17.12.2025-13.1.2026 välisenä aikana ja saatu arvosana oli 4,5. Vastausprosentti oli 29. Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue ja asiakasmäärä kasvoi vuoden 2025 alusta 28 prosentilla.	Toteutuu

Muut olennaiset tapahtumat

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue ja asiakasmäärä kasvoi vuoden 2025 alusta 28 prosentilla. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen käsittelyjen kautta maksettiin yhteistoiminta-alueelle erilaisia maataloustukea ja -korvauksia yli 60 miljoonaa euroa.

Maaseutuviranomaistoiminta	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella maataloustukea/korvausta hakaneiden maatilojen määrä	1 603	2 040	1 975
Lempäälässä maataloustukea/korvausta hakaneiden maatilojen määrä	88	90	86
Yhteistoiminta-alueelle maksetut tuet ja korvaukset, M€	39,5	60	60,5
Viranomaistoiminnan hallintokulut maksetuista tuista, %	1,5	1	1,3
Maaseutuviranomaistoiminnan asiakaspalautteen kokonaisarvosana asteikolla 1(huono)-5(kiitettävä)	4,4	4	4,5

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

1000e	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muu- tos	MTA 2025	To- teuma 31.12.	Poik- keam a	To- teuma %
Toimintatulot (ulk)	8 542	10 554	745	11 299	11 946	648	105,7 %
Toimintamenot (ulk)	-22 545	-22 672	0	-22 672	-21 933	739	96,7 %
Toimintakate (netto)	-14 004	-12 118	745	-11 373	-9 987	1 386	87,8 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	27 187	29 256	745	30 001	30 710	708	102,4 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-22 822	-22 896	0	-22 896	-22 182	715	96,9 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	4 365	6 360	745	7 105	8 528	1 423	120,0 %
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-10 326	-11 709	0	-11 709	-9 840	1 868	84,0 %
Muut lask. vyörytystulot	406	327	0	327	283	-45	86,3 %
Muut lask. vyörytyskustannuk- set	-794	-657	0	-657	-626	30	95,4 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-33 943	-35 262	0	-35 262	-32 648	2 613	92,6 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Yhdyskuntalautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 96,7 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 87,8 %. Syksyn muutostalousarviossa palvelusuunnitelman toimintatuottojen tuloarvioita korotettiin yhteensä 745 000 €, josta 0,6 milj. € kohdistui maanmyyntivoittoihin. Sopeutusohjelmalinjauksen mukaisesti investointiosan maanhankinnan määrärahaa korotettiin 0,6 milj. €. Tilinpäätökseen maanmyyntivoittoja kertyi yhteensä runsaat 3,6 milj. € eli noin 0,2 milj. € korotettua tuloarviota enemmän. Koska myös muut palvelusuunnitelman toimintatuottoarviot ylittyivät runsaat 0,4 milj. €:lla ja toimintakulut toteutuivat kokonaisuutena alle talousarvion, lautakunnan talouden kokonaistoteuma oli hyvä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Nykyinen maailmantilanne ja rakennusalan sekä muiden alojen kustannusten nousu aiheuttaa yhä yhdyskunnan palvelualueelle sekä taloudellisia riskejä että viivästyttää tonttien myyntiä sekä

hankkeiden liikkeelle lähtöä. Julkisen rakentamisen kustannukset eivät ole laskeneet. Valmistaudumme suhdanteiden elpymiseen laatimalla asemakaavavaravantoa.

Pitkäjänteinen työ kunnan maanhankinnan ja oman pientalotonttivarannon tuottamiseksi tuottaa tulosta. Rakentamisen suhdanteessa pientalotonttien myynti sekä siitä saatava väestönkasvu ja lupatuotto on pysynyt yhtiömuotoista asuntotuotantoa paremmalla tasolla ja kunnan pientalotontit ovat haluttuja. Kunnan oman yritystonttivarannon turvaamiseksi on käynnissä yleiskaava- ja asemakaavatyötä, jolle pitkäjänteinen maanhankinta on kriittinen.

Granite-järjestelmä tukee hyvin yhdyskunnan palvelualueen riskienhallinnan havaintoja. Vuoden 2025 aikana on korostunut psykososiaalinen kuormitus sekä työntekijöillä että esihenkilöillä ja meitä haastaa lisäksi kasvava työn määrä, minkä palvelualueen työntekijät kokevat liialliseksi työhyvinvointikyselyn tulosten mukaan. Työantaja on tarjonnut matalan kynnyksen tukipalveluja yhteistyössä henkilöstöpalveluiden ja työterveyshuollon kanssa sekä lisäksi tehdään toimenpiteitä työn määrän hallitsemiseksi.

YHDYSKUNNAN HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT

Hallinto vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta, tietohallintopalveluista ja luottamushenkilöiden koulutuksesta. Palvelualueen hallinnon alla on kuntakeskuksen kehittämisen sekä Sääksjärven kehittämisen hankkeet, joiden toteuttaminen läpikäyvä koko palvelualueen. Myös muun hanketoiminnan tulot ja menot ovat hallinnon alla. Lisäksi hallinnon alaisuuteen kuuluu myös ympäristöterveydenhuollon seudullinen yhteistyö.

Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto hoidetaan seutukunnallisesti kuuden kunnan kesken (Pirteva). Isäntäkuntana toimii Pirkkala. Ympäristöterveydenhuolto turvaa ohjauksen ja valvonnan keinoin kuntalaisille turvalliset ja terveelliset elintarvikkeet, asuinolot, elinympäristön, kulutustavarat ja kuluttajapalvelut.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Kehitämme keskusta-hankkeen kautta kuntakeskuksen vetovoimaa ja palveluita. Keskustan kortteleiden asemakaavoitusta viedään eteenpäin ja alueen infra-rakentamista jatketaan.	Vähintään yksi uusi keskustakortteli lähtee vuoden 2025 aikana rakentumaan.	Käynnistyvien hankkeiden rahoitus ei ole onnistunut Varken (Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus) kautta, minkä vuoksi hankkeita ei ole saatu liikkeelle vuonna 2025.	Ei toteutdu
Kasvu ja elinvoima	Sääksjärveä kehitetään elinvoimaisena asumisen, työpaikkojen ja logistiikan alueena. Asemakaavatyötä viedään eteenpäin sekä Sääksjärven aseman suunnittelua tehdään MAL-hankkeena yhteistyössä valtion kanssa.	Sääksjärven aseman suunnittelu käynnistyy valtion kanssa yhteistyössä.	Sääksjärven aseman yleissuunnittelu on käynnistynyt yhdessä Väyläviraston kanssa. Myös Sääksjärven aseman sekä torikorttelin kaavaluonnokset on asetettu nähtäville yhdyskuntalautakunnassa.	Toteutuu

Muut olennaiset tapahtumat

Kuntakeskuksen kehittämistä on jatkettu ja valmistauduttu mm. messukesään rakentamalla väliaikainen oleskelualue Erik Ednerin torin viereen. Lisäksi Piippokeskuksen korttelin asemakaavatyö on käynnistetty ja selvitetty Piippokeskuksen rakennuksen kuntoa.

Sääksjärven alueen kehittäminen on hyvässä vauhdissa. Aseman alueen ja torikorttelin asemakaavatyöt ovat käynnissä ja molemmista asetettiin vuoden 2025 aikana kaavaluonnokset nähtäville. Aseman alueen liikennesuunnitelmaa on tehty juna-aseman suunnittelun rinnalla kokonaisuuden hallitsemiseksi.

Energia- ja ilmastojärkeä kärkihanke on saatu päätökseen viimeistelemällä sen osa-alue "kohti ilmastoviisasta asuinalueita", jossa kehitettiin sekä rakentamisen että asumisen ilmastoviisautta rakentajaverkostossa toimintamallin luomisella. Toimintamalli on tarkoitus ottaa käyttöön erityisesti uusilla asuinalueilla ja sitä ohjataan ja seurataan hyte-työn ohessa.

TILAT JA RAKENNUTTAMINEN

Tilat ja rakennuttaminen hallinnoi kunnan kiinteistöomaisuutta ja vuokraa tilat kunnan sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Tilat ja rakennuttamisessa huolehditaan kunnan kiinteistöjen ja liikunta- paikkojen kunnossapidosta, käytettävyydestä ja arvon säilymisestä mahdollisimman laadukkaasti. Kunnossapidon työt tilataan konserniyhtiö Lekitek Oy:ltä tai yksityisiltä toimijoilta.

Tilat ja rakennuttaminen hoitaa isojen talonrakennusinvestointien rakennuttamisen sekä kiinteistöjen peruskorjaushankkeiden rakennuttamisen. Hankinnat kilpailutetaan hankintalainsäädännön mukaisesti. Kaikessa palveluostamisessa toteutetaan parempaa kokonaishallintaa ja seurantaa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- nepäi- vitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Lempäälän energiaohjelmaan 2030 pohjautuen laaditaan suunnitelma aurinkopaneelivoitteen täyttämiseksi kunnan kiinteistöjen osalta, mikä huomioidaan seuraavassa talousarvion 2026 valmistelussa. OTE energiaohjelmasta 2030, kohta 6.2. Energiantuotanto ja -varastointi: "aurinkopaneelit asennetaan direktiivin mukaisesti vuoteen 2026 mennessä yli 250 m2 uusiin rakennuksiin, vuoteen 2027 mennessä yli 2000 m2 rakennuksiin, vuoteen 2028 mennessä yli 750 m2 rakennuksiin ja vuoteen 2030 mennessä 250 m2 rakennuksiin".	Suunnitelma on valmis kesäkuuhun 2025 mennessä.	Suunnitelman ensimmäinen versio valmistui loppuvuodesta 2025. Aurinkopaneelien hankintaan varataan määräraha vuosittaisesta investointien peruskorjausosuudesta. Aurinkovoimalat toteutetaan vain kiinteistö- ja toimitilaohjelman A-salkun kohteisiin, joissa se on teknistaloudellisesti järkevää. Suunnitelmaa tarkennetaan alkuvuodesta 2026 rakennesuunnittelijan ja sähköjärjestelmien selvitysten perusteella. Aurinkopaneelien toteutuksen aikataulutuksessa huomioidaan lisäksi kiinteistöjen tulevat muut korjaustarpeet (PTS).	Toteutuu osittain

Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Kunnan tilojen vuokrausta yhdenmukaistetaan ja selkeytetään käyttäjien näkökulmasta. Lisätään kunnan kiinteistöjen tiloja varattavaksi yhteisen varausjärjestelmän kautta. Tällä hetkellä varauskäytännöt eivät ole yhtenäisiä ja mahdolliset varattavat tilat eivät löydy käyttäjän näkökulmasta helposti. Asiakaspalvelunäkökulman lisäksi toiminta tehostaa olemassa olevien tilojen käyttöastetta ja tuo lisätuloja kunnalle.	Ulosvuokrausjärjestelmään lisätään vähintään viisi tilaa lisää.	Tilavarausjärjestelmä Timmin salivalikoimaan on lisätty seitsemän pientä salia. Otsonmäen, Pihlajamäen, Kuokkalan kulman ja Siskonlinnan päiväkotien salit sekä Mattilan, Kelhon ja Lastusten koulujen salit ovat olleet huhtikuun alusta alkaen varattavissa Timmin kautta	To- teu- tuu
---------------------------------------	---	---	---	---

Muut olennaiset tapahtumat

Henkilöstö:

Vuonna 2025 tilat ja rakennuttamisessa aloitti kaksi uutta henkilöä. Henkilöiden vaihtuvuus aiheuttaa vajausta yksikön henkilöstöresursseissa ja viivästyttää osan töiden etenemistä.

Kiinteistöjen ylläpito:

Vuokratulot olivat n. 50 000 euroa budjetoitua pienemmät, mikä johtui vuokralaismuutoksista.

Valmisteltiin sote- ja pelastuskiinteistöjen yhtiöittämisselvitys. Selvityksen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta valmisteltiin pääterveysaseman kauppa sekä Himminkodon, paloaseman ja toimintakeskuksen apporttiluovutukset Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy:lle ja uudet vuokrasopimukset.

Energiansäästötoimenpiteillä ja keskimääräistä lämpimämmällä alku- ja loppuvuodella oli positiivinen vaikutus energiakustannusten toteumaan. Kiinteistöjen lämmityskulut olivat n. 330 000 euroa ja sähkön kulut n. 200 000 euroa pienemmät kuin niille varatut määrärahat. Energiansäästöön tehty pitkäjänteinen ja systemaattinen työ näkyy kustannussäästöinä.

Kunnan kiinteistöjen energiankulutus raportoidaan vuosittain kunnan nettisivuille päivitettävän energiatehokkuusraportin muodossa.

Kiinteistöjen vuokrakulut olivat n. 450 000 euroa budjetoitua pienemmät, mikä johtui pääosin korkojen laskusta. Lisäksi Tredun vuokrahajennukset Lempäälän lukion vuokrakulujen osalta näkyvät positiivisena vuoden 2025 osalta.

Kiinteistöjen kunnossapito ja rakennuttaminen:

Kiinteistöjen kunnossapitokulut alittuivat n. 120 000 euroa budjettiin nähden. Alitukseen vaikutti mm. Himminkodon keittiön peruskorjauksen toteuttaminen suunnitellusta poiketen investointina. Himminkodon keittiölle oli varattu 200 000 euron määrärahavaraus käyttötalouden puolelle.

Rakennuttamisen kulut olivat n. 80 000 euroa budjetoitua suuremmat, mikä johtuu pääosin ennakoitua suuremmista asiantuntijapalveluiden hankinnoista. Piippokeskuksen tontin asemakaavamuutoksen yhteydessä on tehty Piippokeskukseen laajat kuntotutkimukset ja laadittu alustava tilaohjelma kaavan valmistelun yhteydessä suunnitellulle kulttuurikeskukselle. Lisäksi Hakkarin koulun peruskorjauksen suunnittelukulut syksyn 2025 osalta rasittivat käyttötalouspuolta ennen hankkeen käynnistyspäätöstä ja investointimäärärahan hyväksyntää. Hakkarin koulun peruskorjauksen toteutus aikaistui suunnitellusta poiketen.

Vuonna 2025 purettiin Mäyriän vanha naistensauna, Kivimurron tieltä omakotitalo ja talousrakennukset sekä Tarikantieltä kaksi omakotitaloa ja talousrakennukset. Lisäksi purettiin Sotavallan varikon romahtanut hiekoitussepelivarasto ja hankittiin uusi varasto, mikä on mahdollista siirtää.

INKU-toimenpiteitä ei toteutettu resursseista johtuen.

Liikunta-alueet:

Liikunta-alueiden toimintakulut ylittyivät n. 25 000 euroa budjettiin nähden. Lisäkuluja aiheutti loppuvuodesta Hannes-myrsky, joka kaatoi puita liikuntareiteille ja sähkölinjoille. Kunnan sopeutusohjelmassa oli leikattu määrärahoja tykkilumiladulta ja polttopuilta. Kunnanvaltuusto myönsi lisämäärärahan tykkilumiladun toteuttamiseen, ja hanketta tukivat myös yksityiset toimijat. Näistä lisäresursseista huolimatta rahoitus ei kuitenkaan ollut riittävä lumikasan valmistamiseen ja levittämiseen.

Liikunta-alueiden budjetti vuodelle 2025 oli liian pieni suhteessa odotettuun palvelutasoon. Kustannuslilytys olisi kasvaneet merkittävästi, mikäli alkuvuoden talviolosuhteet olisivat jatkuneet pidemmälle keväaseen. Luistelu ja hiihtokausi oli tavanomaista lyhyempi, esim. hiihtoladut suljettiin jo 17.2.2025, tykkilumilatu kuukautta myöhemmin.

TONTTI- JA MITTAUSPALVELUT

Tontti- ja mittauspalvelut tarjoaa mittaus-, kartta- ja paikkatietopalveluja sekä kunnan oman suunnittelun ja rakentamisen että ulkopuolisten toimijoiden tarpeisiin sekä vastaa kunnan maaomaisuuden hallinnasta, asuin- ja yritystonttien luovutuksesta ja vuokraamisesta, kunnan maaomaisuuden hallintaan liittyvistä sopimuksista sekä kunnan maaomaisuuden osto- ja myyntiprosessista.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Maanhankinnat keskittää strategisen yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman mukaisille painopistealueille nauhataajamamassa, Sääksjärven ja Marjamäen alueilla sekä mahdollisille muille kunnan intressien kannalta merkityksellisille alueille. Tavoite n.30 ha ostettua maata.	Toteutuneiden kiinteistökauppojen määrä strategisilla painopistealueilla (ha).	Toteuma n. 120 ha. Maakauppoja on toteutettu onnistuneesti maapoliittisen ohjelman mukaisilla alueilla sekä muilla kunnan intressien kannalta merkityksellisillä alueilla. Lisäksi neuvotteluja on käynnissä runsaasti strategisesti merkittävillä alueilla, jotka kuuluvat maapoliittisen ohjelman painopistealueisiin. Väylävirastolta on hankittu pieni pala maata tontinosan (LPY) lunastuksella.	Toteutuu
Kasvu ja elinvoima	Tontinluovutukset tehdään talousarvion ja tontinluovutus suunnitelman tavoitteiden mukaisesti kunnan kasvutavoitteet ja -resursit sekä palveluverkon kantavuus huomioiden.	Suunnitelmallisten tontinluovutusten toteutuminen (%).	Toteuma yli 90 % Asuntomessualueelta myytiin yksi ja vuokrattiin yksi omakotitalotontti (AO), yksi kaupunkipientalotontti (AP-40), yksi rivi-/paritalotontti (AP) sekä yksi kerrostalotontti (AKR). Humalamäen alue oli pääkohde vuodelle 2025 suunnitelluista tontinluovutuksista. Alueelta myytiin kaksi omakotitonttia (AO) ja vuokrattiin 27 kpl omakoti- ja kaupunkipientalotonttia (AO / AP-40). Lisäksi vuokrattiin 3 kpl rivi- tai paritalotonttia (AP). Osa Humalamäen alueen tontinluovutuksista siirtyi vuoden 2026	Toteutuu

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
			puolelle, sillä tonttivarauksia peruttiin ja tontteja tarjottiin varasijoille jääneille. Jakamatta jääneet tontit asetetaan jatkuvaan hakuun vuonna 2026. Vuoden aikana toteutui lisäksi kolme vanhempaa vuokratontin (omakotitontti, AO) lunastusta. Yritystonttien osalta myytiin yksi tontti (T-13) sekä vuokrattiin kaksi tonttia (TY-27 ja T-4).	

Muut olennaiset tapahtumat

Tiimin keskeisinä onnistumisina voidaan pitää mm. Saikan asuntomessujen sekä Humalamäen pohjoisosan onnistunutta tontinluovutusta sekä Pirkanmaan Vankila-hankkeen pitkään käynnissä olleen suunnitteluvaraussopimusneuvottelun loppuunsaattamista sekä Pohjoisrinteen / Green Park -hankekehityssopimusneuvotteluiden sujuvaa läpiviemistä yhdessä koko Yhdyskunnan palvelualueen toimesta.

Maanhankintaneuvottelut on keskitetty strategisen yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman linjauksien mukaisesti joukkoliikenteen vaikutuspiiriin alueelle sekä muihin kunnan kehittämisen kannalta tärkeiksi arvioiduille kasvusuunnille. Maanhankinnassa sekä tontinluovutuksissa onnistuttiin erityisen hyvin.

Vuoden 2025 aikana tontti- ja mittauspalveluissa rekrytoitiin määräaikaiseen viransijaisuuteen maanmittausinsinööri sekä valmistauduttiin loppuvuoden aikana pitkäaikaisen suunnitteluavustajan/paikkatietokäsittelijän eläköitymiseen. Lisää haasteita loppuvuoteen toi rekrytointiprosessi ja valmistautuminen kahden asiantuntijan pitkiin poissaoloihin helmi- ja maaliskuusta 2026 alkaen. Näihin liittyvät asiat kuormittivat ja hankaloittivat tiimin toimintaa oleellisesti.

Haastava tilanne kokonaisuudessaan hankaloitti palveluprosessien toteuttamista ja sama tilanne tulee jatkumaan vuoden 2026 puolella. Tontti-insinööri on ollut aktiivisesti mukana tontinluovutuksissa ja kunnan maaomaisuuden sopimushallinnan kehittämisessä. Vuoden aikana panostettiin edelleen prosessien kuvaamiseen ja maaomaisuuden hallinnan prosessikehitykseen, jotta tulevista muutoksista tulisi kivuttomampia ja hiljainen tieto saataisiin paremmin esille koko tiimiä ja organisaatiota palvelemaan. Samaan kehitystyöhön tullaan edelleen kiinnittämään huomiota vuoden 2026 aikana palvelun laadun parantamiseksi ja tehostamiseksi. Tämä on kriittisen

tärkeää etenkin paikkatieto-osaamisen kannalta. Rakennusrekisterin päivitysprojektia on jatkettu vuonna 2025. Projekti jatkuu vuoden 2026 aikana.

INFRAPALVELUT

Tehtäväalueen tavoitteena on liikenteen ja infrastruktuurin suunnittelu, toteuttaminen ja kunnossapito laadukkaasti, ympäristöä säästävästi ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia sekä tarjotaan monipuolisesti elämisen ja liikkumisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä houkuttelevuutta kulkumuotona.	Vähintään 75 % toteutuneista liikenneväylät ja viheralueet -hankkeista parantaa kävelyn tai pyöräilyn edellytyksiä.	64 % valmistuneesta tai käynnissä olevasta liikenneväylät ja viheralueet -hankkeesta edistää kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä.	Toteutuu osittain

Muut olennaiset tapahtumat

Joukkoliikenne

Lempäälän alueella tapahtuneiden nousujen määrä kasvoi 1,86 % ja yhteensä joukkoliikenteen nousuja tehtiin vuonna 2025 n. 949 000 kpl. palvelubussin liikennöintipäiviä vähennettiin kolmeen päivään viikossa. Palvelutason muutoksilla päästiin tavoiteltuihin kustannussäästöihin.

Viheralueet

Vuoden 2025 aikana Lempäälää koettelivat kaksi poikkeuksellisen voimakasta myrskyä. Myrskytuhojen raivaus- ja korjuutyöt kasvattivat metsien kustannuspaikan menoja, minkä seurauksena kulut ylittyivät. Toisaalta myös metsätalouden tulot nousivat odotettua suuremmiksi joutuksen myrskypuiden myynnistä.

Myllyrannan tapahtumapuistolle myönnettiin toisen kerran peräkkäin palkinto valtakunnallisessa Green Flag Award -viheraluekilpailussa tunnustuksena laadukkaasti ylläpidetystä puistoalueesta.

Kunnan viherinfraa vahvistettiin teettämällä Hakkarin arboretumin kehitys- ja kunnostussuunnitelma sekä rakennettiin Viistokkaan väliaikainen puisto vehreyttämään keskustan rakentumattomia tontteja. Humalamäen uusi kaava-alue rakentui ja alueen leikkipaikka sekä syötävä puisto otettiin käyttöön. Yleisten alueiden leikkipaikkojen määrä kasvoi 39:ään Humalamäen ja Viistokkaan myötä.

Jätehuolto

Jätehuollon kustannuspaikalle kohdistui ympäristövahingon uhan torjunnasta aiheutuneita menoja yksityisen toiminnanharjoittajan valvontakohteessa. Jätehuollon järjestämisen kustannuksiin saatiin kuitenkin korvaus, joka osittain kattoi syntyneitä kustannuksia.

Vuonna 2025 Lempäälä raportoi kertakäyttömuovien (SUP-tuotteiden) aiheuttamat siivous- ja jätehuoltokustannukset Pirkanmaan ELY-keskukselle. Kunnille korvataan osa yleisten alueiden roskaantumisen keräys- ja siivouskuluista sekä tupakkajäteastioiden hankinta- ja huoltokustannuksista. Lempäälän saama avustus vuonna 2025 oli n. 40 000 euroa.

Kestävä liikkuminen ja liikenneturvallisuus

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet paranevat muiden infrahankkeiden myötä edellisvuoden tapaan.

Lempäälän liikenneturvallisuustyöryhmä jatkoi toimintaansa osana seudullisen kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelman toimeenpanoa.

Lempäälä oli vuonna 2025 ensimmäistä kertaa mukana seudullisten pyöräliikenteen pääreittien talvikunnossapidon laatua selvittäneessä pyöräilyagenttitoiminnassa.

Pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma hyväksyttiin yhdyskuntalautakunnassa tarkemman jatko-suunnittelun lähtökohdaksi.

Katuhierarkiaa kuvaavien karttojen laatiminen siirtyi vuodelle 2026. Talousarvion palvelusuunnitelmasta poiketen yhdyskuntalautakunta päätti, että jatketaan yksityisteiden kunnossapitoa kunnan toimesta edelleen ja yksityistiet otetaan mukaan tähän katuhierarkiatarkasteluun.

	TP2024	TA 2025	TP2025
Kunnossapidettävät kaavatiekilometrit	150,5	150	152
Kunnossapitosop. mukaiset yksityistiekilometrit	101,8	104,4	105
Jalankulun ja pyöräilyn väylät kilometrit		64,8	65,7
Jalankulun väylät kilometrit		6,3	6,9

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Tehtäväalueen tavoitteena on maankäyttö laadukkaasti, ympäristöä säästävästi ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia ja tarjotaan monipuolisesti elämisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät. Maankäytön suunnittelun tehtävänä on kunnan yleis- ja asemakaavoitus sekä strateginen maankäytön suunnittelu.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Painotamme yhdyskuntarakenteen täydentämistä nauhataajamassa ja joukkoliikenteen äärellä. Tehostetaan nykyinfran käyttöä ja pyritään vaikuttamaan kulutapojen muutokseen. Kehitetään ilmastovaikutusten arviointia ja välineitä kaavan laatimisen yhteydessä.	Joukkoliikenteen vaikutuspiiriin (500 m linja-autopysäkestä tai juna-asemasta) sijoittuvan asemakaavoitetun asuntovarannon määrä prosentteina koko varannosta on yli 80 %	Joukkoliikenteen vaikutuspiiriin sijoittuvan asemakaavoitetun asuntovarannon määrä prosentteina koko varannosta on 87 %.	To- teu- tuu
Kasvu ja elinvoima	Kaavoitamme monipuolisesti niin asunto- ja toimitilavarantoa kuin palvelutontteja.	Vuoden aikana valmistuu vähintään 6 kaavaa, jotka sisältävät asuntoja, toimitilaa ja vähintään yhden palvelutontin	Vuoden aikana on valmistunut 3 kaavaa: Hietanien Priikoolinnokan ranta-asemakaava (loma-asutus, yksityinen), Pientalotonttien jakaminen 2024 (pientalot, yksityinen) Realparkinkatu vaiheasemakaava (työpaikka- ja elinkeinoalue, yksityinen).	To- teu- tuu osit- tain

Muut olennaiset tapahtumat

Kuntakeskuksen kehittämistä on jatkettu. Piippokeskuksen korttelin asemakaavatyö on käynnistetty ja tehty vaadittavia selvityksiä. Radan länsipuolen kaavoitus on edennyt Kirkonmäen katu-
jen kaavan valmistelulla.

Sääksjärven alueen kehittäminen on hyvässä vauhdissa. Aseman alueen ja torikorttelin asema-
kaavatyöt ovat käynnissä ja molemmista asetettiin vuoden 2025 aikana kaavaluonnokset nähtä-
ville. Aseman alueen liikennesuunnitelmaa on tehty juna-aseman suunnittelun rinnalla kokonai-
suuden hallitsemiseksi.

Marjamäen alueen kehittäminen on edennyt yleiskaavan selvityksillä, ja yleiskaavaluonnosta on
valmisteltu nähtäville kevääksi 2026. Keskeiselle alueelle on laadittu yleissuunnitelmaa, joka tu-
lee hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2026. Kaavalla on tavoitteena laajentaa myös yritysalueita.
Hauralan 1. asemakaava on hyväksytty. Moisio koulun tontin laajentaminen liikuntahallia varten
on valmistelussa.

Lastusten yleiskaavatyö on edennyt perusselvityksin sekä kyläläisten osallistamisella, ja luonnok-
sen tavoiteaikataulu on syyskuu 2026.

Yritysalueiden kaavoitus on edennyt mm. Areenakadun jatkeen asemakaavatyöllä.

Erillisten suunnittelutarveratkaisuhakemusten määrä on laskenut lakimuutoksen myötä, jolloin
osa suunnittelutarveratkaisuista on korvautunut suoralla rakennusluvalla. Erillisten suunnittelu-
tarveratkaisujen sijaista osa luvista käsitellään kaavoituksen lausunnoilla. Hakemusten määrää
myös oletetaan vähentävän kunnan asemakaavatonttien parantunut tarjonta, kun rakennuspaik-
kojen tarjonta on monipuolisempaa. Yksityisen pientalorakentamisen hakemusten määrään ole-
tetaan vaikuttavan vallitseva talouden ja rakentamisen tilanne.

	TP2024	TA 2025	TP 2025
Hyväksyttyjen asemakaavojen yhteenlaskettu kerrosala (kem2)	82 100	80 000	11 900
Hyväksyttyjen asemakaavojen kerrosala keskusta-alueella (kem2)	10 500	2 000	0
Käsitellyt suunnittelutarveratkaisut	41	30	11

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toiminta painottuu lakisääteisten viranomaistehtävien (kuten luvat, ilmoitukset ja valvonta-asiat) toteuttamiseen.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta, valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamisen ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsitlemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Ympäristövalvonta käsittelee ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit. Ympäristönsuojelu huolehtii luonnon-, ilman- ja vesiensuojelusta, meluntorjunnasta sekä jätehuollon valvonnasta niin, että turvataan kestävästi kehittyvä, terveellinen ja viihtyisä sekä luontosuhteiltaan monimuotoinen luonnonympäristö.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilan- päi- vitys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Rakennusval- vonnan palve- lun kehittämi- nen ja sujuvuus luvitus- ja kat- selmustoimin- nassa.	Kyselyyn perustuva asiakastyy- tyväisyys 4/5	Asiakaskyselyn tuloksissa asiakastyytyväisyys oli 4/5.	To- teu- tuu
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Palvelujen so- peuttaminen ja kehittäminen uuden rakenta- mislain edellyt- tämällä tavalla.	Rakennus- järjestys sekä toi- mintamallit ja -ohjeet päivitetty.	Toimintamallit ja -ohjeet on pääosin päivi- tetty. Rakennusjärjestyksen luonnos on val- mistelu ja päätetty asettaa nähtäville. Raken- nusjärjestyksen päivitys on viivästynyt lupa- ja valvontatöiden sekä henkilöresursseissa ol- leen vajauksen vuoksi. Rakennusjärjestyksen käsittely tullaan viemään loppuun vuoden 2026 aikana. Päivityksen viivästymisen ei kat- sota aiheuttavan haittaa rakentajille tai ra- kennusvalvonnan toiminnalle. Rakentamislaki edellyttää, että rakennusjärjestys tulee uusia viimeistään 1.1.2027 mennessä.	To- teu- tuu osit- tain

Ympäristö ja keskeinen kehitys	Ympäristön tilaan ja sen seurantaan liittyvät edistämistoimet.	Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Lempäälän arvokkaat luontokohteet ja vesistö-tarkkailuohjelma päivitetty.	Pohjavesialueiden päivitetty suojelusuunnitelma on hyväksytty yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 12.8.2025 ja sen mukaisia toimenpiteitä on ryhdytty toteuttamaan. Vesistö-tarkkailusuunnitelma on hyväksytty yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 11.11.2025 ja tarkkailun toteutus on kilpailutettu. Arvokkaita luontokohteita koskevaa julkaisu on valmistunut.	To- teu- tuu
--------------------------------	--	---	--	--------------------

Muut olennaiset tapahtumat

Rakennusalan heikko suhdanne näkyi edelleen rakennusvalvonnassa siinä, että kerrosalaltaan merkittäviä uusia asuntoja tuovia rakennushankkeita oli vähän. Lupatulojen osalta rakennusvalvonnassa päästiin kuitenkin talousarviossa asetettuun tavoitteeseen. Asuntomessut Lempäälässä 2026 -hankkeeseen liittyvien lupien käsittely jatkui ja myös Humalamäen asemakaava-alueen asuinrakennusten luvitus käynnistyi. Rakentamislain voimaan tulo vähensi osittain käsiteltävien lupien määrää, kun tietyt pienemmät rakennuskohteet eivät ole enää jatkossa luvanvaraisia. Rakentamiseen liittyvien katselmusten määrä ei ole vähentynyt ja myös muuta valvontaa tehtiin aiempien vuosien tapaan. Rakentamislain voimaan tulo 1.1.2025 on lisännyt rakennusvalvonnan antaman neuvonnan määrää sekä rakentamisen aloittamisoikeuteen liittyvien asioiden (ml. vakuudet) käsittelyä. Rakentamislaki edellytti perehtymistä ja toi muutoksia rakennusvalvonnan toiminnan järjestämiseen. Rakennusvalvonnassa oli loppuvuodesta vajausta henkilöstöresursseissa, mikä vaikutti mm. rakennusjärjestyksen valmistelun viivästymiseen. Muutoksiin sopeutumisesta ja resurssivajauksesta huolimatta rakennusvalvonnan asiakastytyväisyydessä päästiin tavoitteeseen.

Ympäristönsuojelussa lupa-asioita käsiteltiin lähes ennakoitu määrä ja pääosa valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista toteutui. Valvontaa oli tarve tehdä osittain myös ennalta suunnittele-mattomissa kohteissa. Valvonnan osalta oli huomionarvoista, että osa kohteista vaati useita tarkastuksia ja/tai toimenpiteitä vuoden aikana. Ympäristönsuojelun toimesta oli tarve teettää ympäristöluvanvaraisen toiminnan loppumiseen liittyviä jätehuoltotoimia. Ympäristön tilaan ja sen seurantaan liittyvät edistämistoimet toteutuivat suunnitellusti. Kunnan maalle perustettiin vuonna 2025 uusi Merunmetsän luonnonsuojelualue (Metso-kohde). Ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyen tehtiin lainsäädännön edellyttämä hulevesitulvariskiarviointi. Viihtyisään lähiympäristöön tähtäävinä kampanjoina toteutettiin siivoustalkoot ja Mahapurua muovista-kampanja. Vaikuttamistoimet painottuivat maankäytön suunnitteluun ja jätehuollon järjestämiseen.

Rakennusvalvonta	TP2024	TA 2025	TP 2025
Rakennusvalvonnan lupien määrä	233	240	214
Valmistuneiden asuntojen määrä	48*	100	52
Työmaakatselmusten määrä	404	350	429
Rakennusvalvonnan ilmoitusten käsittely	323	300	307

*korjattu TP2024:n virheellinen arvo

Ympäristönsuojelu	TP2024	TA 2025	TP 2025
Ympäristö- ja maa-aineslupapäätösten määrä	3	3	2
Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnot rakennusvalvonnan hakemusasioihin	58	25	59
Valvontaohjelman mukaisten valvontakäyntien määrä	18	20	23

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUEITTAIN

Kunnanhallitus

Ulkoiset ja sisäiset

Tehtäväalue	TA 2025 alkuperäinen	TA 2025 + muutokset	Toteutunut	Ulkoinen	Sisäinen
Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen					
TOIMINTATUOTOT	87 300	87 300	190 876	190 876	0
TOIMINTAKULUT	-2 646 900	-2 538 400	-2 255 051	-2 069 797	-185 254
TOIMINTAKATE	-2 559 600	-2 451 100	-2 064 175	-1 878 921	-185 254
Hallintopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	7 500	7 500	10 438	10 438	0
TOIMINTAKULUT	-2 066 700	-2 066 700	-2 089 410	-2 027 934	-61 476
TOIMINTAKATE	-2 059 200	-2 059 200	-2 078 972	-2 017 496	-61 476
Digipalvelut					
TOIMINTATUOTOT	7 000	7 000	69 178	69 178	0
TOIMINTAKULUT	-827 100	-827 100	-1 016 468	-983 817	-32 651
TOIMINTAKATE	-820 100	-820 100	-947 290	-914 639	-32 651
Henkilöstöpalvelut					
TOIMINTATUOTOT	432 500	432 500	434 037	434 037	0
TOIMINTAKULUT	-2 200 300	-2 200 300	-2 101 114	-2 074 162	-26 952
TOIMINTAKATE	-1 767 800	-1 767 800	-1 667 077	-1 640 125	-26 952
Talouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 159 700	-1 159 700	-1 099 381	-1 072 396	-26 985
TOIMINTAKATE	-1 159 700	-1 159 700	-1 099 381	-1 072 396	-26 985
KUNNANHALLITUS					
TOIMINTATUOTOT	534 300	534 300	704 529	704 529	0
TOIMINTAKULUT	-8 900 700	-8 792 200	-8 561 424	-8 228 106	-333 318
TOIMINTAKATE	-8 366 400	-8 257 900	-7 856 895	-7 523 577	-333 318

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2025 al- kuperäinen	TA 2025 + muutokset	Toteutunut	Ulkoinen	Sisäinen
Tehtäväalue					
Hallinto ja alueelliset palvelut, kasvatus ja opetus					
TOIMINTATUOTOT	840 500	640 500	730 076	729 926	150
TOIMINTAKULUT	-8 147 400	-7 244 200	-7 255 719	-5 714 385	-1 541 333
TOIMINTAKATE	-7 306 900	-6 603 700	-6 525 643	-4 984 459	-1 541 183
Opetuspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 115 000	1 074 000	1 329 274	1 329 274	0
TOIMINTAKULUT	-36 948 700	-38 513 400	-39 552 354	-27 726 720	-11 825 634
TOIMINTAKATE	-35 833 700	-37 439 400	-38 223 080	-26 397 446	-11 825 634
Varhaiskasvatuspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 005 000	1 255 000	1 339 325	1 339 325	0
TOIMINTAKULUT	-19 155 000	-19 415 000	-20 475 972	-15 560 910	-4 915 062
TOIMINTAKATE	-18 150 000	-18 160 000	-19 136 647	-14 221 585	-4 915 062
Ruokapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	4 385 900	4 385 900	4 651 058	301 066	4 349 992
TOIMINTAKULUT	-4 150 700	-4 150 700	-4 093 025	-3 301 678	-791 347
TOIMINTAKATE	235 200	235 200	558 033	-3 000 612	3 558 645
KASVATUS- JA OPE- TUSLAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	7 346 400	7 355 400	8 049 732	3 699 591	4 350 142
TOIMINTAKULUT	-68 401 800	-69 323 300	-71 377 070	-52 303 694	-19 073 376
TOIMINTAKATE	-61 055 400	-61 967 900	-63 327 337	-48 604 102	-14 723 234

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2025 al- kuperäinen	TA 2025 + muutokset	Toteutunut	Ulkoinen	Sisäinen
Tehtäväalue					
Työllisyyden ja kotout- tamisen tuen palvelut					
TOIMINTATUOTOT	224 500	224 500	244 955	244 955	0
TOIMINTAKULUT	-6 483 000	-6 712 400	-6 180 188	-5 963 739	-216 449
TOIMINTAKATE	-6 258 500	-6 487 900	-5 935 233	-5 718 784	-216 449
Maaseutupalvelut					
TOIMINTATUOTOT	756 000	756 000	754 629	754 629	0
TOIMINTAKULUT	-817 100	-817 100	-791 066	-750 161	-40 906
TOIMINTAKATE	-61 100	-61 100	-36 437	4 468	-40 906
Hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen					
TOIMINTATUOTOT	55 000	55 000	122 998	122 998	0
TOIMINTAKULUT	-611 000	-740 100	-792 822	-725 722	-67 099
TOIMINTAKATE	-556 000	-685 100	-669 824	-602 724	-67 099
Liikuntapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	287 800	287 800	275 015	273 533	1 481
TOIMINTAKULUT	-2 791 100	-2 791 100	-2 775 550	-894 263	-1 881 286
TOIMINTAKATE	-2 503 300	-2 503 300	-2 500 535	-620 730	-1 879 805
Kirjastopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	44 100	44 100	36 187	36 187	0
TOIMINTAKULUT	-2 085 300	-2 085 300	-2 051 646	-1 018 866	-1 032 780
TOIMINTAKATE	-2 041 200	-2 041 200	-2 015 459	-982 679	-1 032 780
Kulttuuripalvelut					
TOIMINTATUOTOT	0	0	6 000	6 000	0
TOIMINTAKULUT	-298 300	-298 300	-328 786	-290 946	-37 841
TOIMINTAKATE	-298 300	-298 300	-322 786	-284 946	-37 841

Nuorisopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	10 800	10 800	4 975	4 975	0
TOIMINTAKULUT	-827 900	-827 900	-751 090	-567 966	-183 124
TOIMINTAKATE	-817 100	-817 100	-746 115	-562 991	-183 124

HYVINVOINTI- JA ELIN- VOIMALAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	1 378 200	1 378 200	1 444 758	1 443 277	1 481
TOIMINTAKULUT	-13 913 700	-14 272 200	-13 671 148	-10 211 663	-3 459 485
TOIMINTAKATE	-12 535 500	-12 894 000	-12 226 389	-8 768 386	-3 458 004

Yhdyskuntalautakunta

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2025 al- kuperäinen	TA 2025 + muutokset	Toteutunut	Ulkoinen	Sisäinen
Tehtäväalue Yhdyskunnan hallinto ja alueelliset palvelut					
TOIMINTATUOTOT	25 000	25 000	38 028	38 028	0
TOIMINTAKULUT	-630 200	-630 200	-643 686	-624 935	-18 751
TOIMINTAKATE	-605 200	-605 200	-605 658	-586 907	-18 751

Tilat ja rakennuttami- nen					
TOIMINTATUOTOT	24 325 600	24 325 600	24 427 407	5 685 865	18 741 542
TOIMINTAKULUT	-15 359 600	-15 299 600	-14 491 288	-14 451 163	-40 125
TOIMINTAKATE	8 966 000	9 026 000	9 936 119	-8 765 298	18 701 417

Tontti- ja mittauspalve- lut					
TOIMINTATUOTOT	3 575 000	4 175 000	4 563 924	4 563 924	0
TOIMINTAKULUT	-725 200	-725 200	-856 136	-821 942	-34 194
TOIMINTAKATE	2 849 800	3 449 800	3 707 788	3 741 982	-34 194

Infrapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	815 500	960 500	1 204 362	1 203 082	1 280
TOIMINTAKULUT	-4 513 300	-4 573 300	-4 615 222	-4 535 952	-79 270
TOIMINTAKATE	-3 697 800	-3 612 800	-3 410 860	-3 332 870	-77 990

Maankäytön suunnittelu

TOIMINTATUOTOT	167 000	167 000	57 899	57 899	0
TOIMINTAKULUT	-807 300	-807 300	-746 370	-712 976	-33 394
TOIMINTAKATE	-640 300	-640 300	-688 471	-655 077	-33 394

Rakennus- ja ympäristövalvonta

TOIMINTATUOTOT	348 200	348 200	417 882	397 417	20 465
TOIMINTAKULUT	-860 800	-860 800	-829 130	-786 133	-42 997
TOIMINTAKATE	-512 600	-512 600	-411 248	-388 716	-22 532

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

TOIMINTATUOTOT	29 256 300	30 001 300	30 709 501	11 946 215	18 763 286
TOIMINTAKULUT	-22 896 400	-22 896 400	-22 181 831	-21 933 100	-248 731
TOIMINTAKATE	6 359 900	7 104 900	8 527 670	-9 986 886	18 514 556

Toimintakate yhteensä

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2025 alkuperäinen	TA 2025 + muutokset	Toteutunut	Ulkoinen	Sisäinen
TOIMINTATUOTOT	38 515 200	39 269 200	40 908 520	17 793 610	23 114 910
TOIMINTAKULUT	-114 112 600	-115 284 100	-115 791 473	-92 676 563	-23 114 910
TOIMINTAKATE	-75 597 400	-76 014 900	-74 882 951	-74 882 951	0

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

LEMPÄÄLÄN KUNTA						
Ulkoiset	Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	Muutettu TA2025	TP 2025	Poik- keama	To- teuma %
Toimintatulot	15 487 200	754 000	16 241 200	17 793 610	-1 552 410	109,6 %
Myyntituotot	2 388 000	59 000	2 447 000	3 034 896	-587 896	124,0 %
Maksutuotot	2 762 100	50 000	2 812 100	3 098 997	-286 897	110,2 %
Tuet ja avustukset	693 900	45 000	738 900	995 793	-256 893	134,8 %
Muut toimintatuotot	9 643 200	600 000	10 243 200	10 663 925	-420 725	104,1 %
Toimintamenot	-91 084 600	-1 171 500	-92 256 100	-92 676 563	420 463	100,5 %
Henkilöstömenot	-47 681 700	-161 500	-47 843 200	-48 821 274	978 074	102,0 %
Palvelujen ostot	-26 372 500	-410 000	-26 782 500	-27 535 468	752 968	102,8 %
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-6 159 600	0	-6 159 600	-5 648 094	-511 506	91,7 %
Avustukset	-4 295 200	-600 000	-4 895 200	-4 680 293	-214 907	95,6 %
Muut toimintamenot	-6 575 600	0	-6 575 600	-5 991 434	-584 166	91,1 %
Toimintakate	-75 597 400	-417 500	-76 014 900	-74 882 953	-1 131 947	98,5 %
Verotulot	65 744 000	-1 000 000	64 744 000	63 613 815	1 130 185	98,3 %
Valtionosuudet	19 200 000	110 000	19 310 000	19 290 052	19 948	99,9 %
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	610 000	0	610 000	669 971	-59 971	109,8 %
Muut rahoitustulot muilta	579 000	0	579 000	646 426	-67 426	111,6 %
Korkomenot	-2 530 000	0	-2 530 000	-2 728 463	198 463	107,8 %
Muut rahoitusmenot	-10 000	0	-10 000	-31 348	21 348	313,5 %
Vuosikate	7 995 600	-1 307 500	6 688 100	6 577 501	110 599	98,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 737 500	0	-11 737 500	-9 901 486	-1 836 014	84,4 %
Tilikauden tulos						
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	600 000	0	600 000	-2 012 865	2 612 865	-335,5 %
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	600 000	850 000	1 450 000	3 950 000	-2 500 000	272,4 %
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-2 541 900	-457 500	-2 999 400	-1 386 851	-1 612 549	46,2 %

Verotulojen erittely

	Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama
Verotulot	65 744 000	-1 000 000	64 744 000	63 613 815	-1 130 185
Kunnan tulovero	54 338 000	-1 000 000	53 338 000	52 771 281	-566 719
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 538 000	0	7 538 000	7 411 397	-126 603
Kiinteistövero	3 868 000	0	3 868 000	3 431 138	-436 862

Tuloverojen määräytyminen

Verovuosi	Tulovero- prosentti	Verotetta- vat tulot	Muutos %
2021	20,50	508 844 841	5,8
2022	20,50	540 241 846	6,2
2023	7,86	577 108 880	6,8
2024	8,40	610 662 149	5,8
2025	8,40		

Kiinteistöveroprosentit

Verovuosi	Ylei- nen	Vakitui- set asuinra- kennuk- set	Muut ra- kennuk- set	Yleis- hyödyll. raken- nukset	Voimalai- tokset	Rakenta- matta- mat ra- kennus- paikat
2021	0,95	0,45	1,00	0	0	3,00
2022	0,95	0,45	1,00	0	0	3,00
2023	0,95	0,45	1,00	0	0	3,00
2024	0,95*	0,45	1,00	0	0	6,00
2025	0,95*	0,45	1,00	0	0	6,00

* Lakimuutoksen takia maapohjaa koskeva yleinen kiinteistöveroprosentti oli Lempäälässä 2024–2025 lainmukainen alaraja 1,30 %

Valtionosuuksien erittely

	Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poik- keama
Valtionosuudet	17 885 000	390 000	18 275 000	18 253 252	-21 748
Kunnan peruspalveluiden valti- onosuus ml. tasaukset	20 379 000	351 000	20 730 000	20 731 578	1 578
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 494 000	39 000	-2 455 000	-2 478 326	-23 326
Verotulomenetysten korvaus	1 315 000	-280 000	1 035 000	1 036 800	1 800
<i>Yhteensä</i>	19 200 000	110 000	19 310 000	19 290 052	-19 948

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2025	Muutos	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Kiinteä omaisuus	-800	-2 050	-2 850	-1 543	-1 307
Irtain omaisuus	-450	-100	-550	-540	-10
Talonrakennus ja liikuntapaikat	-16 300	316	-15 984	-17 058	1 074
Liikenneväylät ja viheralueet	-5 350	0	-5 350	-3 886	-1 464
Kunta yhteensä, netto	-22 900	-1 834	-24 734	-23 027	-1 707
Kiinteä omaisuus	-800	-2 050	-2 850	-1 543	-1 307
Maan ostot	-1 000	-2 050	-3 050	-1 969	-1 081
Maan myynti	200	0	200	439	-239
Kiinteistöjen liittymismaksut (ei palautettavat)	0	0	0	-13	13
Irtain omaisuus	-450	-100	-550	-540	-10
Investointien bruttomenot	-450	-100	-550	-540	-10
Rahoitusosuudet yht	0	0	0	0	0
Sääksjärven koulun irtaimisto	-450	0	-450	-440	-10
Osakkeiden ostot	0	-100	-100	-100	0
Talonrakennus ja liikuntapaikat	-16 300	316	-15 984	-17 058	1 074
Investointien bruttomenot yht	-16 300	0	-16 300	-17 396	1 096
Rahoitusosuudet yht	0	316	316	338	-22
Liikuntapaikkojen investoinnit	-100	0	-100	-110	10
Rakennukset	0	0	0	-1 049	1 049
Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus	-2 000	800	-1 200	-1 255	55
Kiinteistöjen peruskorjaukset	-800	-140	-940	-947	7
Sääksjärven koulun peruskorjaus	-500	0	-500	-519	19
Sääksjärven koulukeskuksen laajennus	-2 500	0	-2 500	-2 477	-23
Saikan päiväkotit ja koulu	-10 400	-660	-11 060	-11 039	-21
Liikenneväylät ja viheralueet	-5 350	0	-5 350	-3 886	-1 464
Investointien bruttomenot yht	-5 605	0	-5 605	-4 596	-1 009
Rahoitusosuudet yht	255	0	255	710	-455
Yritysalueet	-1 140	1 060	-80	-119	39
Keskustan rakentaminen	-100	0	-100	-39	-61
Kaava-alueet	-3 865	-1 060	-4 925	-3 987	-938
Yleiset alueet	-350	0	-350	-339	-11
Yhteishankkeet	-150	0	-150	-111	-39
Kunta yhteensä netto	-22 900	-1 834	-24 734	-23 027	-1 707

				To- teuma	
Lempäälän kunta yhteensä	TA 2025	Muutos	MTA 2025	2025	Poikkeama
Investointimenot	-23 355	-2 150	-25 505	-24 514	-991
Investointitulot/ Rahoitusosuudet	255	316	571	1 048	-477
Investointitulot/ Omaisuuden luovutustulot	200	0	200	439	-239
Investoinnit netto	-22 900	-1 834	-24 734	-23 027	-1 707

Investointityypit: U = uusinvestointi, L = laajennusinvestointi, K = korvausinvestointi

Investoinnin tavoitteet: PL = palvelumäärän lisäys, PP = palvelukyvyn parantaminen, TT = tuotannon tehostaminen

Aloit- ja valmistumisvuosi: Jos investointi on jatkuvaluoteinen, niin vuosien kohdalla merkinnät < > ja tällöin hankkeella ei ole kokonaiskustannusarviota.

Hankeryhmä	Tyyppi U, L, K,	Tavoite PL, PP, TT	Aloit- tus- vuosi	Valm. vuosi
KIINTEÄ OMAISUUS				
Maan ostot	U	PL/PP	<	>
Maanhankinta (noin 120 ha) kohdistui maapoliittisen ohjelman painopistealueille sekä muille kunnan intressien kannalta merkityksellisille alueille. Kiinteän omaisuuden hankinnan määrärahaa kasvatettiin vuoden aikana kahteen kertaan. Huhtikuussa 2025 valtuusto hyväksyi 1,45 milj. € lisämäärärahan strategiseen maanhankintaan ja lisäksi marraskuussa määrärahaa samaan käyttötarkoitukseen kasvatettiin 0,6 milj. € eli sopeutusohjelmalinjauksen mukaisesti samalla summalla kuin käyttötalouden maanmyyntivoittojen tuloarviota korotettiin.				
Kertomusvuoden kiinteistökauppoihin sisältyi rakennuksia yli 1 milj. € arvosta, minkä takia tämä osa kiinteän omaisuuden hankinnoista on investointiosan toteumataulukossa esitetty jäljempänä talonrakennuksen hankeryhmässä. Asia on kuvattu myös valtuuston ylitysoikeuspykälän käsittelyssä helmikuussa 2026.				

Hankeryhmä	Tyyppi U, L, K,	Tavoite PL, PP, TT	Aloit- tus- vuosi	Valm. vuosi
Maan myynti Vuoden 2025 tontinluovutussuunnitelman pääkohteet olivat asuntomessualue ja Humalamäen asuntoalue ja tontinluovutussuunnitelma toteutui noin 90 %:sti. Huomionarvoista on kuitenkin, että sekä asunto- että yritystonttien osalta valtaosa luovutuksista tehtiin vuokrasopimuksilla.	U	PL/PP	<	>
IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTA				
Irtaimen omaisuuden toteumasta 0,1 milj. € on valtuuston päätöksen mukaisesti pääomasijoitusta perustetun Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja muu osa toteutumasta on Sääksjärven koulun irtaimistohankintoja.	U	PL	2025	2025
LIIKUNTAPAIKKA- JA TALONRAKENNUSINVESTOINNIT				
Liikuntapaikkojen peruskorjaushankkeelle varatulla määrärahalla toteutettiin Lempoisten uimalan isomman laiturin uusinta sekä Salonsaaren kunnostustyöt retkeilykohteeksi. Salonsaaren kunnostustöiden investointiosuudelle kohdennettiin 22 403 € Elyn hanketukea. Loppuosa yhteensä 37 500 € hanketuesta kohdistui käyttötalouteen.	K	PP/TT	<	>
Vuonna 2025 käynnistyneelle Hakkarin liikuntahallin peruskorjaukselle myönnettiin AVI:/OKM:n liikuntapaikkojen valtionavustusta 600 000 €, josta vuodelle 2025 kohdentui 316 000 €. Peruskorjausurakka käynnistyi suunniteltua myöhemmin, koska urakoitsijan valinnasta tehtiin valitus markkinaoikeuteen. Valitus hylättiin ja rakennustyöt aloitettiin kesäkuussa 2025, peruskorjaus etenee viivästyksestä huolimatta suunnitellussa aikataulussa. Rakennus peruskorjataan laajamittaisesti ja tehdään tarvittavat tilamuutokset, nykyiset esteettömyysvaatimukset huomioiden. Talotekniikka uusitaan ja samalla tehostetaan energiatehokkuutta. Vuoden 2025 toteuma 1.25 milj. €. Koko hankkeen kustannusarvio on 3,6 milj. €, mikä jakautuu vuosille 2025–2026.	K	PP/TT	2025	2026

Hankeryhmä	Tyyppi U, L, K,	Tavoite PL, PP, TT	Aloit- tus- vuosi	Valm. vuosi
Saikantalon rakentaminen on edennyt suunnitellusti, vuoden 2025 lopussa on käynnissä sisävaiheen viimeistelytyöt. Saikantalon toteuma 2023–2025 n. 21,27 milj. €. Hankkeen tavoitekustannus on n. 25,1 milj. €, mikä jakautuu vuosille 2023–2026. Tilinpäätösvaiheessa näyttää siltä, että hanke alittaa tavoitekustannustason.	U	PL/PP/TT	2024	2026
Sääksjärven koulun laajennus valmistui suunnitellusti kokonaisuudessaan heinäkuun lopussa 2025. Sääksjärven koulun laajennushankkeen kustannusarvio oli n. 15,2 milj. €. Hankkeen kokonaiskulut olivat yhteensä n. 15,3 milj. €, kulut jakautuivat vuosille 2022–2025. Hankkeen kustannusarvio on kireä, huomioiden rakentamiskulujen suuri nousu hankkeen urakan kilpailutusvaiheessa. Kustannusarviossa pysyttiin suunnitelluilta ja osin lisä- ja muutostyöt huomioiden, hankkeen investointia rasitti lisäksi kaukolämpölinjan siirto koulun tontilta katualueelle sekä koulun pysäköinti-alueen uudelleen järjestelyt koulun urheilukentän vieressä.	L	PL/PP/TT	2023	2025
Sääksjärven nykyisen koulun peruskorjaus -hankkeen viimeinen osuus, mikä sisälsi oppilashuollon tilat ja hallinnon tilat, toteutettiin kesällä 2025. Kolme kesää kestänyt peruskorjaus saatiin päätökseen ennen syyslukukauden alkua 2025. Sääksjärven koulun peruskorjausinvestoinnin kokonaiskustannukset ovat n. 3,1 milj. €, mikä on jakautunut vuosille 2023–2025. Peruskorjauksen yhteydessä vuonna 2024 toteutettu energiansäästötakuuhankkeen kustannukset ovat kokonaisuudesta reilut 600 000 €	K	PP/TT	2023	2025
<u>Kiinteistöjen peruskorjaukset:</u> Kuokkalan koulun vanhan osan peruskorjaushanketta jatkettiin kesällä 2025 opetustilojen osalta. Vanhan osan peruskorjaus toteutetaan 2024–2026 kesien aikana. Moision koulun keittiöön tehdään muutoksia. Kunnan ruokapalvelut ovat tehneet organisaatiouudistuksen, jossa	K	PP/TT	<	>

Hankeryhmä	Tyyppi U, L, K,	Tavoite PL, PP, TT	Aloit- tus- vuosi	Valm. vuosi
tuotanto, eli ruoanvalmistus on keskitetty kahteen valmis- tuskeittiöön; Moisioon ja Hakkarin kouluun. Sääksjärven koulu ei enää toimi valmiskeittiönä. Moisio koulun keittiöön on kesällä 2025 tehty kylmiömuutoksia ja lisätty kylmiökapa- siteettia. Himminkodon keittiön peruskorjaus käynnistettiin syksyllä 2025 kunnan toimesta, urakan loppuunsaattamisen vastuu siirtyi 1.1.2026 alkaen Lempäälän kuntakiinteistöt Oy:lle.				
LIIKENNEVÄYLÄT JA VIHERALUEET				
Yritysalueet Pohjoisrinteen asemakaava-alueen yritystonttien rakentami- nen ei käynnisty ennen vuotta 2026 ja kunnan toteutetta- vaksi suunniteltu kiertoliittymän rakentaminen siirtyy tule- ville suunnitelmavuosille. Pajalan yritysalueen hulevesien hallintaa parannettiin palve- lemaan alueen yritystontteja.	U	PP	2024	2025
Keskustan kehittäminen Nuijanaukiolle sijoitettavan muuntamon rakentamistarve on siirtynyt tuleville suunnitelmavuosille. Jalankulun ja pyöräi- lyn yhteyden rakentaminen Tampereentielle vanhalle ase- malle käynnistettiin.	U	PL, PP	<	>
Kaava-alueet Saikan kaava-alueen katujen ja puistojen suunnitelmat laadit- tiin vuonna 2023, aluerakentaminen toteutuu vuosina 2024– 2026. Vuoden 2025 toteuma on 880 000 euroa. Koko hank- keen kustannukset vuosina 2023–2025 olivat 2,9 milj. €. Kul- juntien muutosten toteutuskustannukset vuonna 2025 olivat 670 000 €. Koko hankkeen kustannukset vuosina 2024–2025 olivat 1 milj. €. Kuljuntien jalankulun ja pyöräilyn olosuhtei- den parantaminen on saanut valtion avustusta 163 000 €.	U	PL/PP	2024	2026

Hankeryhmä	Tyyppi U, L, K,	Tavoite PL, PP, TT	Aloit- tus- vuosi	Valm. vuosi
Saikan asuntomessujen pysäköintialueen sekä saapumister- minaalin toteutus aloitettiin syksyllä 2025 ja työt jatkuvat vuonna 2026.	U	PP	2024	2026
Linnajärventien itäosa kaava-alueen infrarakentaminen saa- tiin päätökseen. Vuoden 2025 toteuma 120 000 euroa. Koko hankkeen kustannukset vuosina 2023–2025 olivat n.1,1 milj. €. Hanke sai valtion avustusta jalankulun ja pyöräilyn olosuh- teiden parantamiseen 440 000 €.	U	PL/PP	2024	2025
Humalamäen kaava-alueen puistojen ja katujen rakentami- nen saatiin toteutettua suunniteltuun valmiuteen. Katujen ja katuvihreän viimeistelytyöt tehdään, kun alueen tontit ovat rakentuneet. Vuoden 2025 toteuma noin 40 000 euroa. Koko hankkeen kustannukset vuosina 2023–2025 olivat 1,7 milj. €. Hankkeelle on myönnetty valtion ARA-infra-avustusta noin 440 000 €.	U	PL/PP	2024	2025
Punaportin kaava-alueelle on laadittu katu- ja yleisen alueen suunnitelmat. Rakentaminen alkaa vuonna 2026.	U	PL/PP	2025	2027
Lemponkadun saneerausurakka toteutettiin vuoden 2025 ai- kana.	K	PP/TT	2025	2025
	K	PP/TT	2025	2027
Sääksjärventien saneeraussuunnitelma on laadittu. Sane- eraus aloitetaan vuonna 2026.	K	PP/TT/PL	2025	2026
Vuolteentien katusuunnitelma on laadittu.	K	PP/TT	2025	2027
Murrontien alueen katu- ja yleisten alueiden suunnittelu on käynnistetty.				
Yleiset alueet	K	PP/TT	2025	2025
Katuja on päällystetty priorisoiden yritysalueet sekä jalanku- lun ja pyöräilyn väylät. Katuvalaisimia on uusittu sekä vaih- dettu led-valaisimiin mm. Sarapiston, Hakkarin ja Laasonpor- tin alueilla.				

Hankeryhmä	Tyyppi U, L, K,	Tavoite PL, PP, TT	Aloit- tus- vuosi	Valm. vuosi
Yhteishankkeet	U	PL/PP	<	>
Sääksjärven aseman suunnittelu on käynnissä yhteistyössä Ely-keskuksen kanssa.	U	PP	2025	2026
Yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa on suunniteltu bussipy- säkkipari Turuntielle palvelemaan koululaisliikennettä. Ra- kentaminen on suunniteltu toteutettavan vuonna 2026.	K	PP	2025	2025
Päiväkotikatu Mansikkamäen kohdalle on toteutettu tieluiskan parantaminen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.	L	PL	2025	>
Turuntien (st 190) tiesuunnitelman laatiminen on käynnis- tetty yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.				

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

1 000 €	TA 20245 Alkupe- räinen	TA 2025 Muutokset	TA 2025 Yh- teensä	To- teuma 2025	Poik- keama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 996	-1 308	6 688	6 578	-111
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-2 810	-600	-3 410	-3 614	-204
Toiminnan rahavirta	5 186	-1 908	3 278	2 964	-315
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-23 355	-2 150	-25 505	-24 514	991
Rahoitusosuudet investointimenoihin	255	316	571	1 048	477
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	2 700	600	3 300	4 052	752
Investointien rahavirta	-20 400	-1 234	-21 634	-19 414	2 220
Toiminta ja investoinnit, netto	-15 214	-3 142	-18 356	-16 450	1 906
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille				-92	-92
Antolainasaamisten vähennykset muille	238		238	190	-48
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	38 200		38 200	21 297	-16 903
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 792		-13 792	-11 526	2 266
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 000		-8 000	8 210	16 210
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	300		300	-69	-369
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 732	-3 142	-1 410	1 560	2 970

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTÖTA- LOUSOSA	Si- to- vu us N/ B *	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
		TA 2025 Alkupe- räinen	TA 2025 Muu- tokset	TA 2025 Yh- teensä	To- teuma 2025	Poik- keama	TA 2025 Alkupe- räinen	TA 2025 Muu- tok- set	TA 2025 Yh- teens ä	To- teuma 2025	Poik- keam a
ulkoinen 1000 €											
Kunnanhallitus	B	-8 500	72	-8 428	-8 228	199	534	0	534	705	170
Hyvinvointi- ja elinvoimalauta- kunta	B	-10 754	-359	-11 113	-10 212	901	1 378	0	1 378	1 443	65
Kasvatus- ja ope- tuslautakunta	B	-49 409	-922	-50 331	-52 304	-1 973	3021	0	3 021	3 700	679
Yhdyskuntalauta- kunta	B	-22 672	0	-22 672	-21 933	738	10 554	745	11 299	11 946	648
YHTEENSÄ		-91 335	-1 208	-92 542	-92 677	-134	15 487	745	16 232	17 794	1 561

* N= sitovuus nettomääräraha/ -tuloarvio, B = bruttomääräraha/ -tuloarvio

TULOSLAS- KELMAOSA	Si- to- vu us N/ B *	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
		TA 2025 Alku- peräi- nen	TA 2025 Muu- tokset	TA 2025 Yh- teens ä	To- teum a 2025	Poik kea ma	TA 2025 Alku- peräi- nen	TA 2025 Muu- tok- set	TA 2025 Yh- teensä	To- teuma 2025	Poik- keam a
ulkoinen 1000 €											
Verotulot	B						65 744	-1 000	64 744	63 614	-1 130
Valtionosuudet	B						19 200	110	19 310	19 290	-20
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	N						-1 351	0	-1 351	-1 443	-92

INVESTOINTIOSA	Sito- vuus N/B *	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
		TA 2025 Alkupe- räinen	TA 2025 Muu- tokset	TA 2025 Yh- teensä	To- teuma 2025	Poik- keam a	TA 2025 Alku- peräi- nen	TA 2025 Muu- tok- set	TA 2025 Yh- teen- sä	To- teuma 2025	Poik- kea ma
ulkoinen 1000 €											
Kiinteä omaisuus	N	-1 000	-2 050	-3 050	-1 982	1 068	200	0	200	439	239
Irtain omaisuus ja osakkeet	N	-450	-100	-550	-540	10	0	0	0	0	0
Talonrakennus ja lii- kuntapaikat	N	-16 300	0	-16 300	-17 397	-1 097	0	316	316	338	22
Liikenneväylät ja vi- heralueet	N	-5 605	0	-5 605	-4 596	1 009	255	0	255	710	455
YHTEENSÄ		-23 355	-2 150	-25 505	-24 514	991	455	316	771	1 487	716

RAHOITUSOSA	Si- to- vu- us N/ B *	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
		TA 2025 Alkupe- räinen	TA 2025 Muu- tok- set	TA 2025 Yh- teensä	To- teuma 2025	Poik- keama	TA 2025 Alku- peräi- nen	TA 2025 Muu- tok- set	TA 2025 Yh- teens ä	To- teuma 2025	Poik- keama
ulkoinen 1000 €											
Antolainauksen muutokset											
Antolainauk- sen lisäys	B	0	0	0		0					
Antolainauk- sen vähennys	B						238	0	238	190	-48
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						38 200	0	38 200	21 297	-16 903
Pitkäaikaisten lainojen vähen- nys	B	-13 792	0	-13 792	-11 526	2 266					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	-8 000	0	-8 000	8 210	16 210					
Vaikutus maksu- valmiuteen							1 732	0	1 732	1 721	-11

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 034 895,66	2 706 623,29
Maksutuotot	3 098 997,29	2 995 028,44
Tuet ja avustukset	995 792,50	1 582 757,26
Muut toimintatuotot	10 663 924,68	7 498 182,04
Toimintatuotot	17 793 610,13	14 782 591,03
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-39 344 076,36	-38 711 260,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 268 749,18	-8 013 377,18
Muut henkilösivukulut	-1 208 448,95	-859 689,48
Palvelujen ostot	-27 535 467,94	-23 913 323,52
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-5 648 094,33	-5 958 951,66
Avustukset	-4 680 292,51	-3 697 329,11
Muut toimintakulut	-5 991 434,19	-6 426 905,39
Toimintakulut	-92 676 563,46	-87 580 836,61
TOIMINTAKATE	-74 882 953,33	-72 798 245,58
Verotulot	63 613 815,40	63 265 987,66
Valtionosuudet	19 290 052,00	19 398 848,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	669 971,18	685 996,98
Muut rahoitustuotot	646 426,32	819 320,92
Korkokulut	-2 728 462,96	-2 631 126,65
Muut rahoituskulut	-31 347,96	-67 038,62
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 443 413,42	-1 192 847,37
VUOSIKATE	6 577 500,65	8 673 742,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 901 486,49	-10 485 200,86
Arvonalentumiset	0,00	-15 610,00
Poistot ja arvonalentumiset	-9 901 486,49	-10 500 810,86
TILIKAUDEN TULOS	-3 323 985,84	-1 827 068,15
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 012 865,28	552 844,08
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	3 950 000,00	1 200 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 386 851,12	-74 224,07

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 577 500,65	8 673 742,71
Tulorahoituksen korjauserät	-3 613 926,91	-449 192,78
	2 963 573,74	8 224 549,93
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 514 299,74	-35 486 627,72
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 048 283,36	1 211 551,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 052 495,45	529 755,20
	-19 413 520,93	-33 745 320,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 449 947,19	-25 520 770,95
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-91 641,81	-25 079,60
Antolainasaamisten vähennykset	190 123,21	110 000,00
	98 481,40	84 920,40
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 296 612,16	29 200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 525 824,68	-10 506 661,68
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 209 908,51	6 872 417,75
	17 980 695,99	25 565 756,07
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-116 515,45	10 031,86
Saamisten muutos	-847 495,85	26 968,87
Korottomien velkojen muutos	894 936,61	-793 688,47
	-69 074,69	-756 687,74
Rahoituksen rahavirta	18 010 102,70	24 893 988,73
Rahavarojen muutos	1 560 155,51	-626 782,22
Rahavarat 31.12.	3 977 370,89	2 417 216,39
Rahavarat 1.1.	2 417 216,39	3 043 998,61
Rahavarojen muutos	1 560 154,50	-626 782,22

TASE

VASTAAVAA

31.12.2025

31.12.2024

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

53 770,70

107 686,33

Aineettomat hyödykkeet

53 770,70

107 686,33

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

41 303 092,18

39 760 039,55

Rakennukset

62 766 249,15

48 187 920,99

Kiinteät rakenteet ja laitteet

20 177 586,71

22 621 489,58

Koneet ja kalusto

428 069,52

49 555,40

Muut aineelliset hyödykkeet

61 388,60

61 388,60

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

30 306 207,78

31 282 322,84

Aineelliset hyödykkeet

155 042 593,94

141 962 716,96

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

37 431 690,53

37 331 690,53

Muut lainasaamiset

30 029 104,02

30 127 585,39

Muut saamiset

550 615,39

550 615,39

Sijoitukset

68 011 409,94

68 009 891,31

PYSYVÄT VASTAAVAT

223 107 774,58

210 080 294,60

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

152 478,81

199 969,35

Muut toimeksiantojen varat

36 931,02

37 737,42

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

189 409,83

237 706,77

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset

0,00

91 641,84

Pitkäaikaiset saamiset

0,00

91 641,84

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

1 005 903,41

1 388 374,19

Lainasaamiset

7 795 114,26

6 885 566,78

Muut saamiset

2 152 569,28

2 675 486,34

Siirtosaamiset

1 981 617,63

1 046 638,57

Lyhytaikaiset saamiset

12 935 204,58

11 996 065,88

Saamiset

12 935 204,58

12 087 707,72

Rahoitusarvopaperit

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin

1 009 127,63

980 991,73

Rahoitusarvopaperit

1 009 127,63

980 991,73

Rahat ja pankkisaamiset	2 968 243,26	1 436 224,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 912 575,47	14 504 924,11
VASTAAVAA	240 209 759,88	224 822 925,48
VASTATTAVAA		
	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	44 149 951,98	44 149 951,98
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	34 959 563,91	35 033 787,98
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 386 851,12	-74 224,07
OMA PÄÄOMA	77 722 664,77	79 109 515,89
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	4 303 914,92	2 291 049,61
Vapaaehtoiset varaukset	8 150 000,00	12 100 000,03
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	12 453 914,92	14 391 049,64
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	152 478,81	199 969,35
Lahjoitusrahastojen pääomat	233 784,49	345 771,65
Muut toimeksiantojen pääomat	53 512,70	37 737,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	439 776,00	583 478,42
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	80 871 662,06	71 705 038,58
Pitkäaikainen vieras pääoma	80 871 662,06	71 705 038,58
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	32 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 129 988,68	11 525 824,68
Lainat muilta luotonantajilta	2 162 772,17	1 452 863,66
Saadut ennakot	319 002,20	492 087,09
Ostovelat	5 247 780,46	5 517 446,25
Muut velat	861 436,19	1 161 393,18
Siirtovelat	8 000 762,43	6 384 228,09
Lyhytaikainen vieras pääoma	68 721 742,13	59 033 842,95
VIERAS PÄÄOMA	149 593 404,19	130 738 881,53
VASTATTAVAA	240 209 759,88	224 822 925,48

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKELMAT

KONSERNIN TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	43 461 917,19	39 011 756,08
Toimintakulut	-107 879 607,34	-101 890 062,04
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	23 011,29	-4 047,73
TOIMINTAKATE	-64 394 678,86	-62 882 353,69
Verotulot	63 279 245,32	62 906 306,86
Valtionosuudet	19 757 313,59	19 882 499,49
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	109 336,38	220 667,35
Muut rahoitustuotot	483 478,67	629 350,12
Korkokulut	-4 114 582,69	-4 532 396,14
Muut rahoituskulut	-566 156,10	-70 479,75
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 087 923,74	-3 752 858,42
VUOSIKATE	14 553 956,31	16 153 594,24
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 803 172,26	-17 779 025,11
Arvonalentumiset	0,00	-15 610,00
Poistot ja arvonalentumiset	-17 803 172,26	-17 794 635,11
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-3 249 215,95	-1 641 040,87
Tilinpäätössiirrot	239,77	239,77
Tilikauden verot	-12 069,79	-14 250,92
Laskennalliset verot	-88 332,00	46 600,00
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	827 775,74	247 719,96
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 521 602,22	-1 360 732,05

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	14 553 956,32	16 153 594,24
Tilikauden verot	-12 069,79	-14 250,92
Tulorahoituksen korjauserät	-3 636 938,20	-445 145,05
	10 904 948,33	15 694 198,27
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-34 811 659,49	-55 152 076,41
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 048 283,36	1 211 551,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 323 366,95	617 930,36
	-29 440 009,18	-53 322 594,41
Toiminnan ja investointien rahavirta	-18 535 060,85	-37 628 396,14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-168 904,60	-106 099,24
Antolainasaamisten vähennykset	10 000,00	471 575,91
	-158 904,60	365 476,67
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	26 556 612,16	37 445 764,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 535 201,64	-3 448 921,05
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 698 300,00	-1 650 749,00
	17 719 710,52	32 346 093,95
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-115 925,41	10 062,74
Vaihto-omaisuuden muutos	-198 851,21	81 506,76
Saamisten muutos	485 633,69	619 394,14
Korottomien velkojen muutos	783 841,85	-2 008 595,02
	954 698,92	-1 297 631,38
Rahoituksen rahavirta	18 515 504,85	31 413 939,24
Rahavarojen muutos	-19 556,00	-6 214 456,90
Rahavarat 31.12.	6 195 394,52	6 214 950,51
Rahavarat 1.1.	6 214 950,51	12 429 407,41
Rahavarojen muutos	-19 556,00	-6 214 456,90

KONSERNIN TASE

VASTAAVAA

31.12.2025

31.12.2024

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

433 016,26

410 333,86

Muut pitkävaikutteiset menot

180 496,33

259 757,08

Aineettomat hyödykkeet

613 512,59

670 090,94

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

43 227 453,33

41 415 157,47

Rakennukset

139 533 346,23

127 437 732,95

Kiinteät rakenteet ja laitteet

46 850 529,19

45 882 096,99

Koneet ja kalusto

15 443 059,96

13 862 110,42

Muut aineelliset hyödykkeet

66 832,42

1 754 284,38

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

36 104 057,36

35 268 204,05

Aineelliset hyödykkeet

281 225 278,49

265 619 586,26

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet

2 026 979,88

2 003 968,59

Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvono-

rotukset

9 157 715,59

9 181 615,09

Muut lainasaamiset

240 000,00

250 000,00

Muut saamiset

792 517,82

512 320,96

Sijoitukset

12 217 213,29

11 947 904,64

PYSYVÄT VASTAAVAT

294 056 004,38

278 237 581,84

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

355 526,20

199 969,35

Lahjoitusrahastojen varat

0,00

613,81

Muut toimeksiantojen varat

36 931,02

246 711,95

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

392 457,22

447 295,11

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

385 424,01

186 530,75

Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta

231,28

273,33

Vaihto-omaisuus

385 655,29

186 804,08

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

141 928,63

168 694,93

Muut saamiset	7 968,60	6 203,33
Siirtosaamiset	9 200,00	9 400,00
Pitkäaikaiset saamiset	159 097,23	184 298,26
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 229 259,15	4 814 847,75
Muut saamiset	2 425 655,17	3 058 860,17
Siirtosaamiset	2 285 372,74	1 527 437,86
Lyhytaikaiset saamiset	8 940 287,06	9 401 145,78
Saamiset	9 099 384,29	9 585 444,04
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 009 127,63	980 991,73
Rahoitusarvopaperit	1 009 127,63	980 991,73
Rahat ja pankkisaamiset	5 186 266,89	5 233 958,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 680 434,09	15 987 198,63
VASTAAVAA	310 128 895,69	294 672 075,58
VASTATTAVAA		
	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	44 149 951,98	44 149 951,98
Arvonkorotusraho	1 431,74	1 431,74
Muut omat rahastot	3 926 316,28	2 219 437,77
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 039 586,14	27 967 538,72
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 521 602,21	-1 360 732,06
OMA PÄÄOMA	72 595 683,93	72 977 628,15
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 096 935,47	3 634 711,23
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	152 478,81	199 969,35
Lahjoitusrahastojen pääomat	234 430,01	346 440,66
Muut toimeksiantojen pääomat	256 561,00	246 713,14
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	643 469,82	793 123,15
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	153 707 204,84	143 280 253,98

Lainat julkisyhteisöiltä	104 850,15	152 478,81
Muut velat	5 647 816,11	5 403 249,51
Pitkäaikainen vieras pääoma	159 459 871,10	148 835 982,30
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	32 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 269 661,30	16 429 411,10
Lainat julkisyhteisöiltä	47 628,66	47 490,54
Saadut ennakot	403 278,21	586 088,12
Ostovelat	7 287 107,16	7 894 110,82
Muut velat	1 951 650,77	2 248 579,28
Siirtovelat	9 658 374,44	8 053 467,08
Laskennalliset verovelat	715 234,83	671 483,83
Lyhytaikainen vieras pääoma	76 332 935,37	68 430 630,77
VIERAS PÄÄOMA	235 792 806,46	217 266 613,06
VASTATTAVAA	310 128 895,68	294 672 075,58

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Lomapalkkavelan jaksotuksessa on käytetty tilivuoden 2025 henkilösivukuluprosentteja.

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-
osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukai-
sesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tulos-
laskelman liitetiedoissa.

SIJOITUSTEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno- tai sitä alempaan arvoon.

Johdannaissopimukseen sisältyy koronvaihtosopimus. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistar-
koituksessa. Korkojohdannaisesta aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkoku-
lujen oikaisuksi.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon mukaisena.

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUS

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno- tai sitä alempaan toden-
näköiseen luovutushintaan.

2. TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOKSET

-

3. OIKAISU EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

-

4. EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

-

5. AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovellettua pääomaosuusmenetelmää käyttäen konsernitilinpäätökseen. Voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä. Osakkuusyhteisöjen hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Konserniyhtiöiden keskinäiset sekä kunnan ja yhtiöiden väliset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernitilinpäätöksessä. Kuntayhtymät on yhdistelty rivi riviltä tilinpäätöshetkellä olevan peruspääomaosuuden mukaan. Tytäryhteisöt on yhdistelty menetelmällä, joka vastaa keskeisiltä osin hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Tytäryhtiöiden poisto-oikaisut on tehty konsernitilinpäätökseen, mikäli yhtiö ei ole tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja. Osakkuusyhteisöjen poistoja ei ole yhdenmukaistettu vastaamaan kunnan poistosuunnitelmaa.

POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja lyhytaikaiseen laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Osakkuusyhteisö Lempäälän Jäähalli Oy:n tilikausi päättyy 30.4.

OIKAISU EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

-

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	10 503 234,06	10 163 658,49	1 827 109,78	2 059 038,83
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 753 899,24	4 226 341,76	3 719 219,66	4 182 883,74
Yhdyskuntapalvelut	20 185 319,48	15 440 386,90	12 247 280,69	8 540 668,46
Muut palvelut	9 019 464,41	9 181 368,93	0,00	0,00
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>43 461 917,19</i>	<i>39 011 756,08</i>	<i>17 793 610,13</i>	<i>14 782 591,03</i>

7. VEROTULOJEN ERITTELY

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan tulovero			52 771 280,73	51 669 901,37
Osuus yhteisöveron tuotosta			3 431 138,08	4 060 304,47
Kiinteistövero			7 411 396,59	7 535 781,82
<i>Verotulot yhteensä</i>			<i>63 613 815,40</i>	<i>63 265 987,66</i>

8. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Lempäälä	
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	20 731 578,00	19 059 999,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtion-</i>		
<i>osuuksien tasaus (+/-)</i>	<i>1 415 556,00</i>	<i>1 776 071,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-2 478 326,00	-2 459 599,00
Verotulomenetysten kompensatio	1 036 800,00	2 798 448,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>19 290 052,00</i>	<i>19 398 848,00</i>

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	Lempäälä	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	4 858 277,04	4 313 769,51
Muiden palvelujen ostot	22 677 190,90	19 599 554,01
<i>Kaupungin / Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>27 535 467,94</i>	<i>23 913 323,52</i>

10. VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET

-

11. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistot on laskettu kunnanvaltuuston 12.12.2012 vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti.

Mikäli poistosuunnitelmassa on omaisuuslajin kohdalla vällys, on käytetty tiukinta/lyhintä poisto-aikaa.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta poistot tehdään käyttöönottilikaudelta yksinkertaistetun menetelmän mukaisesti puolet koko tilikauden normaalipoistoista. Muiden omaisuuslajien osalta poistot on aloitettu, kun hyödyke on otettu käyttöön.

Investointiraja on 10 000 euroa. Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennusten poistoaikaa.

*Hyödykkeen perusparannusmeno lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenoon ja poistetaan jäljellä olevan poistoajan kuluessa, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Perusparannusmenon poikkeavaa poistoaikaa koskeva määrittely tehdään perusparannushankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen hankesuunnitelman yhteydessä.

	Menetelmä	Aika vuosi- sina	Poisto %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	20
Tietokoneohjelmistot	tasapoisto	2	50
Muut pitkävaikutteiset menot			
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto	2	50
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	2	50
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	2	50
Konserniliikearvo	tasapoisto	2	50
Liikearvo	tasapoisto	2	50
Muut	tasapoisto	2	50
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30	3,3
Hallinto ja laitusrakennukset	tasapoisto	20–30	5–3,3
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20	5
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20	5
Muut rakennukset/talusrakennukset	tasapoisto	10	10
Rakennusten peruskorjaukset	*		
Vanhana ostetut rakennukset	*		
Kiinteät rakenteet ja laitteet			

Maa ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	menojäämä		15–20
Sillat, laiturit, uimalat	menojäämä		15–25
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäämä		20
Johtoverkostot ja laitteet			
Vedenjakeluverkosto	menojäämä		8–10
Viemäriverkosto	menojäämä		8–10
Kaukolämpöverkko	menojäämä		15
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäämä		20
Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäämä		22
Maakaasuverkko	menojäämä		15
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäämä		20
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sähkö-, vesi- ja lämpölaitosten laitteet	tasapoisto	10–20	10–5
Kiinteät nosto ja siirtolaitteet	tasapoisto	15	6,7
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10	10
Muut kiinteät koneet laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10	10
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Rautaiset alukset	tasapoisto	15	6,7
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8	12,5
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4	25
Muut koneet ja kalusto			
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5	20
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10	10
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5	20
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5	20
Atk-laitteet	tasapoisto	3	33,3
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3–5	33,3–20
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		

12. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

-

13. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	3 613 926,91	449 192,78	3 613 926,91	449 192,78
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>3 613 926,91</i>	<i>449 192,78</i>	<i>3 613 926,91</i>	<i>449 192,78</i>
Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	22 933,91	0,00	22 933,91
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>22 933,91</i>	<i>0,00</i>	<i>22 933,91</i>

14. SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

-

15. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Lempäälä	
	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	218 809,71	254 706,93
<i>Yhteensä</i>	<i>218 809,71</i>	<i>254 706,93</i>

16. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

-

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. KULUIKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET

-

18. ARVONKOROTUKSET

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueiden arvonnkorotukset	1 431,74	1 431,74	0,00	0,00

19. PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

Aineettomat hyödykkeet

Lempäälä

	Aineet- tomat oikeudet	Tieto- ko- neoh- jelmis- tot	Kon- serni- liike- arvo	Lii- kearvo	Muut pit- kävaikut- teiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	107 686,33	107 686,33
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	0,00	-53 915,63	-53 915,63
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>53 770,70</i>	<i>53 770,70</i>
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>53 770,70</i>	<i>53 770,70</i>

Aineelliset hyödykkeet

Lempäälä

	Maa- ja vesialu- eet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ai- neelliset hyödyk- keet	Ennakkomak- sut ja kesk.eräi- set hankinnat	Yhteensä
Poistamaton han- kintameno 1.1.	39 760 039,55	48 187 920,99	22 621 489,58	49 555,40	61 388,60	31 282 322,84	141 962 716,96
Lisäykset tilikau- den aikana	1 981 621,17	19 756 082,24	1 726 899,35	439 728,68	0,00	16 129 885,42	40 034 216,86
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	437 800,00	0,00	0,00	-610 483,36	-172 683,36
Vähennykset tili- kauden aikana	-438 568,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-438 568,54
Siirrot erien vä- lillä	0,00	0,00	5 146,91	-5 146,91	0,00	-16 495 517,42	-16 495 517,42
Tilikauden poisto	0,00	-5 177 754,08	-4 613 749,13	-56 067,55	0,00	0,00	-9 847 570,76
<i>Poistamaton han- kintameno 31.12.</i>	<i>41 303 092,18</i>	<i>62 766 249,15</i>	<i>20 177 586,71</i>	<i>428 069,62</i>	<i>61 388,60</i>	<i>30 306 207,48</i>	<i>155 042 593,74</i>
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	<i>41 303 092,18</i>	<i>62 766 249,15</i>	<i>20 177 586,71</i>	<i>428 069,62</i>	<i>61 388,60</i>	<i>30 306 207,48</i>	<i>155 042 593,74</i>

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2024	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 466 125,06	1 211 208,08	1 169 378,11	1 156 763,31
Muut maa- ja vesialueet	41 759 896,54	40 202 517,66	40 133 714,07	38 603 276,24
Arvonkorotukset	1 431,74	1 431,74	0,00	0,00
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>43 227 453,33</i>	<i>41 415 157,47</i>	<i>41 303 092,18</i>	<i>39 760 039,55</i>

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Lempäälä

	Osakkeet konserniyh- tiöt	Osakkeet omistusyhtei- suudet	Kuntayh- tymä- osuudet	Muut osak- keet ja osuu- det	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	26 956 288,10	1 051 620,04	337 005,91	8 986 776,48	37 331 690,53
Lisäykset	100 000,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00
<i>Hankintameno 31.12.</i>	<i>27 056 288,10</i>	<i>1 051 620,04</i>	<i>337 005,91</i>	<i>8 986 776,48</i>	<i>37 431 690,53</i>
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	<i>27 056 288,10</i>	<i>1 051 620,04</i>	<i>337 005,91</i>	<i>8 986 776,48</i>	<i>37 431 690,53</i>

Joukkovelkakirja-, muut laina- ja muut saamiset

Lempäälä

	Jvk-laina- saamiset	Saamiset kon- serniyhteisöt	Saamiset kun- tayhtymät	Saamiset muut yhtei- söt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	30 043 149,65	0,00	635 051,13	30 678 200,78
Lisäykset	0,00	91 641,84	0,00	0,00	91 641,84
Vähennykset	0,00	-180 123,21	0,00	-10 000,00	-190 123,21
<i>Hankintameno 31.12.</i>	<i>0,00</i>	<i>29 954 668,28</i>	<i>0,00</i>	<i>625 051,13</i>	<i>30 579 719,41</i>

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20.–22. OMISTUKSET TYTÄRYHTEISÖISSÄ, KUNTAYHTYMISSÄ JA OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

Nimi	Y-tunnus	Kun- nan omi- stus- osu- us %	Kon- ser- nin omis- tus- osuus %	Kuntakonsernin		
				osuus omasta pää- omasta (€)	osuus vie- raasta pää- omasta (€)	osuus tili- kauden tu- loksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Lempäälän Lämpö Oy	0150718-8	100	100	4 176 106,49	22 316 463,92	127 522,41
Lempäälän Vuokrakodit Oy	0512440-8	100	100	1 081 536,05	36 460 447,06	-149 281,31
Lempäälän Kiinteistöhuolto ja - tekniikka LEKITEK Oy	0282724-7	87,2	100	531 042,28	1 021 291,99	45 742,96
Lempäälän Vesi Oy	3096224-3	100	100	9 319 616,70	41 642 244,66	588 711,80
Lempon Parkkikiinteistöt Oy	2762349-4	100	100	4 126 755,76	3 512 063,04	-362 353,93
Lempon Parkki Oy	3141160-3		100	282 621,95	50 905,04	5 307,22
Lempäälän Kehitys Oy	1558681-7	98,3	100	313 369,49	109 024,21	19 648,12
Lempäälän Kuljun Koulutalo Oy	1904099-3	85,6	85,55	4 902 428,13	12 107,28	0,35
Kiinteistö Oy Moisio Teolli- suustalo	0644841-2	100	100	228 329,77	4 268,75	-318,15
Koy Lempäälän Uimahalli	3216682-2	55	55	900 563,33	11 871 776,10	-994 054,96
Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy	3583019-4	100	100	100 000,00	0,00	0,00
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan Liitto	0828308-4	3,43	3,43	435 633,50	74 874,59	-7 767,10
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä	2014682-4	5,46	5,46	70 058,57	37 974,29	14 584,52
Valkeakosken seudun koulu- tuskuntayhtymä	0206289-7	4,21	4,21	39 598,71	19 674,43	4 654,74
Osakkuusyhteisöt						
Aleksinvirasto Oy	0357519-2	41,8	41,8	376 903,13	4 212,34	112,02
Asunto Oy Lemposrinne	0150840-4		34,04	264 251,66	355 912,30	-2 060,85
Asunto Oy Lempäälän Makasii- nipuisto	1471207-6		42,1	926 667,66	268 732,29	1 205,95
Kiinteistö Oy Kiiltohaka	0231529-2	50	50	18 963,22	20 407,78	12,25
Kiinteistö Oy Sääksjärven Liike- keskus	0530771-4	47,3	47,3	164 591,15	2 945,25	-198,72
Lempäälän Jäähalli Oy	0862088-8	39,9	42,1	164 875,85	462 820,99	10 109,09

23. SAAMISTEN ERITTELY

	Lempäälä			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	354 566,51	0,00	415 675,49
Lainasaamiset*	0,00	7 795 114,26	91 641,84	6 885 566,78
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	264 782,23
Yhteensä	0,00	8 149 680,77	91 641,84	7 566 024,50
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	2 200,00	0,00	168,22
Yhteensä	0,00	2 200,00	0,00	168,22
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyy- söiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	11 817,13
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	11 817,13
Saamiset yhteensä	0,00	8 151 880,77	91 641,84	7 578 009,85

*As Oy Lempäälän Räätilinpihan laina on korjattu taseessa tililtä 1630 tilille 1238

24. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Siirtyvät korot	78 064,24	30 886,87	78 064,24	20 153,61
Veroaamiset	47 097,35	0,00	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	7 265,20	10 208,15	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	276 070,45	318 418,10	276 070,45	314 918,10
Ennakkomenot	834 086,49	264 894,35	807 995,00	247 550,08
Kuntalaskutus	0,00	1 880,16	0,00	0,00
Valtion tuet ja avustukset	0,00	34 406,00	0,00	34 406,00
Muut tuet ja avustukset	804 794,00	0,00	657 794,00	0,00
Projektijaksotukset	2 197,81	0,00	0,00	0,00
Korkojaksotukset	6 369,57	296 676,88	0,00	296 676,88
Koulutuskorvaukset	16 237,00	20 489,06	16 237,00	20 489,06
Laskuttamaton myynti	61 144,62	0,00	61 144,62	0,00
Muut siirtosaamiset	161 246,01	558 978,29	84 312,32	112 444,84
Yhteensä	2 294 572,74	1 536 837,86	1 981 617,63	1 046 638,57

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	44 149 951,98	44 149 951,98	44 149 951,98	44 149 951,98
Peruspääoma 31.12.	44 149 951,98	44 149 951,98	44 149 951,98	44 149 951,98
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 431,74	1 431,74	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 431,74	1 431,74	0,00	0,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	1 710 000,00	1 710 000,00	0,00	0,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	1 710 000,00	1 710 000,00	0,00	0,00
Rakennusrahasto 1.1.	699 966,79	699 966,79	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	699 966,79	699 966,79	0,00	0,00
Rahastopääomat	9 389,19	9 628,97	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-239,77	-239,77		
Muu oma rahasto 31.12.	9 149,42	9 389,20	0,00	0,00
Muu oma rahasto 1.1.	1 507 200,07	1 507 200,07	0,00	0,00
Muu oma rahasto 31.12.	1 507 200,07	1 507 200,07	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	3 926 316,28	3 926 556,06	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	27 039 586,14	27 951 709,21	34 959 563,91	34 624 145,68
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	409 642,30	0,00	409 642,30
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.*	27 039 586,14	28 361 351,51	34 959 563,91	35 033 787,98
Tilikauden yli-/alijäämä*	-2 521 602,21	-1 321 765,37	-1 386 851,12	-74 224,07
Oma pääoma yhteensä*	72 595 683,93	75 117 525,92	77 722 664,77	79 109 515,89

*Vuoden 2024 lukuja jouduttu korjaamaan konsernin osalta. Korjaus johtuu vuoden 2024 tilintarkastuksessa havaituista virheistä. Kunnan osalta lukuja ei ole korjattu.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Lempäälä	
	2025	2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	34 959 563,91	35 033 787,98
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 386 851,12	-74 224,07
Kertynyt poistoero 31.12.	4 303 914,92	2 291 049,61
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	8 150 000,00	12 100 000,00
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittely-erät yhteensä</i>	<i>46 026 627,71</i>	<i>49 350 613,52</i>

26. ERITTELY POISTOEROISTA

	Lempäälä	
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	4 303 914,92	2 291 049,61

27. PITKÄAIKAISET VELAT

	Lempäälä	
	2025	2024
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 296 720,18	31 385 051,86
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>39 296 720,18</i>	<i>31 385 051,86</i>

28. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

	Lempäälä	
	2025	2024
Kuntarahoitus, sopimus 369576	0,00	4 000 000,00
Kuntarahoitus, sopimus 371180	0,00	2 000 000,00
Kuntarahoitus, sopimus 371835	0,00	26 500 000,00
Kuntarahoitus, sopimus 413162	40 000 000,00	
<i>Joukkovelkakirjalainat yhteensä</i>	<i>40 000 000,00</i>	<i>32 500 000,00</i>

29. PAKOLLISET VARAUKSET

-

30. VIERAS PÄÄOMA

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0,00	2 162 772,17	0,00	1 452 863,66
Ostovelat	0,00	313 726,50	0,00	412 918,44
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>2 476 498,67</i>	<i>0,00</i>	<i>1 865 782,10</i>

31. SEKKITILILIMIITTI

-

32. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni	
	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut	5 642 169,87	5 395 790,07
Muut velat	5 646,24	7 459,44
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>5 647 816,11</i>	<i>5 403 249,51</i>

33. SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Verojaksotukset	1 589,97	2 416,99	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	7 314 550,47	6 472 940,27	6 193 054,29	5 571 297,75
Korkojaksotukset	247 024,39	937 749,08	247 024,39	337 568,87
Tuloennakot	6 117,49	235 613,98	0,00	225 253,41
Valtionosuusennakot	170 192,32	0,00	170 192,32	0,00
Muut siirtovelat	1 918 899,80	404 746,75	1 390 491,43	249 967,43
<i>Yhteensä</i>	<i>9 658 374,44</i>	<i>8 053 467,07</i>	<i>8 000 762,43</i>	<i>6 384 087,46</i>

[Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot](#)

34. KIINNITYKSET, PANTTAUKSET TAI MUUT OMAISUUSVELKOJEN VAKUUDET

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni	
	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 120 511,31	13 816 320,53
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	27 111 530,96	27 533 030,96
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>27 111 530,96</i>	<i>27 533 030,96</i>

35.–37. VAKUUDET JA TAKAUKSET

-

38. VUOKRAVASTUUT

	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	31 096 695,73	35 798 959,86	31 024 784,12	35 746 802,77
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	3 376 637,45	3 642 217,92	3 147 127,50	3 592 042,62
Maa-alueiden vuokravastuut	127 327,86	859 868,76	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	240 327,21	2 492 774,91	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	34 840 988,24	42 793 821,45	34 171 911,62	39 338 845,39
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 934 469,24	4 381 112,99	3 430 132,54	4 100 398,42

39.–40. VASTUUSITOUMUKSET

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Lempäälä	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			89 378 776,00	88 465 356,00
Jäljellä oleva pääoma*			62 052 487,22	62 363 262,99
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma*			1 283 396,00	1 283 396,00
Jäljellä oleva pääoma			544 611,50	637 722,60

* Vuoden 2024 tietoa korjattu

Muut takaukset ja vastuut	Lempäälä	
	2025	2024
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	230 864 069,46	213 565 227,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	295 501,93	229 176,00
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy koskeva omavelkainen takaus Tampereen kaupungille*	23 700 713,89	22 013 653,85

* Tieto lisätty vuoden 2024 osalta

Syyskuussa 2024 allekirjoitetun työvoimapalveluiden järjestämistä koskevan seudullisen sopimuksen perusteella Lempäälän kunnan vuoden 2026 maksusuusarviota koskeva rahoitusvastuu Tampereen kaupungille on 3 108 891 €.

41. MUUT KUNTAA KOSKEVAT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Maankäyttösopimuksien velvoitteet 2025

Yksityisten maanomistajien kanssa tehtyihin seuraaviin maankäyttösopimuksiin sisältyy kunnan tehtäviksi tulevia kunnallistekniikan rakentamisvelvoitteita (tilanne 31.12.2025):

- Hiiroksentien asemakaavan muutosalueen (kaavanumero 4044) kunnallistekniikan rakentamisesta on sovittu alueen maanomistajien kanssa vuonna 2019, että jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie/katu suunnitellaan ja rakennetaan 12 kuukauden kuluessa asemakaavan lainvoimaistumisesta, mikäli alueen tonttien rakentaminen on alkanut.

Asemakaavan muutos vahvistunut 16.6.2021. Hulevesiviemäriverkostoa on rakennettu vuoden 2022 aikana. Hiiroksentiellä on tehty Kenttätie ja Hiiroksentie Hiiroksenkujan risteykseen asti vuonna 2023. Hiiroksentien loppuosa sekä jalankulun ja pyöräilyn väylä välillä Hiiroksentie-Kuusitie odottaa kerrostalotontin rakentumista. Rakennuslupa on ollut hallinto-oikeudessa jo yli vuoden; Tahtotila on edelleen rakentaa tontille

- Linnajärventien itäosan asemakaavan muutosalueen (kaavanumero 10049) kunnallistekniikan rakentamisesta on sovittu alueen maanomistajien kanssa vuonna 2021, että kadut ja muu kunnallistekniikka suunnitellaan ja rakennetaan 36 kuukauden kuluessa asemakaavan lainvoimaistumisesta, mikäli alueen tonttien rakentaminen on alkanut.

Asemakaavan muutos vahvistunut 5.10.2022. Infrarakentaminen on toteutettu vuosien 2024–2025 aikana. Urakka on valmis ja vastaanotettu.

- Asemakorttelin asemakaavan muutosalueen (kaavanumero 4042) kunnallistekniikan rakentamisesta on sovittu alueen maanomistajan kanssa vuonna 2021, että jalankululle varattu katu (Mainiemenkuja) suunnitellaan ja rakennetaan 12 kuukauden kuluessa asemakaavan lainvoimaistumisesta, mikäli asemakaava-alueen korttelien 34 ja 35 rakentaminen tätä edellyttää.

Asemakaavan muutos vahvistunut 11.8.2021. Mainiemenkuja on rakennettu kantavan kerroksen yläpintaan saakka. Kivityöt odottavat korttelin rakentumista. Jalankululle varattu katu rakennetaan, kun korttelien 34/35 rakentaminen sitä edellyttää.

Muut sopimusvastuut

Kunta on tehnyt palvelusopimuksen (2019) talous- ja palkanlaskentapalveluiden tuottamisesta Sarastia Oy:n (in house) kanssa. Palvelusopimus on astunut voimaan 1.1.2020 alkaen.

Järjestelyjen tarkoitus

	Konserni	
	2025	2024
Sopimusvastuut		
Arvonlisäveron palautusvastuu	195 813,86	238 600,87

Johdannaissopimukset

Lempäälän kunnan vuoden 2015 lainasalkkusuojausta ja siihen liittyvät johdannaissopimuksia on päivitetty vuonna 2023 tehdyn lainasalkun analyysin pohjalta, sillä kunnan investointiohjelmaa rahoitetaan aiempaa enemmän vieraalla pääomalla ja toisaalta kohonneen markkinakorkotason vaikutus näkyy aiempaa selvemmin talouden ennusteissa. Lisäksi lainasalkkuun kohdistuu tulevinakin vuosina merkittävä uudelleenrahoitustarve. Suojausstrategialla portfoliosuojataan lainasalkkua, jonka nykyinen ja tuleva velkamäärä on todennettavissa tilinpäätöksistä, taloussuunnitelmasta ja kuntastrategiasta. Suojausaste kohoaa aluksi liki 80 %:iin ja suojausaste laskee noin 50 %:iin vuonna 2027. Suojaukset ovat voimassa vuoteen 2047 asti. Suojausasteen nosto pystyttiin toteuttamaan järkevään korkotasoon hyödyntämällä vanhojen sopimusten positiivista markkina-arvoa.

Alla eriteltyt, suojausstrategian mukaiset kynnykselliset koronvaihtosopimukset ovat luonteeltaan suojaavia:

- niiden tarkoitus on suojata kunnan nykyistä ja tulevaa vaihtuvakorkoista lainasalkkua markkinakorkotason nousulta,
- korkotason noustessa sopimuksista maksetaan aina markkinakorkotasoa matalampaa korkoa,
- korkotason noustessa sopimusten positiivinen markkina-arvo kasvaa,
- sopimukset kumoavat kokonaan tai osittain korkojen nousun aiheuttaman korkokulujen kasvamisen,
- sopimukset voidaan aina muokata tavallisiksi koronvaihtosopimuksiksi ja markkina-arvo on tällöin aina positiivinen.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Järjestelyn tarkoitus	Lempäälän kuntakonserni		Lempäälän kunta	
	2025	2024	2025	2024
	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
1 Pohjola Pankki Oy, aiempi pääsuoja LEMPAALA1, 30 milj. €:n (bullet) kynnnyksellinen koronvaihtosopimus on korotettu pääomaltaan 60 milj. €:oon päivitettyllä sopimuksella LEMPAALA4. Pääoma alenee taloussuunnitelmakauden 2024-2026 jälkeen 50 milj. €:oon, josta se lähtee tasalyhennyksin alenemaan tasoon 40 milj. €:oon, kunnes sopimus päättyy vuonna 2048. Päivitetty sopimus on tehty kiinteään 2,095 % korkotasoon (1,6 %) siten, että kynnyskatto on 4,25 % (4 %). 3 kk euribor-viitekoron noustessa yli 4,25 %:n sopimus on yhä suojaava, koska maksettava korkotaso on sovittu vaihtuvaa korkoa alemmaksi (viitekorko - 1 %).	-2 774 639	-2 644 086	-2 774 639	-2 644 086
2 Pohjola Pankki Oy, sopimusnimi LEMPAALA2, pääomaltaan 5 milj. € kynnnyksellinen koronvaihtosopimus on päivitetty sopimuksella LEMPAALA5 voimassaoloajan, kynnyskaton ja kiinteän korkotason osalta vuonna 2023. Päivitetty sopimus LEMPAALA5 on voimassa 15.5.2023 - 15.11.2045 (15.2.2024 - 15.2.2046). Sopimus on tehty kiinteään 0,84 % korkotasoon (0,93 %) siten, että kynnyskatto on 4,25 % (5 %). 6 kk euribor-viitekoron (3 kk euribor) noustessa yli 4,25 %:n sopimus on yhä suojaava, koska maksettava korkotaso on sovittu vaihtuvaa korkoa alemmaksi (viitekorko -1 %).	646 323	640 966	646 323	640 966
3 Pohjola Pankki Oy, sopimusnimi LEMPAALA3 on tehty suojaamaan kunnan koko lainasalkun kororiskiä pitkällä aikavälillä. Pääomaltaan 5 milj. € kynnnyksellinen koronvaihtosopimus on päivitetty sopimuksella LEMPAALA6 voimassaoloajan, kynnyskaton ja kiinteän korkotason osalta vuonna 2023. Päivitetty sopimus LEMPAALA6 on voimassa 21.6.2023 - 21.12.2045 (21.3.2024 - 21.3.2046). Sopimus on tehty kiinteään 0,88 % korkotasoon (0,97 %) siten, että kynnyskatto on 4,25 % (5 %). 6 kk euribor-viitekoron (3 kk euribor) noustessa yli 4,25 %:n sopimus on yhä suojaava, koska maksettava korkotaso on sovittu vaihtuvaa korkoa alemmaksi (viitekorko -1 %).	607 255	595 778	607 255	595 778

- 4 Pohjola Pankki Oy, sopimus nro 403 014 on optio koronvaihtosopimukseen. Lempäälän kunta on myynyt swaption, jonka avulla on vuonna 2015 purettu kolme Pohjola Pankin kanssa v.2012 tehtyä koronvaihtosopimusta ilman välitöntä kassavirtavaikutusta. Toimenpiteellä kunta alensi lainasalkun korkokustannuksia. Sopimuksen pääoma on 10 milj. euroa ja pankilla on oikeus toteuttaa 3 kk euriboria vastaan koronvaihtosopimus ajalle 26.6.2025 - 26.6.2045 kiinteään korkotasoon 0,7 %. Sopimuksessa on molemmin puolinen ennenaikaisen päättymisen erityisehto, jossa joko pankki tai kunta päättää ennenaikaisesta sopimuksen päättämisestä vuonna 2025 ja aina 5 vuoden välein tästä eteenpäin. Sopimus purkaantui OP:n toimesta arvottomana 26.6.2025 eli se ei toteutunut.
- 5 Kuntarahoitus Oyj, sopimus nro 32076, Lempäälän Energia Oy:n investointilainan alenevaan pääomaan vuoteen 2027 asti kytketty koronvaihtosopimus, jolla on suojauduttu markkinakoron nousua vastaan, kiinteä korko 1,642 %. Sopimuksen pääomasaldo 31.12.2023 on 724 144 €.
- 6 Lempäälän kunnan 7,11 % omistusosuuden mukainen osuus Tampereen seudun Keskuspuhdistamo Oy:n lainasalkun suojaussopimuksista, joiden kokonaisarvot ovat: Nordea Abp 3 336 874 € ja OP Yrityspankki Oyj 27 180 483,15 €.

-59 810

-59 810

3 635

13 259

2 169 784

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.

	Lempäälä	
	2025	2024
Kunnanhallitus	41	39
Elinvoimalautakunta	0	32
Yhteisölautekunta	0	41
Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta	70	0
Kasvatus- ja opetuslautakunta	811	802
Yhdyskuntalautakunta	46	49
Yhteensä	968	963

	2025	2024
Kunnanhallitus		
Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen*	11	
Elinvoimapalvelut*		32
Hallintopalvelut	19	24
Henkilöstöpalvelut	6	10
Talouspalvelut	5	5
Hyvinvointi ja elinvoimalautakunta		
Työllisyyden ja kotouttamisen tuen palvelut*	11	
Yhteisöpalvelun palvelualueen hallinto ja alueelliset palvelut*		5
Maaseutupalvelut*	13	
Hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen*	7	
Liikuntapalvelut	4	4
Kirjastopalvelut	18	18
Kulttuuripalvelut	4	4
Nuorisopalvelut	13	10
Kasvatus- ja opetuslautakunta		
Hallinto ja alueelliset palvelut, kasvatus ja opetus	129	135
Opetuspalvelut	378	375
Varhaiskasvatuspalvelut	255	246
Ruokapalvelut	49	46
Yhdyskuntalautakunta/Yhdyskunnan palvelualue		
Yhdyskunnan palvelualueen hallinto ja seudulliset palvelut	2	3
Tilat ja rakennuttaminen	9	8
Tontti- ja mittauspalvelut	9	9
Infrapalvelut	9	10
Maankäytön suunnittelu	8	8
Rakennus- ja ympäristövalvonta	9	11
Henkilöstö yhteensä 31.12.	968	963

43. HENKILÖSTÖKULUT

	Lempäälä	
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	48 821 274,49	47 584 326,93
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>48 821 274,49</i>	<i>47 584 326,93</i>

44. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOSTA PERITYYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	Lempäälä	
	2025	2024
Keskustan Lempäälän kunnallisjärjestö ry	10 013,30	7 669,59
Kokoomuksen Lempäälän kunnallisjärjestö ry	14 163,41	15 476,52
Lempäälän Perussuomalaiset ry	3 755,90	5 307,63
Lempäälän Sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö ry	11 208,08	11 575,07
Lempäälän Vihreät ry	4 143,82	4 514,37
Suomen Kristillisdemokraattien Lempäälän paikallisosasto	3 515,94	4 436,90
Vasemmistoliiton Lempäälän kunnallisjärjestö ry	2 609,79	2 312,29
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>49 410,24</i>	<i>51 292,37</i>

45. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Lempäälä	
	2025	2024
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastus	25 727,62	18 741,86
Tilintarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	6 004,64	3 078,74
Tilintarkastajan lausunnot	2 400,00	0,00
Muut palvelut	0,00	1 704,94
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>34 132,26</i>	<i>23 525,54</i>

46. INTRESSITAHOJEN VÄLISET OLENNAISET JA EI-TAVANOMAISET LIIKETOIMET

Kunnan ja sen konserniyhtiöiden väliset liiketoimet

Lempäälän Vesi Oy:

Vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä toteutettiin vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppa ja Lempäälän Vesi Oy aloitti liiketoimintansa vuonna 2020. Yhtiön perustamistoimien yhteydessä osa liiketoimintakaupan kauppahinnasta jäi Lempäälän Vesi Oy:n vastattavaksi ns. perustamislainojen (2) takaisinmaksuvastuuna. Lempäälän kunnalle tapahtuva lainojen takaisinmaksujen aikataulut on sopeutettu yhtiön liiketoimintasuunnitelmaan. Velan ehtoja voidaan muuttaa 3 vuoden välein velallisen ja Lempäälän kunnan välisellä sopimuksella.

Alkuperäinen perustamislaina nro 1: pääoma 15,0 milj. €, ilman vuosilyhennyksiä oleva 10 vuoden ns. bullet-laina, korko 1,05 %. Laina-ajan jälkeen osapuolet sopivat neuvottelevat jatkorahoituksen muodon ja tekevät sitä koskevan rahoitussopimuksen.

- Kunnanhallituksen vuonna 2023 tehdyllä päätöksellä velan ehtoja on muutettu siten, että lainan lyhennys vuosina 2024-2025 on 100 000 euroa/vuosi, vuonna 2026 205 000 euroa / vuosi ja vuodesta 2027 lukien lainapääomaa lyhennetään tasalyhennyksin laina-ajan loppuun vuoteen 2058 asti. Lisäksi perustamislainasta perittävä korko on 2 % 1.1.2024 lukien.

Perustamislaina nro 2: pääoma 14.863.739 €, laina-aika 31.12.2019 - 30.06.2058, tasalyhennykset 6 kk välein 1.1.2024 lukien, korko 1,05 %. Velan ehtoja voidaan muuttaa 3 vuoden välein velallisen ja Lempäälän kunnan välisellä sopimuksella.

- Kunnanhallituksen vuonna 2023 tehdyllä päätöksellä velan ehtoja on muutettu siten, että perustamislainasta perittävä korko on 2 % 1.1.2024 lukien

Lempäälän Vuokratodit Oy:

Kunta on myöntänyt 100 % tytäryhtiön Lempäälän Vuokratodit Oy:n As Oy Tuiskunkartanolle (vuonna 1993) pitkäaikaisen lainan. Lyhennykset on sovittu tapahtuvaksi 2 vuodessa yhtiön saaman valtion asuntolainan takaisinmaksun jälkeen. Lainan alkuperäinen pääoma oli 41 930,09 €. As Oy Tuiskunkartanon lainan takaisinmaksun 1. erä maksettiin joulukuussa 2025 ja pääoma 31.12.2025 oli 20 965,04 €.

Lempäälän Kiinteistöhuolto ja -tekniikka LEKITEK Oy:

Kunta on yhdessä Lempäälän Kiinteistöhuolto ja -tekniikka LEKITEK Oy:n kanssa laatinut joulukuussa 2020 edelleen voimassa olevan palvelusopimuksen (alkaen 1.1.2021) siivous-, kiinteistöhuolto-, viher- ja liikuntapaikkapalveluiden sekä laitos- ja välinehuollon palveluiden osalta. Laitos- ja välinehuollon osuus ko. sopimuksesta on päättynyt hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Lempäälän Kehitys Oy:

Kunta on hyväksynyt Lempäälän Kehitys Oy:n kanssa lokakuussa 2024 elinkeinopalveluja koskevan puitesopimuksen vuosiksi 2025–2028 sekä joulukuussa 2024 palvelusopimuksen 1.1.-31.12.2025 väliseksi ajaksi.

Kunnan ja sen osakkuusyhteisöjen väliset liiketoimet

Lempäälän Jäähalli Oy:

Kunta on myöntänyt osaomistamalleen Lempäälän Jäähalli Oy:lle 283 000 € lainan, jonka pääoma 31.12.2025 on 240 000 €. Lainan korko on euribor 12 kk + 1,0 %. Lisäksi kunta on myöntänyt yhtiön investointeihin otetuille rahalaitoslainoille omavelkaisen takauksen. Taattujen lainojen enimmäispääomaksi on päätöksellä rajattu 1 308 053,72 € ja takauspäätös edellyttää lainakan-
nan osittaista korkosuojausta. Takauksen vastavakuutena on yhtiön kiinnittämät pantti- ja haltijavelkakirjat. Sekä takaus- että lainapäätös ovat tehty ennen kuntalain 2015 voimaantuloa.

Liiketoimet muiden intressitahojen kanssa (kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet, kunnan muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat)

Muiden intressitahojen kanssa ei ole ollut olennaisia, tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

ERIYTETTYT LASKELMAT

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Liikevaihto	1 481 451,07	1 487 866,80
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-464 015,92	-904 570,74
Palvelujen ostot	-1 101 159,71	-655 448,10
Henkilöstökulut	-82 456,40	-81 640,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-506 294,29	-591 909,39
Muut toimintakulut	-370 370,37	-328 681,96
Ylijäämä/alijäämä	-1 042 845,62	-1 074 383,38

Eriytetty laskelma sisältää ulkopuolisille toimijoille vuokrattujen toimitilojen yhteisen tuloslaskelman. Suoraan kohteille kirjattujen erilliskustannusten lisäksi yleiskustannukset on kohdistettu kohteille erillisen laskelman mukaan.

Laskelma ei sisällä hyvinvointialuesiirron yhteydessä 1.1.2023 siirtyneitä SOTE-kiinteistöjen vuokrasopimuksia. Kilpailu- ja kuluttajaviraston ohjeistuksen mukaisesti kunta ei tällöin toimi siirtymäkauden aikana kuntalain 15 luvun tarkoittamalla tavalla markkinoilla.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätöksen allekirjoitus
Lempäälässä 30.3.2026
Lempäälän kunnanhallitus

Aspila Riina

Haapajoki Henri

Liuha Tuukka

Rauma Janne

Huhtala Anita

Huhtala Pasi

Paananen Ismo

Ojala Carita

Virtanen Kari

Elovirta Elina

Kosola Satu

Pajari Noora, Kunnanjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä
Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus
Lempäälässä ____pnä _____kuuta 2026

LUETTELOT JA SELVITYKSET

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Tase-erittelyt
Pääkirja
Päiväkirja

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Konsernikirjanpito

TOSITELAJIT

Kirjanpito
ALKUSA
ALV
KASSA
ATERIA
MUISRD
MUISIS
PALKAT
PANKKI

TAPAHTUMA

Alkusaldot
Alv-maksuajo
Ceepos kp -liittymä
Jamix
Muistio ulkoinen
Muistio sisäinen
Palkkatositteet
Pankkitositteet

Myyntireskontra

HYV
MRP98
MRPMAN
MRPVII
MRP10-MRP80
MRP99

Hyvitysten palautus
Korkolaskut
Manuaaliset kohdistukset
Viitesuoritukset
Laskulajit 10–80
Kuntaxista siirretyt ostolaskut

Ostoreskontra

ORPRD
ORPMAK

Ostolaskut Raindance
Ostoreskontramaksut

Käyttöomaisuus

KOMTOS
KOMKOR

Käyttöomaisuustapahtumat
Käyttöomaisuuskorjaukset

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSTAPA

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä

Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä

Kirjanpitokirjat

Pääkirja

Päiväkirja

Tasekirja

Tase-erittelyt

Sähköinen arkistointi ja tuloste

Sähköinen arkistointi ja tuloste

Sidottu

Sähköinen arkistointi

10 v

10 v

Pysyvästi

10 v